

VRH GOSPODARSTVA IN DIGITALIZACIJA

glas gospodarstva

posebna številka, november 2018

Poštšina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

13. VRH SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

Formula uspeha

25 MO

+ 30 PO

+ 35 TD

+ 40 FT

+ 20 I

+ 25 KU

= 60.000 EDV

Glavna tema

Digitalizacija prihaja

- 9 **Predlagani ukrepi za glasovanje na 13. Vrh slovenskega gospodarstva**
Izmed predlaganih 30 ukrepov bomo za vsako področje izbrali po tri ključne
- 33 **Kako digitalna je naša država?**
Spadamo v skupino srednje uspešnih, a bi lahko bili poligon za nove digitalne rešitve
- 51 **Brez ustreznih digitalnih znanj bomo capljali za najboljšimi**
Ali želimo biti Slovenci v digitalni družbi 21. stoletja zgolj delavci za tekočim trakom?

Vrhunska **mobilitnost** je naše poslanstvo.

Omogočamo vam **prebudo**

ISKRATEL

Celovite digitalne rešitve za
varno in pametno
prihodnost

www.iskratel.com

glas gospodarstva

VRH GOSPODARSTVA IN DIGITALIZACIJA

november 2018

Izdajatelj:

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

Odgovorni urednik:

Samo Hribar Milič

Izvršna urednica:

Ana Vučina Vršnak

Oblikovanje:

Samo Grčman

Prelom:

Nenad Bebić

Uredniški odbor:

Grit Ackermann, Ariana Grobelnik, Bojan Ivanc,
Igor Knez, Tomaž Kordiš, Janja Leban, Ante Milevoj,
Tajda Pelicon, Petra Prebil Bašin, Igor Zorko

Uredništvo:

Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
01 5898 000
gg.plus@gzs.si

Trženje oglasnega prostora:

Dašis, d. o. o.
gg.trzenje@gzs.si
01 5130 824

Tisk: Present, d. o. o.

Datum natisa: 26. 11. 2018

Distribucija: Pošta Slovenije

Revija Glas Gospodarstva prejmejo člani GZS
brezplačno (1 izvod).

Letna naročnina za dodatni izvod je:
80,00 evrov z vključenim DDV.

Poštnina za tujino se zaračuna posebej.

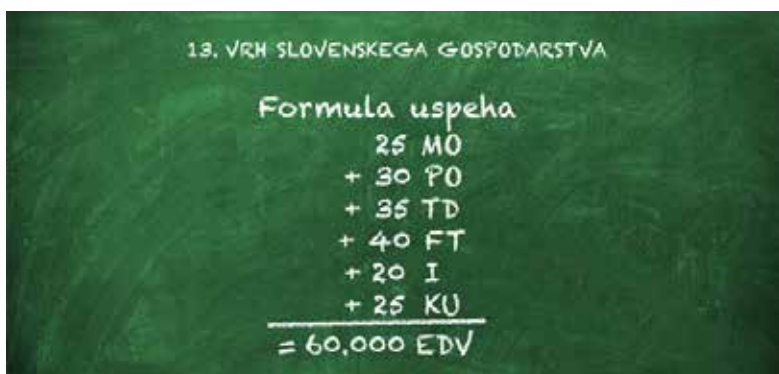
Medij Glas gospodarstva izdajateljica Gospodarske
zbornice Slovenije, s sedežem v Ljubljani, Dimičeva
13, je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo
za izobraževanje, znanost in šport, pod zaporedno
številko 516.

ISSN 13183672

Notranjost revije je natisnjena na recikliranem
papirju Viprint papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d.,
ki je za vse papirje pridobila certifikat FSC®, za
nekatero papirje iz grafičnega programa pa tudi
certifikat Ecolabel (okoljska marjetica).

Pri tiskanju smo uporabili okolju prijazne barve na
rastlinski osnovi.

Fotografija na naslovnici: montaža Samo Grčman

Formula uspeha za gospodarsko odličnost 9

13. Vrh slovenskega gospodarstva

Kako digitalna je naša država? 33

Digitalne tehnologije eno od glavnih gonil za investicije v industriji 61

Uvodnik

Pandorina skrinjica za slovenski razvoj 7

13. Vrh slovenskega gospodarstva

9-31

Formula uspeha za gospodarsko odličnost 9

Makroekonomsko področje 12

Učinkovitost poslovnega okolja 14

Učinkovitost trga dela 16

Inovativnost 18

Razvitost finančnega trga 20

Kakovost upravljanja podjetij 22

Glavne ugotovitve poročila o Sloveniji 2018 24

Seznam 100 največjih skupin/gospodarskih družb po čistih prihodkih od
prodaje na tujih trgih v letu 2017 27

Seznam 50 največjih gospodarskih družb po dodani vrednosti v letu 2017 31

Digitalizacija in Slovenija

Kako digitalna je naša država? 33

Digitalna koalicija

Digitalna.si za pospešeno digitalno preoblikovanje Slovenije 39

Digitalno gospodarstvo

Portal SPOT združuje e-storitve za podjetja 43

Digitalizacija v javni upravi

Slovenska javna uprava se digitalizira že 18 let 47

Digitalne kompetence

Brez ustreznih digitalnih znanj bomo capljali za najboljšimi 51

Digitalizacija

Kmalu bo zaživel Digitalno inovacijsko stičišče 59

Digitalizacija in industrija

Digitalne tehnologije eno glavnih gonil za investicije 61

Bančništvo

Tudi slovenske banke sledijo tehničnemu napredku 65

Proizvodna informatika

Nekoč zgolj možnost, danes pogoj 71

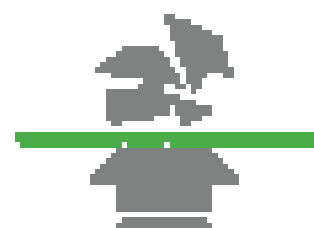
ZADNJE STANOVANJSKE ENOTE V OBJEMU MACESNA

e-JAVNA DRAŽBA

POVILJNA M² od 95 m² do 225,7 m²
CENE od 294.000 EUR do 402.800 EUR
Prijava do 12. 12. 2023 do 16.00 ure

En javna dražba na www.zgs.si, www.zgs.si, T: 01/47 10 573, M: 031/811 088

**Naredi življenje
kvalitetno.
Novi Santa Fe.**

A silver Hyundai Santa Fe SUV is shown from a front-three-quarter view, parked on a cobblestone street. The car is positioned in the lower half of the frame. In the background, there is a historic building with a prominent blue tower and a clock face. The sky is a clear, light blue. The overall scene suggests a European urban setting.

www.wiley.com

Small business owners and managers are encouraged to contact their local Small Business Development Center (SBDC) for assistance. The SBDC is a free, confidential resource that provides information, counseling, and referrals to help small businesses start, grow, and succeed. For more information, visit www.sbdcenter.org or call 1-800-368-5868.

Pandorina skrinjica za slovenski razvoj

Glede na razburjenje, ki se sproži ob vsakokratnem odpiranju minimalne plače, bi nepoučeni opazovalec sklepal, da so odzivi politike, delodajalcev in delojemalcev tako odločni zato, ker je to bodisi največji družbeni problem bodisi temelj prihodnosti Slovenije. Resnica je daleč od tega. V Sloveniji prejema minimalno plačo, ki je že sedaj na ravni 75 % povprečne plače sosednje Hrvaške (s katero smo še vedno bolj primerljivi kot s severno Avstrijo), manj kot 6 % zaposlenih. Zakaj potem tak rompopom?

Ker gre za simptom naše politične stvarnosti, na katerem je mogoče izpeljati dokaz, zakaj Slovenija najverjetneje nikoli ne bo ujela razvitosti Avstrije, kaj šele Švice.

Prvič. Če bi bili dvigi minimalne plače del gospodarske politike države, ki preko tega instrumenta sili podjetja v prestrukturiranje k višji dodani vrednosti, bi bilo to razumljivo. Država bi pripravila dolgoročne napovedi gibanja minimalne plače, a vzporedno bi s podpornimi ukrepi ranljivim panogam, ki jih želi obdržati, pomagala na poti njihove preobrazbe. Hkrati bi predvidela, kakšne učinke imajo ti premiki na dvig splošnih življenjskih stroškov, na obseg proizvodnje in odločitve vlagateljev, na izvoz in domačo porabo, na število brezposelnih, na krepitev uravnilovke, na javna naročila, na prihodnjo višino socialne pomoči in vplive na proračun. Nekateri učinki so pozitivni, nekateri negativni. A ker analize ni, njihovega dometa ne poznamo in to, kot kaže, politike niti ne zanima preveč. Konec koncev je dvigovanje prejemkov šibkejšim politično zmagoslavje, saj sodi v kategorijo neomejene solidarnosti, zato lahko ti ukrepi stanejo, kolikor hočejo, pokopljejo kogarkoli, politiki se preprosto splačajo. Dejstvo, da trg dela deluje sam po sebi, da plače rastejo, da se število prejemnikov minimalne plače znižuje, s tem pa tudi delež zaposlenih, ki živijo pod pragom revščine (v Sloveniji je ta delež s 6,4 % bistveno nižji kot v EU z 10,2 %), je za politiko samo ovira, ki ji onemogoči, da ukrepa tam, kjer volivci nagrajujejo.

Drugič. Delodajalci nenehno izpostavljamo problem prevelike bližine minimalne in povprečne plače. To je res; a res je tudi, da je večji del škarij in platna, koliko dodane vrednosti bomo ustvarili znotraj podjetja. Podjetja, kjer se dodana vrednost ne dviguje, živijo v conih udobja in so jim dnevi šteti – dobre ljudi jim bodo prevzeli in jih bolje plačali drugi. Nekatera podjetja se ravna po načelu, da morajo v enem letu toliko napredovati, da lahko ali za 10 % dvignejo prihodke ali za 10 % znižajo stroške. Tako dvigujejo dodano vrednost in ustvarjajo pogoje, ko sledijo zahtevam po razvoju in trendom pri plačah.

Seveda je res tudi, da so nadpovprečne plače divje obdavčene, kar destimulira tako podjetja kot zaposlene, da bi plače dvigovali. Če smo v gospodarstvu upali, da so dodatni prilivi v proračun, ki se merijo v milijardah, ustvarili dovolj manevrskega prostora za večje razbremenitve srednjega razreda in uvedbo vsaj delne socialne kapice, z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da so zaposlene v zasebnem sektorju v čakalni vrsti prehiteli drugi. Zanje bodo v najboljšem primeru ostale drobtinice. Razvite države vedo, kateri kader je treba skrbno varovati, ker ustvarja in ohranja delovna mesta, ker na njem sloni razvoj gospodarstva, s tem pa tudi družbe, zato to odražajo skozi stimulatívno davčno politiko. V Sloveniji je, nasprotno, srednji razred obdavčen kot sovražnik naroda.

Na Vrh slovenskega gospodarstva bomo izpodbijali zgornjo tezo, da je skoraj nemogoče ujeti razvitost Avstrije. S ciljem 60.000 evrov dodane vrednosti do leta 2025 smo vendarle na tej poti. Res pa je, da bomo s tem dosegli Avstrijo leta 2000. A kje bi lahko bili, če bi spremenili naše miselne vzorce in bi solidarnost vendarle okrepili tudi s konceptom osebne odgovornosti, to pa vnesli v naše ekonomske in socialne politike? Verjamem, da bi bili kot družba močnejši in bogatejši. [gg](#)

Sonja Šmuc
Generalna direktorica GZS

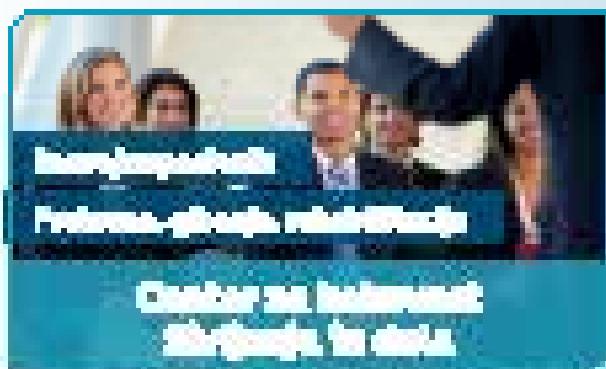
Foto: Barbara Reya

ARISTOTEL

**Zdravstvena ustanova
nove generacije • Krško**

Introduction

Investment **Investment** **Investment** **Investment** **Investment**

- **Phosphatidylserine** - **serine** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate** in **serum** **PC** + **PS**
- **phosphatidylcholine** - **choline** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylethanolamine** - **ethanolamine** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylglycerol** - **glycerol** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylserine** - **serine** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylcholine** - **choline** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylethanolamine** - **ethanolamine** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylglycerol** - **glycerol** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylserine** - **serine** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylcholine** - **choline** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylethanolamine** - **ethanolamine** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**
- **phosphatidylglycerol** - **glycerol** + **phosphoric acid** + **glycerol** + **phosphate**

07:49:05.000

1. **Author:** [Name]
 2. **Title:** [Title]
 3. **Journal:** [Journal Name]
 4. **Volume:** [Volume]
 5. **Issue:** [Issue]
 6. **Page:** [Page]

13. VRH SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

Formula uspeha

$$\begin{array}{r} 25 \text{ MO} \\ + 30 \text{ PO} \\ + 35 \text{ TD} \\ + 40 \text{ FT} \\ + 20 \text{ I} \\ + 25 \text{ KU} \\ \hline = 60.000 \text{ EDV} \end{array}$$

MO - makroekonomsko okolje, PO - učinkovitost poslovnega okolja, TD - učinkovitost trga dela, FT - razvitost finančnega trga, I - inovativnost, KU - kvaliteta upravljanja.
EDV - evrov dodane vrednosti

Formula uspeha za gospodarsko odličnost

Za ambiciozne razvojne načrte potrebujemo boljše pogoje poslovanja, spremeniti in napredovati pa bomo morali tudi v podjetjih.

Samo Hribar Milič, GZS

vrh
slovenskega
gospodarstva

V sredo, 28. novembra 2018, organizira Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) Vrh slovenskega gospodarstva. Ob udeležbi gospodarstvenikov, podjetnikov, strokovnjakov, diplomatov in politikov bomo iskali FORMULO USPEHA ZA GOSPODARSKO ODLIČNOST.

V Sloveniji imamo številne vizije in strategije, v katerih kar poka od odličnosti, kakovosti, zaupanja, inovativnosti, socialne vzdržnosti, učinkovitosti in podobnih plemenitih ciljev. Vendar pa je med strategijami in ukrepi/politikami/praksami velik razkorak. Težave povzročata dve zadevi.

Najprej je to presplošna, nekonkretizirana pot do omenjenih ciljev. Precej razvojnih ciljev je v neposredni odvisnosti od gospodarskega razvoja ter od gospodarske odličnosti. Tako denimo »Strategija razvoja Slovenije 2030« napoveduje, da bo Slovenija do leta 2030 dosegla povprečje EU s kazalnikom

bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca. Kot vemo, trenutno dosegamo 83 %; in ker v zadnjih letih nekatera gospodarstva v EU močno rastejo, ostaja razkorak med našim BDP na prebivalca in evropskim na isti ravni.

In drugič, nimamo izdelanega načrta, kaj bomo naredili letos, drugo leto in tako naprej, da bomo napredovali. Ker tudi nimamo ocene, ali je bilo vse tisto, kar smo naredili letos, usmerjeno v to, da bomo napredovali.

Slovenija je v zadnjih letih napredovala

Kar seveda ne pomeni, da Slovenija ne napreduje. Za razvojne premike ni potrebna le strateška in konkretna podpora države.

Za razvojne premike so najprej odgovorna podjetja. Kako so organizirana, kako uporabljajo resurse,

V Sloveniji imamo številne vizije in strategije, v katerih kar poka od odličnosti in različnih plemenitih ciljev, a je med strategijami in dejanskimi ukrepi velik razkorak.

Ker smo na nekaterih področjih že zelo konkurenčni, dobro razviti, bomo na Vrhu gospodarstva predlagali ukrepe za spremembe predvsem na tistih področjih, kjer imamo največje slabosti in ovire.

Po Global Competitiveness Report smo na področju obsega državne regulacije na 122. mestu med 140 državami, po dostopnosti najemanja tuje delovne sile na 115. mestu, obremenitvi stroškov dela na 79. mestu.

V desetih letih smo izvoz povečali za polovico, prav v zadnjih letih najhitreje narašča izvoz podjetij z višjo dodano vrednostjo.

kako vlagajo v razvoj, koliko so inovativna. V Sloveniji imamo velike razlike v učinkovitosti podjetij in njihovi razvitosti. Znotraj posameznih panog so razlike v dodani vrednosti tudi 1:5, več kot 20 milijard evrov slovenskega izvoza ustvarijo podjetja, ki imajo več kot 60.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega, a imamo še 70.000 zaposlenih v podjetjih, ki ustvarijo manj kot 20.000 evrov dodane vrednosti na zaposlenega in ki na tujih trgih ustvarijo slabih 900 mio evrov.

Za razvojne premike gre zasluga tudi globalnemu poslovnemu okolju. Visoka gospodarska rast svetovnega gospodarstva je velika priložnost (seveda z rastjo novih gospodarskih tigrov hkrati nevarnost oziroma grožnja), ki jo je naše gospodarstvo dobro izkoristilo. V desetih letih smo izvoz povečali za polovico, prav v zadnjih letih najhitreje narašča izvoz podjetij z višjo dodano vrednostjo.

Razvojni premiki so posledica tudi nekaterih dobrih pogojev, ki smo jih razvili v Sloveniji. Imamo nadpovprečno izobražene in usposobljene ljudi, dobro infrastrukturo, stabilno valuto, nizko inflacijo, izvozno gospodarstvo, ki je nadpovprečno inovativno, socialna varnost in varnost nasploh sta med najvišjimi na svetu.

Kljub vsemu pa ciljev, ki smo si jih zadali na lanskem Vrhu slovenskega gospodarstva – 60.000 evrov povprečne dodane vrednosti, 50 milijard evrov izvoza, 2.300 evrov povprečne plače – ne bomo dosegli brez bolj načrtovanih in obsežnejših sprememb. Ob nadaljevanju trenutnih razvojnih trendov, ki so bili sicer kar dobri, bi bili do leta 2025 za približno 7 % pri izvozu in 15 % pri dodani vrednosti za načrtovanimi cilji. Vladni cilj, da bi do leta 2030 dosegli 100 % razvitost EU, pa bi ostal nekako na pol poti!

Kaj torej storiti?

V preteklih mesecih smo analizirali pogoje poslovanja znotraj vrste držav Evropske unije in sveta. Kaj delajo tako dobro na Danskem ali v Južni Koreji, zakaj se dobro razvija Poljska, Bolgarija pa ne?

Več tujih držav smo primerjali s pogoji poslovanja pri nas, pri tem smo uporabili tudi nekatere uveljavljene mednarodne primerjave in lestvice, kot jih pripravljata Svetovni ekonomski forum (World Economic Forum) ter Švicarski inštitut za razvoj menedžmenta IMD Lausanne (gre za Global Competitiveness Report ter World Competitiveness Ranking Report).

Slovenija je v zadnjih letih na teh lestvicah napredovala, na nekaterih področjih smo v samem svetovnem vrhu, obstoje pa še področja, kjer še zelo zaostajamo. Na primer, po Global Competitiveness Report smo na področju obsega državne regulacije na 122. mestu med 140 državami, po dostopnosti najemanja tuje delovne sile na 115. mestu, obremenitvi stroškov dela na 79. mestu (in nismo nič napredovali v zadnjih letih). Na področju usmerjenosti vlad v prihodnost (podprto z razvojnimi strategijami in konkretnimi ukrepi) smo na 85. mestu, pri usmerjenosti za sprejemanje podjetniškega tveganja pa na 107. mestu med 140. državami.

Ne za to, da bi izboljšali položaj na teh lestvicah, temveč da bomo s spremembami (ki bodo posredno sicer izboljšale tudi našo uvrstitev) zagotovili lažje poslovanje in hitrejši razvoj, smo pripravili predlog ukrepov, s katerimi bomo dosegli zastavljene razvojne cilje. Ker smo na nekaterih področjih že zelo konkurenčni, dobro razviti (makroekonomska stabilnost, kompetence zaposlenih, inovativnost podjetij, internacionalizacija ...), bomo na Vrhu slovenskega gospodarstva predlagali ukrepe za spremembe predvsem na tistih področjih, kjer imamo največje slabosti in ovire. Gre za:

- makroekonomsko področje
- učinkovitost poslovnega okolja
- učinkovitost trga dela
- razvitost finančnega trga
- inovativnost
- kakovost upravljanja podjetij.

Predlagane ukrepe – skupaj jih je 30 – izpostavljamo (nekatero ponovno) tudi zato, ker imamo

Gibanje produktivnosti pri gospodarskih družbah

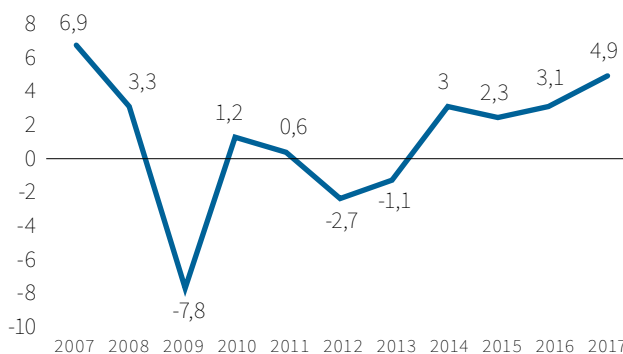
nove politične razmere, novo koalicijsko pogodbo in zaznane spremembe javnega mnenja v smeri večje redistribucije in povečane vloge države ter zmanjševanja pomena podjetništva za razvoj in prihodnost Slovenije.

Na Vrhu bomo izmed vseh predlogov na koncu izbrali za vsako področje po tri tiste ukrepe, ki bodo po mnenju najširšega kroga gospodarstvenikov najbolj pripomogli k doseganju razvojnih ciljev.

Vse predlagane ukrepe bomo predstavili ustreznim vladnim ekipam in socialnim partnerjem, v okviru GZS pa bomo organizirali partnerstva in aktivnosti, s katerimi bomo tudi sami neposredno prispevali delež k približevanju visokim razvojnim ciljem.

Nekdo je opazil, da neke panoge ni med predlaganimi področji, in nas je vprašal, ali to pomeni, da se je je zbornica odrekla? Seveda ne, na Vrhu bomo izpostavili le tiste točke, kjer smo šibki kot celota. Še naprej pa se bomo s konkretnimi predlogi in dejanji zavzemali za razvoj slehernega člana GZS. Ne le, ker skupaj lahko uveljavimo več, temveč tudi zato, ker le skupaj lahko zagotovimo, da bo Slovenija res postala zgodba o uspehu. [gg](#)

Sprememba BDP, v %

Vir: Statistični urad republike Slovenije (Surs)

**Z varčevanjem do
nižje dohodnine**
Izkoristite olajšavo do konca leta.

Pokojninska družba A, d.d.
Partnerstvo v korist zaposlenih

Več informacij in sklenitev na
www.pokojnina.si

Makroekonomsko področje

Predlagani ukrepi za glasovanje na 13. Vrh slovenskega gospodarstva.

1. Spoštovanje fiskalnega pravila in zmanjševanje javnega dolga.
2. Učinkovito upravljanje z državnim dolgom.
3. Nadaljevanje prodaje velikih državnih družb (Country credit ranking).
4. Vzpodbujanje varčevanja v 3. pokojninskem stebru (Gross national savings).
5. Pokojninska in zdravstvena reforma v smeri vzpodbude za osebno varčevanje in racionalizacijo/modernizacijo sistema.

Slovensko gospodarstvo se po recesiji z dvojnim dnom krepi vse od leta 2013 naprej. Dosežena gospodarska rast je bila višja kot v EU-28, vendar je zaostajala za srednjeevropskimi tekmeci. V letu 2017 je Slovenija dosegla isto raven razvitosti, kot ga je imela v letu 2008, pri čemer je dokapitalizirala banke, razdolžila gospodarstvo ter tudi dosegla presežek v proračunu. Kljub temu se proračun za leto 2019 odmika od srednjeročnega cilja po doseganju

ničelnega strukturnega primanjkljaja. Gospodarske napovedi za prihodnja leta nakazujejo na nižjo rast, ki naj bi bila v letu 2019 pri 3,5 %, pri čemer so negotovosti glede doseganje teh ciljev visoke.

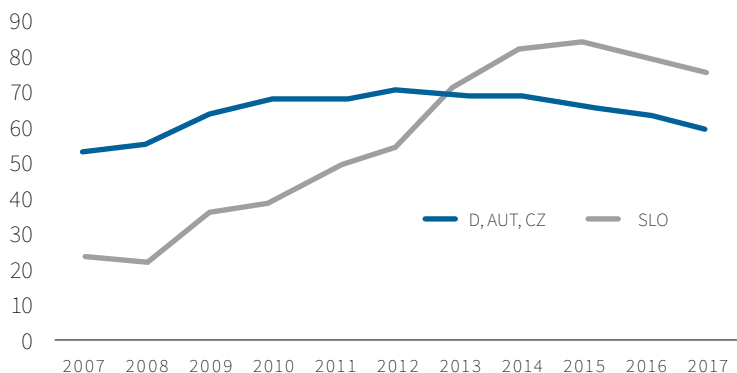
Fiskalno pravilo

Fiskalno pravilo je proračunsko pravilo, s katerim se zagotavlja srednjeročna uravnoteženost prihodkov in izdatkov proračunov države brez zadolževanja, z namenom doseganja vzdržnosti javnih financ. Zakon o fiskalnem pravilu, ki podrobneje opredeljuje načelo srednjeročne uravnoteženosti, zahteva postopno odpravo strukturnega primanjkljaja sektorja države. Odprava strukturnega primanjkljaja mora potekati skladno z dinamiko, ki jo predvideva Pakt za stabilnost in rast (SGP). Skladno s to dinamiko naj bi Slovenija strukturni primanjkljaj odpravila do leta 2020. Višanje izdatkov za pokojnine, plače v javnem sektorju, širjenje pravic v zdravstveni blagajni in pri socialnih transferjih povečujejo verjetnost, da fiskalno pravilo prekršimo.

Kreditna ocena države Slovenije (S&P)

Javni dolg (ESA95) (v % BDP)

Vir: Eurostat

Fiskalni svet je že v pomladanski oceni Programa stabilnosti – dopolnitev 2018 opozoril, da nakazano neizpolnjevanje fiskalnih pravil v prihodnjih letih zahteva čim prej sprejetje ukrepov po oblikovanju nove vlade. Tudi Program stabilnosti – dopolnitev 2018 je bil sicer – takrat zaradi odstopa vlade – pripravljen na podlagi scenarija nespremenjenih politik. Tako Program stabilnosti kot tokratni Osnutek proračunskega načrta namreč ne vključujeta ukrepov, ki bi zagotovili srednjeročno in dolgoročno javnofinančno vzdržnost, s tem pa tudi skladnost s fiskalnimi pravili. Fiskalni svet zato pričakuje, da bo vlada v prihodnjih mesecih predložila celovit in usklajen nabor proračunskih dokumentov, v katerem bodo takšni ukrepi transparentno predstavljeni.

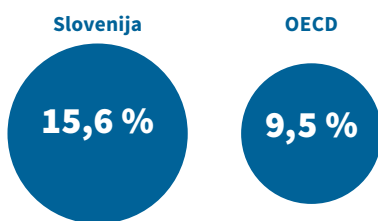
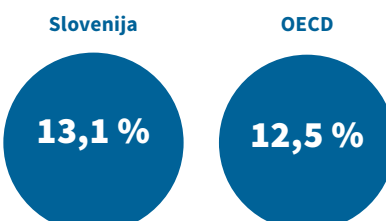
Vir: Fiskalni svet

Pokojninsko varčevanje

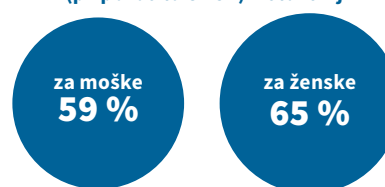
Povprečni Slovenec ima 9.000 evrov v vlogi na banki in 55.000 evrov vredno nepremičnino. Vsi depoziti prebivalstva tako predstavljajo 40 % bruto domačega proizvoda (BDP), nepremičnine pa 200 % BDP. Zaradi krčenja pravic pri pokojninah (obračun odmerne odstotka) je pričakovati nižje pokojnine iz prvega stebra, kar povečuje potrebo po lastnih pokojninskih prihrankih, kar pa med varčevalci ni priljubljeno oziroma je davčna spodbuda omejena tako glede na plačo kot glede na absolutni znesek. Slovenci imamo pokojninskih prihrankov za okoli 7 % BDP (3 milijarde evrov), kar je 7-krat manj kot v državah OECD (50 %). 39 % zaposlenih ne varčuje za pokojnino. To je sicer izziv za vse države srednjeevropskega prostora, kjer je ta delež manj kot 10 % BDP. Povečanje sredstev v pokojninskih skladih deluje tudi pozitivno na razvoj domačega kapitalskega trga. [gg](#)

Potrebujemo nadgradnjo prostovoljnega pokojninskega sistema. Ta bi morala obsegati: avtomatsko vključitev in opsijsko izključitev na ravni posameznika, avtomatsko, a časovno zamaknjeno in postopno dvigovanje višine vplačila in enostavno in za zaposlene stimulatивно shemo delitve vplačil med zaposlene, delodajalce in državo. Kot primer: odstotek bruto plače nameni zaposleni, delodajalec doda odstotek njegove plače in država doda še odstotek posameznikove plače. S tem se vplačilo treh odstotkov posameznikove bruto plače nameni pokojninskemu varčevanju posameznika, če ta nameni en odstotek. Če tega ne želi, tudi delodajalec in država ne prispevata nič.

Povzeto po članku: Obvezno ali prostovoljno dodatno pokojninsko varčevanje?, Blaž Hribar, 11. 10. 2018

Javni izdatki za pokojnine v 2050**Stopnja revščine med starejšimi (več kot 66 let)****Višina pokojnine v razmerju do zadnje plače**

višina pokojnine pri 70 % dohodka (priporočilo OECD) v Sloveniji

Vir: OECD

za podaljšanje prvega pomola

Luka Koper je na začetku novembra prejela potrdilo Ministrstva za okolje in prostor, da je gradbeno dovoljenje za podaljšanje operativne obale kontejnerskega terminala na prvem pomolu postalo pravomočno, potem ko se na izdano gradbeno dovoljenje ni nihče pritožil. Gradbeno dovoljenje je bilo izdano za izgradnjo operativne obale dolžine 98,5 metra in za izgradnjo zalednih površin na južni strani pomola v velikosti 2,5 ha. Dolžina prvega pomola na južni strani, ki je namenjena pretovoru kontejnerjev, bo tako znašala 695 metrov.

V času do izdaje in pravomočnosti gradbenega dovoljenja je Luka Koper že objavila javno naročilo za izbor izvajalca za dobavo in vgradnjo testnih pilotov. Po izvedbi te faze sledi postopek monitoringa, začetek same gradnje pa je predviden v maju 2019.

Celotna investicija podaljšanja operativne obale in izgradnje zalednih skladiščnih površin na južni polovici pomola naj bi bila zaključena predvidoma na začetku leta 2021. V skladu s poslovno strategijo družbe se bo do takrat letna kapaciteta kontejner-

skega terminala postopoma povečevala na najmanj 1,3 mio TEU (kontejnerskih enot) letno. Z optimizacijo operativnih procesov in dodatnimi infrastrukturnimi ukrepi, ki so že v teku, pa bo mogoče doseči tudi 1,5 mio TEU letne kapacitete.

Podaljšanje prvega pomola je ključen strateški projekt družbe, ki poleg naložb v infrastrukturo predvideva tudi naba-

vo novih dvigal, strojev in druge opreme. Luka Koper bo tako samo v posodobitev in povečanje kontejnerskega terminala vložila skupaj okoli 235 mio evrov (del teh investicij, kot so nova dvigala in poglabljanje, je bil že realiziran). Luka Koper je za to in nekatere druge naložbe pridobila tudi evropska sredstva projekta NAPA+CORE (iz programa Instrument za povezovanje Evrope) v skupni višini 6 mio evrov.

Učinkovitost poslovnega okolja

Predlagani ukrepi za glasovanje na 13. Vrh slovenskega gospodarstva.

1. Razbremenitev stroškov dela in uvedba razvojne kapice.
2. Zmanjšanje administrativnih bremen – prepolovitev sedanjih 20.000 predpisov.
3. Konkretni ukrepi/strategija za vzpodbudo izvozu.
4. Poenostavitev administrativnih postopkov - npr. gradbeno dovoljenje.
5. Podpora digitalizaciji malih in srednjih podjetij.

Razbremenitev stroškov dela do sedaj le simbolično

Učinkovitost poslovnega okolja predstavlja eno izmed pomembnejših področij za doseganje višje dodane vrednosti v gospodarstvu. Na področju razbremenitve stroškov dela je treba rešitve iskati predvsem pri obdavčitvi višje plačanih strokovnih delavcev v Sloveniji. Ta je danes višja kot v primerljivih državah (OECD, Taxing Wages). Smiselno je razmisliti o ublažitvi progresije v dohodninski lestvici pri plačah nad 2.600 evrov bruto. To bi dosegli z razširitvijo razredov ter znižanjem stopenj v posameznih razredih. Dodatno pa je treba uvesti razvojno kapico na prispevke in povišati mejo, od katere regres ni obdaven s socialnimi prispevki. Omenjeno bo spodbudilo podjetja k izplačevanju višjih regresov, strokovni kadri, ki nadpovprečno prispevajo k ustvarjeni dodani vrednosti, pa bi imeli višje neto prejeme. Vse to bi zmanjšalo beg možganov v tujino ali morda celo pripomoglo k preobratu trenda izseljevanja, obenem pa bi znižalo motivacijo za delo v sivi ekonomiji.

Administrativna bremena so vse večje breme

Predlagamo sistematični pregled podzakonskih aktov, starejših od 10 let, in sicer po vsebini in usklajenosti z veljavno zakonodajo. Številni podzakonski akti nimajo več prave funkcije in kot takšni niso potrebni. Vsako ministrstvo bi moralo na leto pregledati in odpraviti 1 % predpisov. Predlagamo uvedbo načela (projekt ali zakon) nič novih stroškov, in sicer kot obvezujočo strateško usmeritev države za zmanjševanje administrativnih bremen.

Obremenitev
stroška dela
pri 2-kratniku
povprečne plače
48,30 %

Vir: Analitika GZS

Število dni, ki so potrebni za pridobitev gradbenega dovoljenja

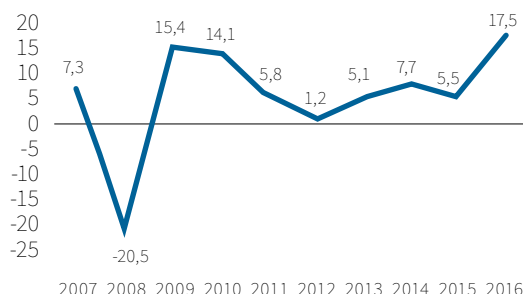
Vir: Doing business 2019

Slovenija v pogledu razvitosti tega področja po indeksu digitalnega gospodarstva in družbe (DESI) zaostaja za povprečjem EU. Mala in srednja podjetja (MSP) so dinamični motor gospodarstva, zato jim je treba nuditi vso razpoložljivo podporo pri prehodu v digitalno ekonomijo. Država mora spodbujati digitalizacijo in digitalno preobrazbo podjetij.

Še vedno so velike priložnosti v izvozu

Čeprav je obseg izvoza že presegel 80 % bruto domačega proizvoda (BDP), moramo informacijo, ki jo pogosto slišimo – da izvoz predstavlja 80 % BDP – popraviti. Namreč, izvoz predstavlja prihodke, ki jih ustvarimo na tujih trgih, medtem ko BDP predstavlja, poenostavljeno, razliko med prihodki in neposrednimi odhodki, ki jih v poslovanju ustvarimo. Ocenjujemo, da je z izvozom blaga in storitev ustvarjenih približno 40 % (ali celo nekaj manj) slovenskega BDP.

Gibanje čistih prihodkov na tujem trgu (v %)

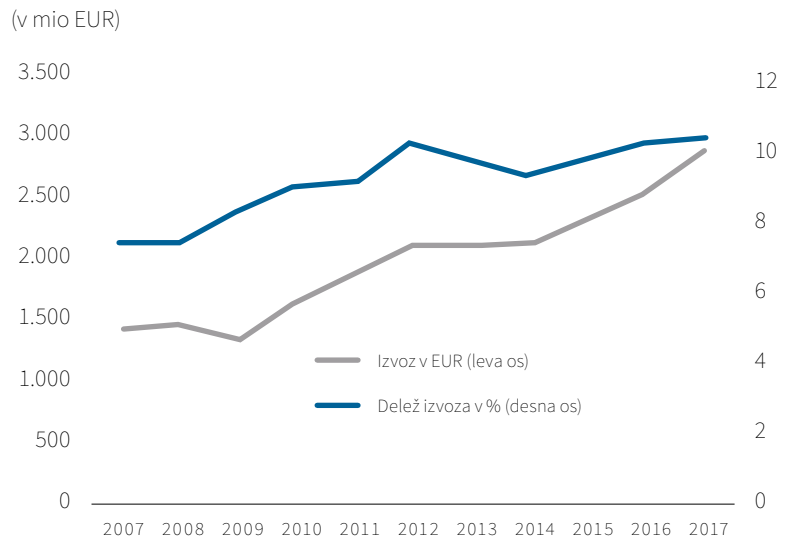
Vir: Kapos GZS

Veliko težavo za doseganje ciljev rasti izvoza lahko predstavljajo geopolitična tveganja in protekcionistična politika številnih držav, ki ščitijo domače trge. Da bi dosegli nadaljnje povečevanje, je treba oblikovati strategijo izvoza na nacionalni ravni: oblikovanje panožnih in regionalnih prioritet za okrepitev slovenskega izvoza s ciljem izboljšanje položaja v verigah vrednosti ter ustvariti več podjetij z izdelki za končne uporabnike.

Težave z administrativnimi postopki

Navkljub digitalizaciji nespoštovanje rokov pri izdaji uradnih dokumentov postaja vedno bolj resen problem in se v številnih primerih pogloblja. Deloma zaradi povečanega obsega dela, ki je tudi posledica gospodarske rasti, deloma zaradi okorelih postopkov, še posebej na področju podajanja soglasij s področja okolja in prostora, ter v zadnjem letu tudi na področju zaposlovanja tujcev. Zagotoviti je treba standardizacijo procesov in enotnost navodil, ki morajo veljati tako za tiste, ki postopke vodijo, kot vlagatelje-uporabnike. S triaže primerov in zaostankov je treba postopke, ki niso zaključeni, prednostno obravnavati ter zagotoviti individualno možnost spremljanja stanja zadeve/vloge in osveščanje javnosti o njihovi pravici odločanja v primernem roku (upravni supervisor). [gg](#)

Izvoz blaga v države izven EU

Vir: Surs

**Digitalizacija
MSP-jev:**
32 % podjetij
ima zasnovano
strategijo na
osnovi analiz in
trendov.

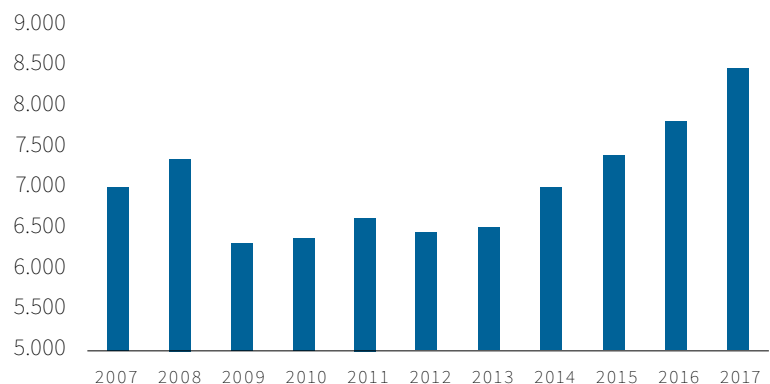

Slovenska podjetja težijo k poslovni učinkovitosti, preseganju meja znotraj lastne panoge in iskanju strateških priložnosti za poslovno rast. Bitka za inovativnost in učinkovitost je naša stalnica. Če želiš danes dosegati nadpovprečne rezultate, potem moraš biti nenehno

na preži za novostmi ter spremljati trende doma in po svetu in se pravočasno tudi odzvati. Temelj vsega niso samo dobri, temveč vrhunski izdelki. Zato je prav, da se država zaveda, kakšna je njena vloga pri ustvarjanju podjetniških priložnosti in zagotavljanju zmožnosti za njihovo uresničevanje. Potrebujemo namreč okolje, ki bo podjetjem omogočilo lažje poslovanje in možnost stalnega razvoja.

Sabina Sobočan, direktorica Varis Lendava

Gibanje EBITDA v gospodarskih družbah, v mio EUR

Vir: Kapos GZS

Učinkovitost trga dela

Predlagani ukrepi za glasovanje na 13. Vrh slovenskega gospodarstva.

1. Aktivna politika priseljevanja in omejitev bega možganov.
2. Podaljševanje delovne aktivnosti z vzpodbudami.
3. Varna prožnost dela – poenostavitev postopkov.
4. Prožnejše nove oblike dela.
5. Usklajevanje izobraževalnih programov z razvojnimi spremembami na trgu dela.

Neugodna demografska slika in migracije prebivalstva

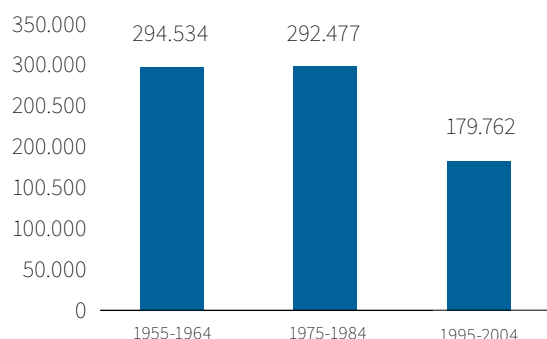
Slovenija se je pridružila tistim razvitim državam, ki se soočajo s pomanjkanjem delovne sile kot posledica staranja prebivalstva. Problematika se bo v naslednjih desetletjih še stopnjevala in lahko resno ogrozi zeleni ekonomski razvoj in vzdržnost javnih financ. Na ta izziv je treba odgovoriti z različnimi sklopi politik in ukrepov, ki se nanašajo na spodbujanje demografske obnove, delovne aktivnosti, produktivnosti s poudarkom na aktivni imigracijski politiki in preprečevanju odliva kadrov iz Slovenije. Potrebujemo celostno in skladno strategijo migracijske politike. Neugodna demografska gibanja pa otežuje še izseljevanje delovno aktivnega prebivalstva, vse več tudi izobraženega prebivalstva.

tujcev. Vsa Evropa in ne zgolj Nemčija zelo aktivno išče kadre po vsem Balkanu, in tudi v Sloveniji bi morali podpreti in pospešiti imigracijske tokove. Miro Smrekar, direktor Adecca

Medtem ko v Sloveniji na vrsti področij že alarmantno primanjkuje ustrezno usposobljenih kadrov, država ne le, da nima aktivne migracijske politike, z nekaterimi administrativnimi postopki še dodatno in povsem po nepotrebem otežuje zaposlovanje

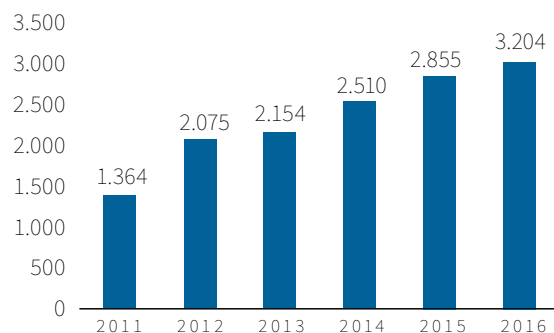
Živorajeni v letih

Vir: Surs

Beg možganov

Število odseljenih prebivalcev s terciarno izobrazbo

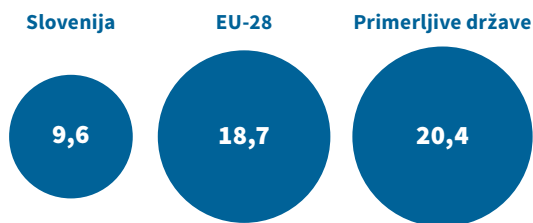
Vir: Surs

Demografske spremembe kažejo, da bo v Sloveniji čez pet let vsak četrti zaposleni starejši od 55 let. To narekuje potrebo po podaljševanju delovne aktivnosti posameznika. Za celotno družbo kakor tudi za posamezna podjetja postaja nuja vlaganje v prilagajanje delovnih mest, v izboljševanje pogojev dela, v izobraževanje in pridobivanje novih kompetenc zaposlenih. Temu morajo slediti sistemske spremembe, ki bodo starejšo delovno aktivno populacijo finančno motivirale k podaljševanju delovne aktivnosti.

Slovenija ima po prepričanju večine gospodarstva precej rigidni trg dela. Varna prožnost, ki jo mora zagotoviti delovno pravna zakonodaja, mora ob velikodušnem sistemu socialne varnosti zagotoviti

prožnejši trg dela z lažjim in hitrejšim prehajanjem med različnimi zaposlitvami, različnimi oblikami dela. Ob tem si želimo čim manj administriranja z ustrezno pravno varnostjo delavca in delodajalca.

Delež zaposlenih, ki delajo za skrajšani delovni čas (v %)

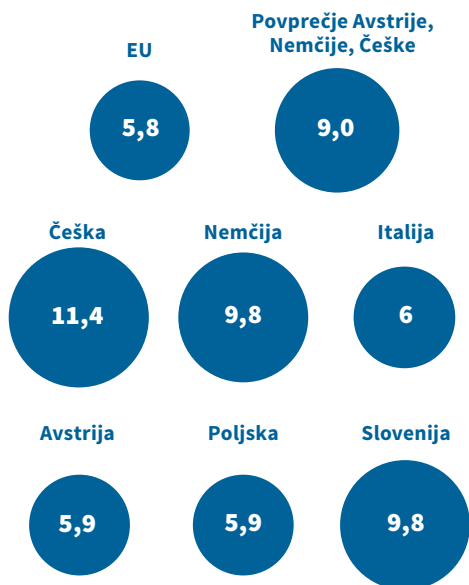

Vir: Eurostat

Slovenija se tako kot večina ostalih evropskih držav sooča s porastom atipičnih oblik dela, ki so posledica vse bolj fleksibilne organizacije delovnih procesov, pritiskov po vse cenejši produkciji dobrin in storitev, kakor tudi spreminjanja načinov dela in življenja moderne družbe. Spremembe v delovnih okoljih so vse hitrejšje in globlje. Seveda pa ravno te oblike sodelovanja med delodajalci in aktivno populacijo lahko prinesejo zviševanje stopnje zaposlenosti in hitrejšje ustanavljanje novih delovnih mest, ki se bodo odzivala na potrebe novih tehnologij.

Usklajevanje izobraževalnih programov z razvojnimi spremembami na trgu dela je nuja. To je proces, ki mu morajo slediti gospodarstvo in institucije na vseh ravneh izobraževanja, in sicer z roko v roki. Ta proces pa mora s svojimi vsebinami intenzivno podpirati tudi vsa znanstveno-raziskovalna sfera. gg

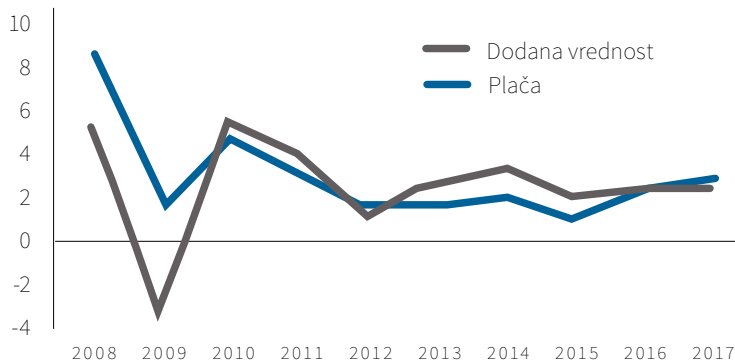
Delež zaposlenih v visoko in srednje-visoko tehnoloških proizvodnih podjetjih v 2017 (v %)

Vir: Eurostat

Trend gibanja dodane vrednosti in plač v gospodarskih družbah, rast v %

Sprememba glede na predhodno leto

Vir: Kapos GZS

Zahvaljujemo se pokroviteljem in partnerjem dogodka

Generalni pokrovitelj

Zlati partner

Partner dogodka

Zlati pokrovitelj

Srebrni pokrovitelj

Bronasta pokrovitelj

Mali pokrovitelj

Inovativnost

Predlagani ukrepi za glasovanje na 13. Vrh slovenskega gospodarstva.

1. Davčne in druge vzpodbude in programi za vlaganje v razvoj.
2. Krepitev programov strateških razvojno-inovacijskih partnerstev (SRIP) - kot elementa povezovanja gospodarstva in akademske sfere.
3. Okrepitev sistema financiranja mladih raziskovalcev v gospodarstvu.
4. (de)Regulacija prenosa znanja med raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom s stimulacijo raziskav in razvoja (R&R) za povezovanje z gospodarstvom.
5. Davčne vzpodbude za nagrajevanje inovativnosti v gospodarstvu.

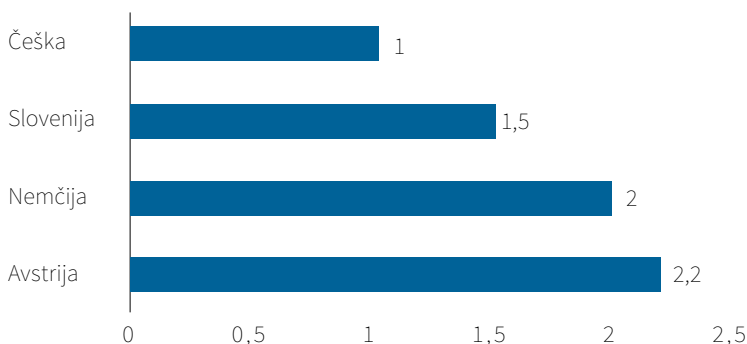
Izjemni potenciali in priložnosti v inoviranju in vlaganju v razvoj

Inovativnost je ena izmed ključnih prioritet tako gospodarstva kot širšega družbenega okolja, saj je orodje, ki skozi inovacijski proces pripelje idejo do trga, s tem pa do pozitivnih finančnih, okoljskih in družbenih učinkov. Evropska komisija vsako leto države članice Evropske unije razvrsti glede na njihovo uspešnost raziskav in inovacij. Slovenija je

na najnovejši evropski inovacijski lestvici (European Innovation Scoreboard) uvrščena v drugo najmočnejšo skupino, t. i. »močnih inovatorjev«, med katere se uvrščajo tudi Nemčija, Avstrija, Francija, Belgija in Irska.

Največja konkurenčna prednost Slovenije so človeški viri, pri čemer povprečje dviguje predvsem število novih doktorjev znanosti in prebivalcev s terciarno izobrazbo. Izrazito nad evropskim povprečjem je Slovenija po številu objav v mednarodnih znanstvenih publikacijah, medtem ko na drugi strani negativno odstopa podpovprečno število inovacij, zaščiteneh s patenti. Precej prostora za izboljšave je v finančni podpori R&R v javnem sektorju, izdatkih tveganega kapitala, medsebojnem sodelovanju med inovativnimi malimi in srednjimi podjetji (MSP) in zasebnem financiranju R&R v javnem sektorju. Slednji dve postavki sta v primeru Slovenije sicer v okvirih evropskega povprečja, a sta obe nazadovali od leta 2010, upadla pa je tudi prodaja inovacij, ki so nove bodisi za trg ali podjetja, in sicer za 30 %. Za dvig omenjenih kazalnikov je ključnega pomena vzpostavitev okolja za uspešen prenos znanja in idej iz akademske sfere preko gospodarskih in drugih organizacij na trg.

Zaostanek za bolj razvitimi pri vlaganjih v R&R v poslovnem sektorju glede na BDP (v %)

Vir: Eurostat

Indikatorji European Innovation Scoreboard

EU=100

Naložbe
tveganega
kapitala

5

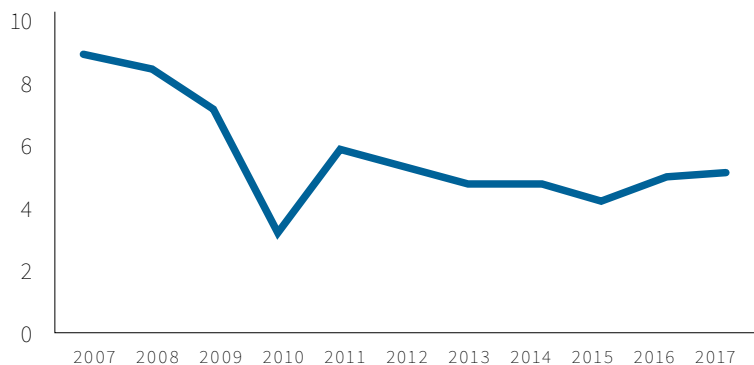
Izdatki za
inovacije brez
R&R

69

Notranje
inovacije
MSP

91

Vir: European Innovation Scoreboard, 2018

Delež investicij (opredmetenih osnovnih sredstev) v prihodkih (v %)

Vir: Kapos GZS

**Delež inovacijsko
aktivnih podjetij
v industriji in
izbranih storitvenih
dejavnostih (v %)**

Vir: Surs

Med takšna okolja spadajo tudi strateška razvojno-inovacijska partnerstva (SRIP). Ta so bila s strani države potrjena in izpostavljena kot stebri nacionalnega razvoja v mednarodnem okolju na prioritetnih razvojnih področjih Slovenije. Gre za pametna mesta in skupnosti, pametne stavbe in dom z lesno verigo, krožno gospodarstvo, trajnostno pridelavo hrane, trajnostni turizem, tovarne prihodnosti, zdravje in medicino, mobilnost in materiale kot končne produkte. Inovacije ne nastajajo zgolj v gospodarstvu, ampak je za razvoj uspešnih inovacij nujno zagotoviti močno povezovanje med podjetji, raziskovalno sfero, javnim sektorjem in tudi civilno družbo. SRIP-i predstavljajo takšno okolje z modelom četverne vijačnice (Quadruple Helix) in razvojno-inovacijski ekosistem za dolgoročen in strateški razvoj s poudarkom na inovativnosti. S takšnim pristopom bo Slovenija še napredovala na evropski inovacijski lestvici in se nad evropsko povprečje povzpela tudi v številu organizacijskih in marketinških inovacij in ne zgolj v številu proizvodnih in procesnih. [gg](#)

Ponovna uvedba sistema sofinanciranja mladih raziskovalcev v gospodarstvu bi predstavljala pospešek razvoju v podjetjih in spodbudila ter nadgradila povezovanje akademske sfere z gospodarstvom. Obenem bi mladi prejeli jasen signal, da imamo v Sloveniji številna dobra delovna mesta, s čimer bi zmanjšali njihov odhod v tujino. Dodatno bi vpeljava vavčerskega sistema za manjše razvojne projekte spodbudila razvoj mikro in manjših podjetij.

Marko Lotrič, direktor LOTRIČ Meroslovje

Število raziskovalcev v Sloveniji

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
SKUPAJ	8742	10.124	10.444	11.056	12.514	12.362	12.111	12.155	11.308	11.282
Poslovni sektor	2.901	3.475	3.722	3.887	5.407	5.480	5.619	5.689	5.184	5.536
Državni sektor	2.194	2.462	2.472	2.457	2.153	2.169	2.165	2.077	1.927	1.958
Visokošolski sektor	3.623	4.164	4.231	4.696	4.938	4.695	4.310	4.376	4.186	3.776
Zasebni nepridobitni sektor	24	23	19	16	16	18	17	13	11	12

Vir: Surs

Razvitost finančnega trga

Predlagani ukrepi za glasovanje na 13. Vrh slovenskega gospodarstva.

1. Razvoj finančnih instrumentov za start upe in mala podjetja.
2. Razvoj instrumentov za razvojne projekte in javno-zasebno partnerstvo (PPP).
3. Razvoj skladov tveganega kapitala.
4. Razvoj instrumentov za lastniško financiranje podjetij - borza idr.
5. Manjši delež slabih posojil v bankah.

Bančni sistem stabiliziran, primanjkuje pa drugih oblik financiranja

Slovenski finančni sistem je slabo razvit, saj še vedno temelji pretežno na bančnem financiranju. To povzroča negativne sistemske učinke za oba subjekta v času gospodarske krize, ko težave pri odplačevanju dolga povzročijo tudi povečanje slabih posojil v bankah. S tem izzivom se sicer sooča celotna kontinentalna Evropa, naslovimo pa ga lahko s spodbudami, ki bi povezale institucionalne investitorje, kot so pokojninski, vzajemni skladi in zavarovalnice s potrebami podjetij po dolgoročnih sredstvih. Sloveniji primanjkuje tudi segment tveganega kapitala in inovativne oblike financiranja (mezzazine dolg), ki premoščajo mejo do klasičnega bančnega posojila. Država mora ustrezno spodbuditi privatne investitorje kot tudi podjetja, da se zavedajo koristnosti novih finančnih oblik za svojo poslovno rast in stabilnost svoje pasive. Podjetja, ki imajo dobre poslovne modele, naj bi tako lažje in ceneje pridobila sredstva za rast, medtem ko slabše stoječa financiranja ne bi bila deležna. [gg](#)

Tržna kapitalizacija delnic na Ljubljanski borzi

5,3 mrd EUR
13 % BDP

Število javnih ponudb delnic
v letu 2018 (IPO in SPO)

1

Število družb tveganega kapitala
v Sloveniji

11

Delež bančnih posojil do podjetij, ki se plačujejo z
zamudo, večjo od 90 dni (v %)

dec. 17

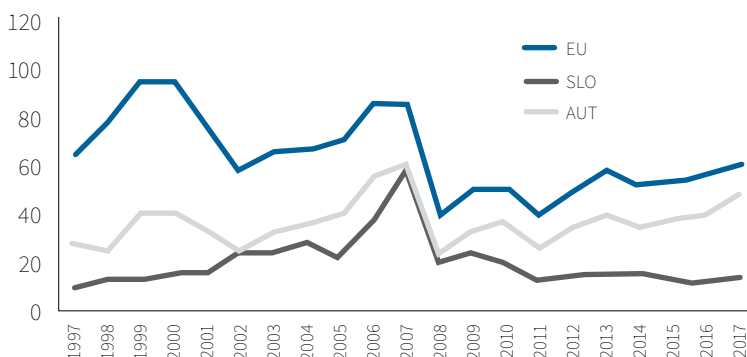
avg. 18

5,3

4,2

Vzemimo primer potrebe po financiranju novega produkta v podjetjih in ko podjetje ugotovi, da recimo 20 milijonov evrov ne more financirati. Na tej točki se nikoli ne zgodi, da bi banka predlagala rešitev, da bi denimo skupaj z lastniškim delom pripravili optimalno sestavo financiranja za podjetje. Pri nas rečejo, da ne morejo – in to je to. Če je dolžniški delež 20 milijonov evrov prevelik za eno banko, je za podjetje nevzdržen tudi, če ga financira pet bank. Aleš Ipavec, predsednik uprave Ljubljanske borze

Gibanje tržne kapitalizacije borz v BDP

Vir: Svetovna banka

Od sanj o avtomobilu do sanjskega avtomobila

Skupina Porsche Finance Group skriva za vam ustrezno vrsto župa in najboljši avtomobil. In to z najbolj inovativni orodji in strojno kalkulacijo. Naj gre za finančno, leasingovo ali kreditno, najpa je partnerja, ki ima na 10 let izkušenj.

Pri poslovanju s skupino vrsta Volkswagen, Audi, Bentley, Ferrari in Volkswagen Skupinski vrsta se posvetujejo o posluhi. In vam je všeč po star.

Varnikova 34, 1000 Ljubljana
Telo 01 52 62 700, Faks 01 52 62 700
www.porscheleasing.si

PORSCHE
VOLKSWAGEN FINANCIAL SERVICES
MEMBER OF THE VAG GROUP

Kakovost upravljanja podjetij

Predlagani ukrepi za glasovanje na 13. Vrh slovenskega gospodarstva

1. Okrepitev menedžerskih praks z najboljšimi praksami iz tujine.
2. Izboljšanje učinkovitosti poslovanja z okrepitevijo nadzornih svetov.
3. Povečanje inovativnosti podjetij – sistem ocenjevanja menedžerjev inovativnosti.
4. Povečanje deleža žensk na vodilnih menedžerskih položajih.
5. Zasedovanje mešanih nadzornih svetov po naboru izkušenj, izobrazbe in drugih kriterijev.

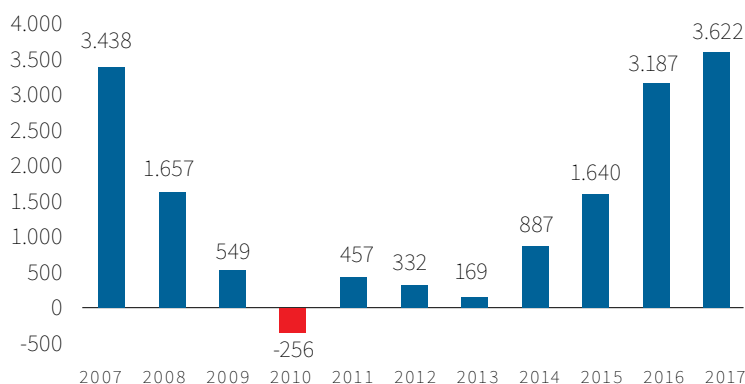
Črpanje iz najboljših domačih in tujih praks

Ne glede na to, koliko nam bo uspelo izboljšati makroekonomsko okolje, učinkovitost poslovnega okolja in ostala področja, bodo menedžerji ves čas in na vseh področjih pred izzivom, kako povečati kakovost upravljanja in vodenja podjetij. Že danes imamo v Sloveniji preko 2.000 podjetij, ki zaposlujejo 30.000 ljudi in so lani ustvarili dodano vrednost preko 100.000 evrov na zaposlenega. Z izvozom so iztržili 12 milijard evrov. Zato je priložnost za izboljšanje menedžerskih praks ne le v obvladovanju najboljših praks iz tujine, temveč tudi poznavanje in prenašanje najboljših praks iz Slovenije.

Ženske na vodilnih menedžerskih položajih

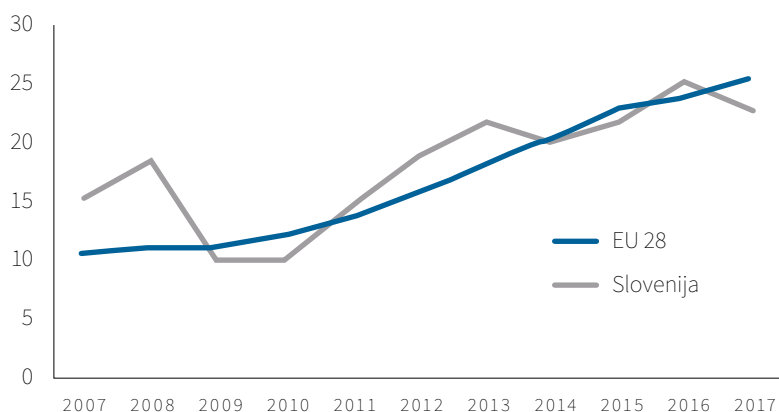
V Sloveniji imamo zaposlenih nadpovprečno veliko žensk, tako kot v večini držav EU pa je njihov delež na vodstvenih položajih relativno nizek. Ne le zaradi načela enakosti, temveč tudi zaradi zagotavljanja učinkovitosti in optimalne uporabe vseh kompetenc na nacionalni ravni je za prihodnost nujno, da na vodstvene položaje pride bistveno več žensk kot do sedaj. [gg](#)

Neto čisti dobiček/izguba (v mio EUR)

Vir: Kapos GZS

Delež žensk na vodstvenih položajih (v %)

Vir: Eurostat

Kakovost upravljanja podjetij je odvisna od kakovosti ljudi, ki jih upravljajo. Ženske predstavljamo približno polovico prebivalstva, sposobnosti in talenti so dokazano sorazmerno porazdeljeni med spoloma, zato je dobro

in nujno izkoristiti ves potencial družbe. Države, ki že imajo ženske kvote, so vodilne uspešne države, s katerimi bi se radi primerjali, zato menim, da mora tudi v Sloveniji več žensk dobiti priložnost zasesti vodstvene položaje in s tem možnost, da se dokažejo.

Mojca Hergouth Koletič, direktorica Mint International

Postati nameravajo najboljši v Evropi

[illegible]

splošno je za nakupovalno strukturo na domačem in tujem trgu, v letu 2004 pa je bila delež delovne sile, ki deluje na tujem trgu, 10,2 odstotka, kar kaže na to, da je Slovenija na trgu delovne sile konkurenca s številnimi evropskimi državami. Slovenija je na trgu delovne sile konkurenca s številnimi evropskimi državami, kar kaže na to, da je Slovenija na trgu delovne sile konkurenca s številnimi evropskimi državami.

correct model trend subjected
a polynomial of a given degree

n svoje polovici je na računili med teli najdalje polovica gubavci kopalic: n izopli, na zahvatanje tugu, kot je venačja, za leti kopalic je n za odobitvne trile in delovne, nenoj vijolič kopalic je: uvarjen n za lise, nite n pomalose, za fe varjenje gode hotele n saj vijolič kude- gori, za bolifrica, dorene za steneja, nateci načitaceni k obelike in reone

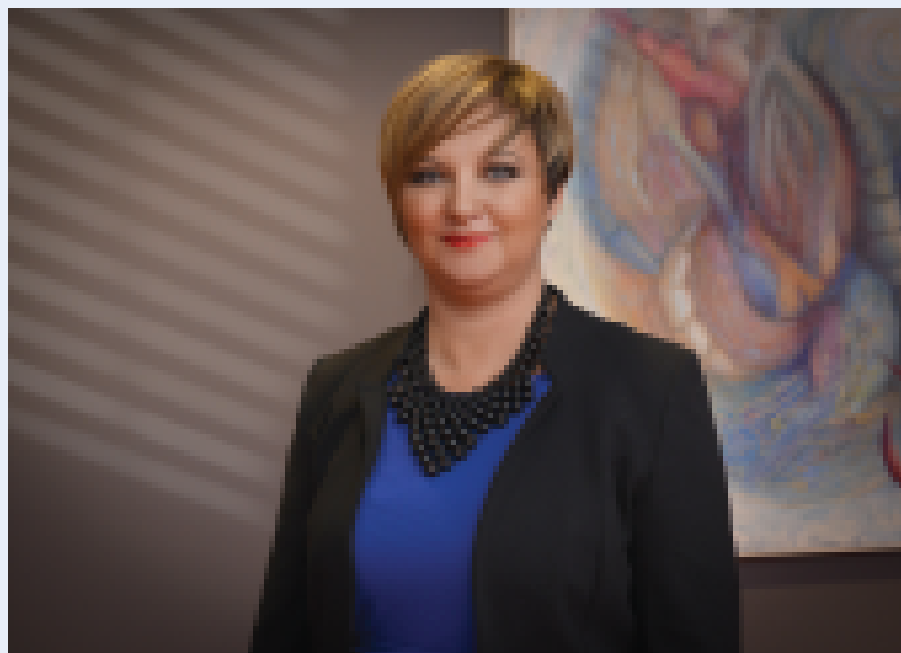
[Read the full report here](#)

V varilnici je po njej postrežen tudi za
kopalnik opremo... Pri nas radlato ni
samo radlato, temveč gre za pravo dno-
nasto uradno. Je opomba, ki ni pa
tudi sestrski. Za radlato smo pa naj bi
globoko sagradili obliko naša doseže
radlato. Je radlato in radlato postreže.

poligonale, liniile de medii sunt
preparate, produse specializate
bazele elementare ale statelor in punct
trackball-ochiul poligon, surselor
interferente in colider.

[Return to Table of Contents](#)

razvoja i oddelak poljoprivrede po ne
maloja nadzadužili uspehla, nasehno
Nile na se neodstite, a katorini bi

© 2000 by The McGraw-Hill Companies, Inc. All rights reserved. This publication is protected by copyright. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage or retrieval system, without prior written permission from The McGraw-Hill Companies, Inc.

lahko in bolj razširili svoje togo, letno
in končno razporejanje stane
materijala na strogo določeno, v podrobnosti
in tako ne delajo tudi in razporejanje in
končno: in leže modulare hile - pro-
maj in postavi in v naslednjem letu.
zabili in tudi že, procesom digitaliza-
cije celotnega prila sodnega procesa
- od priprave projekta do končne
ugrade in tako vse ki gotovo in pa tudi
celotni in vse ki gotovo in pa tudi

Copyright © 2009 by John Wiley & Sons, Inc.

ve kar ni rezultati in manj podpisanih pogodb na avtoriziranih kopalinah. Zasad izbiranja poslovanja je in moči projekcije sama in pomembna je kadrova, zato traja stroškovni delo in delo na razpisih in si lastni skladnosti je na razpisni kadrovi. Vse je ena celotna, bomo si najali izbirne in sposobnosti, posrednost pa manjša in kariera in se osebnosti in razni moči tega poslovanja in. načeli pa smo se izkušeli razvijati in se bomo, ki so bomo

po bon'anni l'altreja sapell il p d'altre,
la cosa di saltaric'era d'ira.

rodila, da pri zaposlovanju dajejo milki poudarek kakovosti in uslovnostim delovnega mesta. Raziskovalci zaposlenih ter usposobljeni voditelji sira izbirajo od raziskovalci med zaposlenimi tiste, ki so najbolj zadovoljni s svojimi managerji, kjer so od njih je manager tisti, ki so bolj zadovoljni s svojo nagrado, višjajino, socialni statusi, mirna odnosa do zaposlenih, kaptan, dobrotelja, oblija, lekovinosti in razli za jira prebivala leta pri sebi tudi brovarstvo, gasila, pitiranje in razpisniki hitro razloži podjetij v sloveniji, praznika partu gasila in najbolj hitro razloži podjetje družbo, razpisniki volji.

Glavne ugotovitve poročila o Sloveniji 2018

Poročilo o državi je analitična ekonomska ocena države članice, ki jo zgodaj spomladi v okviru vsakoletnega postopka evropskega semestra objavi Evropska komisija. Vsebuje analizo gospodarskih razmer, reformnega programa in morebitnih makroekonomskih neravnotežij v državi.

Kot odgovor na ugotovitve poročila država, ki je članica območja evra, do konca aprila pripravi nacionalni reformni program in program stabilnosti. Obema dokumentoma maja sledi objava osnutkov individualnih priporočil za države članice EU, ki jih pripravi Evropska komisija. Priporočila vsebujejo nasvete za ukrepanje na prednostnih področjih v naslednjih 12 do 18 mesecih. Individualna priporočila potrdijo države članice na junjskem Svetu EU.

MAKROEKONOMSKE RAZMERE

- Močna gospodarska rast v letu 2017, ki naj bi se nadaljevala tudi v letih 2018 in 2019
 - Zunanje okolje se je izboljšalo in stroškovna konkurenčnost ostaja močna
 - Zasebno potrošnje podpira rast plač in zaposlovanja
 - Zasebne naložbe okrevajo
 - Gibanja na trgu dela se stabilno izboljšujejo; stopnja zaposlenosti starejših delavcev je nizka, malo je udeležencev v aktivnih politikah zaposlovanja
- Ni neravnotežij (ni potreben poglobljen pregled)**

NAPREDEK PRI IZVAJANJU PRIPOROČIL ZA SLOVENIJO

Znaten napredek

- pri izboljšanju pogojev financiranja in spodbujanju trajnega reševanja slabih posojil
- pri izvajanju strategije Družbe za upravljanje terjatev bank

Določen napredek

- pri povečanju zaposljivosti nizko usposobljenih in starejših delavcev
- pri izboljšanju dostopa do alternativnih virov financiranja
- pri zmanjševanju upravnega bremena za podjetja
- pri zagotavljanju dobrega upravljanja podjetij v državni lasti

Omejen napredek

- pri reformah zdravstvenega in pokojninskega sistema ter sistema dolgotrajne oskrbe

FISKALNI POLOŽAJ

- Leta 2017 naj bi se javnofinančni primanjkljaj znižal na 0,8 % BDP
- Javni dolg, ki je leta 2017 znašal 76,4 %, je višji od referenčne vrednosti 60 % BDP, vendar se zmanjšuje
- Pri osnutku proračunskega načrta za leto 2018 obstaja tveganje, da ne bo skladen s pravili Pakta za stabilnost in rast

SOCIALNE RAZMERE

- Izobraževanje odraslih upada in prisotni so znaki pomanjkanja delovne sile s poklicno izobrazbo
- Neenakost je nizka in socialni trendi se izboljšujejo, vendar je veliko revščine med starejšimi
- Delež prebivalstva s terciarno izobrazbo je med najvišjimi v EU

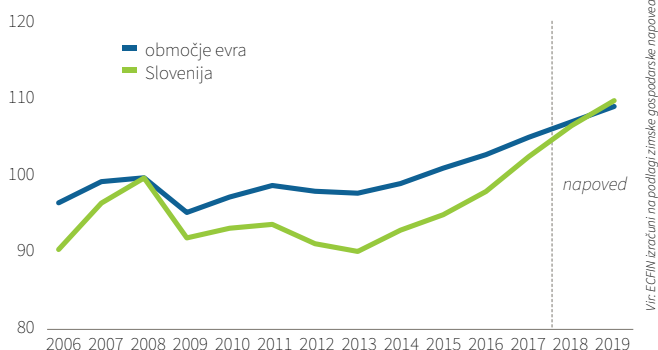
PRIMER USPEŠNEGA UKREPANJA

- Med ukrepi za izboljšanje dostopa do financiranja za podjetja so naložbe v čezmejni kapitalski sklad, naložbeni program za mala in srednje velika podjetja s podporo Evropskega sklada za strateške naložbe iz Junckerjevega načrta in precejšnja sredstva iz strukturnih skladov EU, ki bodo na voljo prek finančnih posrednikov.

Glavne ugotovitve:

BRUTO DOMAČI PROIZVOD

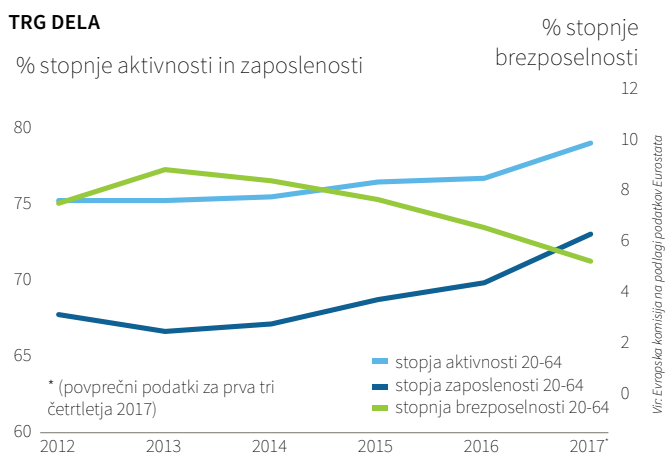
Bruto domači proizvod, stalne cene
2008=100

Na podlagi trdne gospodarske rasti v letu 2017 se je slovenski BDP vrnil na raven izpred krize. Potem ko je leta 2008 slovenski BDP dosegel raven območja evra, je v času krize sledil strm padec, vendar pa se bo po napovedih z ravno BDP-ja območja evra spet izenačil do leta 2019.

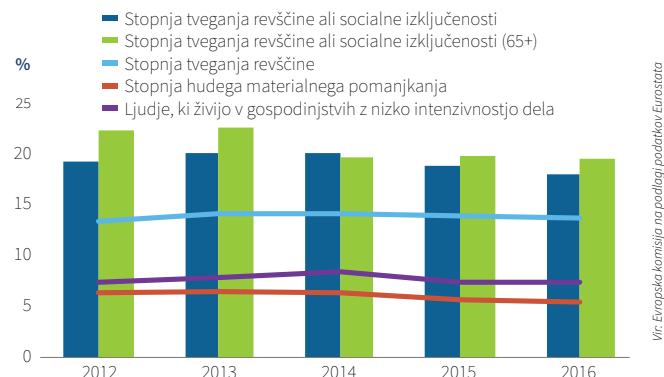
TRG DELA

% stopnje aktivnosti in zaposlenosti

Z gospodarskim okrevanjem se je stopnja zaposlenosti zvišala že tretje leto zapored, brezposelnost upada. Kljub temu na trgu dela ostajajo izzivi zlasti zaradi nizke stopnje zaposlenosti starejših.

SOCIALNE RAZMERE

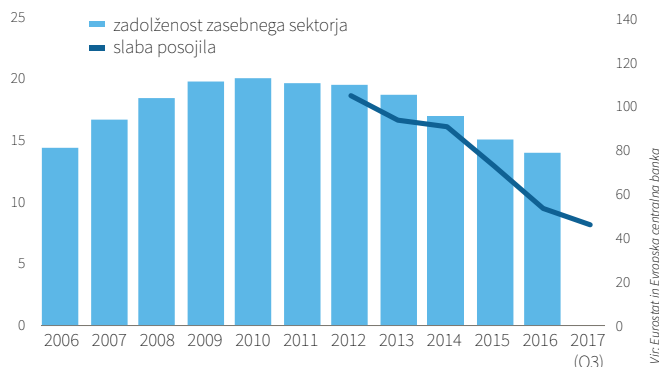

Stopnja tveganja revščine in socialne izključenosti se je zmanjšala, a ostaja visoka za starejše. V primerjavi s povprečjem v EU je delež ljudi, ki jim stalno grozi revščina, med najvišjimi.

SLABA POSOJILA IN DOLG ZASEBNEGA SEKTORJA

% vseh posojil

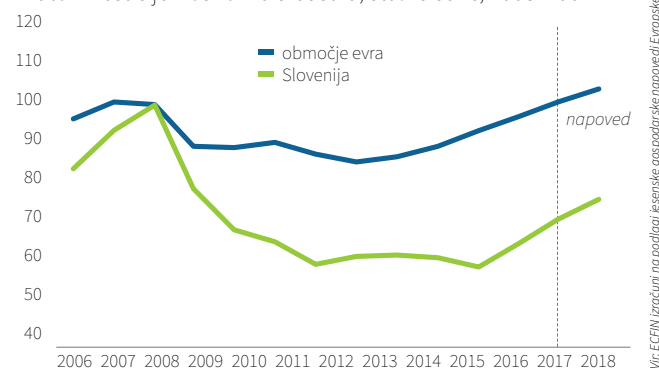
% BDP

Zadolženost zasebnega sektorja se je po letu 2010 občutno znižala. Banke so dobičkonosne in dobro kapitalizirane ter imajo ugodno strukturo financiranja. Delež slabih posojil v bančnem sektorju se zmanjšuje.

NALOŽBE

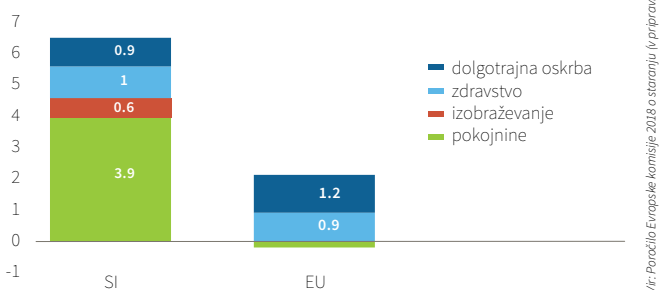
Bruto investicije v osnovna sredstva, stalne cene, 2008=100

Naložbe v Sloveniji so upadle precej bolj kot v državah območja evra, proces vnovične rasti vlaganj je trajal precej dlje. Obseg naložb se postopoma povečuje, a še vedno ni dosegel predkrizne ravni.

ODHODKI ZARADI STARANJA PREBIVALSTVA 2016-2070

Pričakovano naraščanje odhodkov zaradi staranja prebivalstva, 2016-2070, v odstotnih točkah BDP

Slovenija se bolj kot druge države članice sooča s pritiski na javne finance zaradi staranja prebivalstva. Za vzdržnost javnih financ in zagotovitev ustreznih pravic in storitev so nujno potrebni ukrepi, ki bodo spodbudili daljšo delovno dobo ter izboljšali učinkovitost izdatkov za zdravstvo in dolgotrajno oskrbo. [gg](#)

Žagarskim obratom na vseh celinah zagotavljajo vrhunske stroje

Orniti se vesec: iz te kamnika se je že dolgo v bran-
jalo za razne vrste lesa, ki je v letu 2020 naša svetovna
zvezda. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je les
vrednejši kot kdaj koli prej. Zato je lesarstvo vedno bolj
pomembno in se razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar
pomeni, da je lesarstvo vedno bolj pomembno in se
razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je
lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija.

Lesarstvo ni le proizvodnja lesa, temveč tudi
obdelava lesa. Lesarstvo je vedno bolj pomembno in se
razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je
lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija. Vrednost
lesa se povečuje, kar pomeni, da je lesarstvo vedno
bolj pomembno in se razvija. Vrednost lesa se povečuje,
kar pomeni, da je lesarstvo vedno bolj pomembno in
se razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da
je lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija.

stroji za vse vrste lesa in kamna
vseh vrst lesa in kamna, od lesa do kamna, od lesa do
kamna, od lesa do kamna, od lesa do kamna.

Lesarstvo ni le proizvodnja lesa, temveč tudi
obdelava lesa. Lesarstvo je vedno bolj pomembno in se
razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je
lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija. Vrednost
lesa se povečuje, kar pomeni, da je lesarstvo vedno
bolj pomembno in se razvija. Vrednost lesa se povečuje,
kar pomeni, da je lesarstvo vedno bolj pomembno in
se razvija.

Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je
lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija. Vrednost
lesa se povečuje, kar pomeni, da je lesarstvo vedno
bolj pomembno in se razvija. Vrednost lesa se povečuje,
kar pomeni, da je lesarstvo vedno bolj pomembno in
se razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da
je lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija.

zavestno stroje in stroje za vse vrste lesa

Lesarstvo ni le proizvodnja lesa, temveč tudi
obdelava lesa. Lesarstvo je vedno bolj pomembno in se
razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je
lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija. Vrednost
lesa se povečuje, kar pomeni, da je lesarstvo vedno
bolj pomembno in se razvija. Vrednost lesa se povečuje,
kar pomeni, da je lesarstvo vedno bolj pomembno in
se razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da
je lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija.

stroje za vse vrste lesa in kamna

Lesarstvo ni le proizvodnja lesa, temveč tudi
obdelava lesa. Lesarstvo je vedno bolj pomembno in se
razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je
lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija. Vrednost
lesa se povečuje, kar pomeni, da je lesarstvo vedno
bolj pomembno in se razvija. Vrednost lesa se povečuje,
kar pomeni, da je lesarstvo vedno bolj pomembno in
se razvija.

Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da je
lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija. Vrednost
lesa se povečuje, kar pomeni, da je lesarstvo vedno
bolj pomembno in se razvija. Vrednost lesa se povečuje,
kar pomeni, da je lesarstvo vedno bolj pomembno in
se razvija. Vrednost lesa se povečuje, kar pomeni, da
je lesarstvo vedno bolj pomembno in se razvija.

Seznam 100 največjih skupin/gospodarskih družb po čistih prihodkih od prodaje na tujih trgih v letu 2017

Zap. št.	Naziv podjetja	Sektor	Izvoz (v 000 EUR)	% prodaje na tujem trgu	Čisti prihodki od prodaje (000 EUR)	Št. zaposlenih	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
1	SKUPINA PETROL	TRGOVINA NA DROBNO	2.042.979	45,4	4.496.736	3.297	72.106
2	SKUPINA GEN	ENERGETIKA	1.868.472	78,0	2.394.837	1.292	96.232
3	REVOZ d.d.	PROIZVODNJA	1.575.361	99,2	1.588.689	2.321	75.755
4	SKUPINA KRKA	PROIZVODNJA	1.178.353	93,0	1.266.392	10.832	63.095
5	SKUPINA LEK	PROIZVODNJA	1.134.636	96,5	1.176.092	4.316	90.907
6	SKUPINA HSE	ENERGETIKA	1.117.182	70,4	1.587.760	3.093	82.789
7	SKUPINA GORENJE	PROIZVODNJA	1.106.217	84,4	1.309.932	11.039	30.419
8	SKUPINA MERCATOR	TRGOVINA NA DROBNO	927.787	43,1	2.152.172	18.664	15.625
9	Interenergo d.o.o.	ENERGETIKA	768.139	86,2	891.205	31	173.379
10	SKUPINA SIJ	PROIZVODNJA	651.371	86,2	756.062	3.585	55.624
11	SKUPINA IMPOL 2000	PROIZVODNJA	628.774	94,3	666.723	2.283	53.923
12	SKUPINA KOLEKTOR HOLDING	PROIZVODNJA	449.144	62,6	717.298	5.495	41.456
13	SKUPINA ADRIA MOBIL	PROIZVODNJA	383.350	92,0	416.844	1.640	64.472
14	BSH HIŠNI APARATI d.o.o. Nazarje	PROIZVODNJA	320.100	93,1	343.800	1.067	62.975
15	SKUPINA TAB D.D.	PROIZVODNJA	316.611	96,9	326.802	1.352	58.735
16	BELEKTRON d.o.o.	FINANČNE STORITVE	298.374	98,2	303.862	6	472.912
17	SKUPINA TALUM D.D.	PROIZVODNJA	279.453	81,3	343.621	1.374	43.601
18	SKUPINA LTH CASTINGS	PROIZVODNJA	279.421	99,6	280.581	2.632	49.112
19	SKUPINA HELIOS	PROIZVODNJA	261.160	87,8	297.431	1.772	42.293
20	SKUPINA HIDRIA	PROIZVODNJA	231.901	92,9	249.711	1.843	49.849
21	AquafilSLO d.o.o.	PROIZVODNJA	226.425	99,6	227.260	819	47.151
22	RENAULT NISSAN SLOVENIJA, d.o.o.	TRGOVINA NA DROBNO	215.748	45,1	478.615	114	101.304
23	SKUPINA CIMOS	PROIZVODNJA	207.441	92,7	223.784	3.320	22.596
24	MAHLE Electric Drives Slovenija d.o.o.	PROIZVODNJA	202.473	95,4	212.273	1.586	35.948
25	SKUPINA UNIOR	PROIZVODNJA	199.544	83,5	239.020	3.086	32.950
26	GEOPLIN d.o.o. Ljubljana	TRGOVINA NA DROBNO	190.689	57,3	332.804	41	237.301
27	SKUPINA SLOVENSKE ŽELEZNICE	TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE	187.904	47,3	397.100	7.403	41.726
28	CARTHAGO d.o.o.	PROIZVODNJA	179.272	100,0	179.311	714	30.606
29	odelo Slovenija d.o.o.	PROIZVODNJA	179.110	99,8	179.511	1.032	45.646
30	GOODYEAR DUNLOP SAVA TIRES d.o.o.	PROIZVODNJA	173.631	82,5	210.441	1.396	48.440
31	SKUPINA PERUTNINA	PROIZVODNJA	169.616	66,0	257.113	3.528	23.261
32	CINKARNA Celje, d.d.	PROIZVODNJA	164.244	87,0	188.705	869	91.136
33	BOXMARK LEATHER d.o.o.	PROIZVODNJA	157.422	99,9	157.606	1.787	17.437
34	ADRIA AIRWAYS d.o.o.	TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE	156.416	99,1	157.794	367	58.107
35	KOLIČEVO KARTON, d.o.o.	PROIZVODNJA	153.201	93,2	164.369	385	107.397
36	PRESKOK d.o.o.	TRGOVINA NA DROBNO	148.720	99,0	150.206	7	576.603
37	SKUPINA CONTITECH	PROIZVODNJA	147.927	97,3	152.020	596	57.440
38	SKUPINA LUKA KOPER	TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE	145.554	68,8	211.438	1.073	116.045
39	SKUPINA DOMEL HOLDING	PROIZVODNJA	129.391	92,8	139.358	1.236	43.151
40	SKUPINA CABLEX	PROIZVODNJA	126.098	95,6	131.886	2.543	17.938
41	SKUPINA LES-MMS	TRGOVINA NA DROBNO	120.067	57,5	208.633	1.266	44.478
42	Droga Kolinska d.d.	PROIZVODNJA	117.326	66,2	177.189	471	78.204
43	SKUPINA ELRAD INTERNATIONAL	PROIZVODNJA	114.762	92,7	123.738	1.532	26.104
44	NOVEM CAR INTERIOR DESIGN d.o.o.	PROIZVODNJA	113.780	99,9	113.877	698	31.782
45	SKUPINA ETI	PROIZVODNJA	109.317	92,5	118.229	1.680	25.828
46	VALIANT d.o.o.	TRGOVINA NA DROBNO	107.880	98,8	109.194	6	282.781
47	SKUPINA AKRAPOVIČ SKUPINA	PROIZVODNJA	105.255	99,0	106.323	946	57.541
48	DANFOSS TRATA, d.o.o.	PROIZVODNJA	105.091	94,1	111.656	441	82.720

Trajnostni razvoj je načelo skupine Aquafil

[illegible]

službina Agenciji ima zahtevati i održavati, a da li, i koje procedure, a potom i, na navedeno, a validirati li, a potom i, na navedeno, a validirati li, a potom i, na navedeno, a validirati li.

[illegible]

© 2005 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 258: 105–112

nevolitarni produkt, blaga polimerni sovrsti, nastaja regeneracija izdelkov obkroga uporabe doba, kot so na primer filtri kumari in izločevalci obkroga, ter izdelki iz filipin ali iz procesa protokola polimerni, odpadki v materialih in tem jeklen procesom predelajo v masovno in, in katere razločajo izločajo material polimerni in sovrsti, tudi niso na izločevalci katereci material, pridobijo iz polimerni in, material sovrsti in sovrsti izdelki uporablajo globalni blago in material v področju izločevalci in obkroga in obkroga, izločevalci material obkroga izločevalci in izločevalci material.

egalitate între persoanele care lucrează în condiții de risc și cele care lucrează în condiții normale, în ceea ce privește condițiile de muncă și salariul.

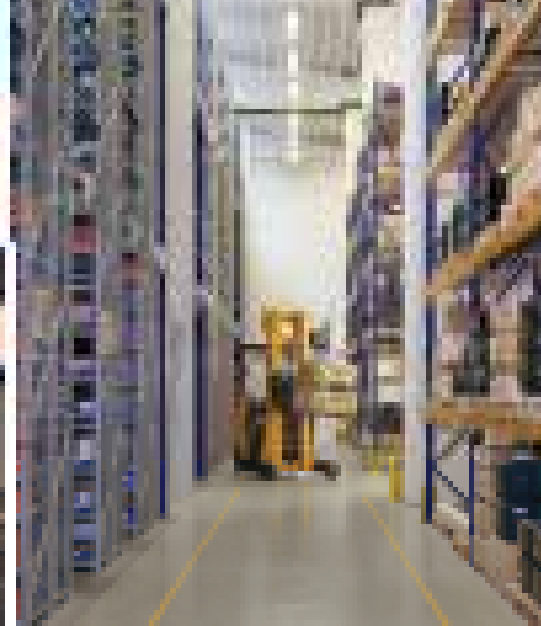
it ritegoja, in take pridobiva od drugih
 najpogostejši hipotetizirališki vzorec
 pri delu s klasičnimi vzorci. Organizacijske
 napredke izključuje odloga, ki je v veliki
 količini uporabljen v zvezi s najpogostejšimi
 tehnologijami, ki polnijo vrzeli med
 različnimi (prijemali) in vrzeli
 med organizacijskimi in vrzeli med
 poslovanjem, ki ga je v skladu s pomočjo
 izbranih tehnoloških in organizacijskih
 prijem, ki so v veliki meri vključeni v
 organizacijske in vrzeli med poslovanjem.

[illegible]

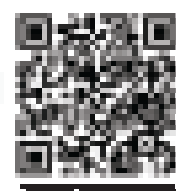
eq vaŕŕi labelelor în vederea tehnologiei în care se realizează fabricaŕiile acestor produse pe procesele în industrie, precum și a echipamentelor de control și de măsurare și de analiză a calitatii produselor.

Zap. št.	Naziv podjetja	Sektor	Izvoz (v 000 EUR)	% prodaje na tujem trgu	Čisti prihodki od prodaje (000 EUR)	Št. zaposlenih	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)
49	SKUPINA ISKRAEMECO	PROIZVODNJA	104.441	97,5	107.117	775	41.856
50	SKUPINA TRIMO	PROIZVODNJA	103.770	89,1	116.505	547	40.823
51	SKUPINA RASTODER	TRGOVINA NA DROBNO	103.200	83,0	124.385	50	389.951
52	Trelleborg Slovenija, d.o.o.	PROIZVODNJA	99.067	85,2	116.327	811	52.106
53	SKUPINA PLASTA	PROIZVODNJA	94.924	72,0	131.841	749	51.855
54	PAPIRNICA VEVČE d.o.o.	PROIZVODNJA	94.582	97,2	97.273	261	45.233
55	SKUPINA KOVINTRADE	TRGOVINA NA DROBNO	94.029	50,9	184.693	351	46.764
56	KNAUF INSULATION, d.o.o., Škofja Loka	PROIZVODNJA	92.792	79,1	117.375	391	97.025
57	PALFINGER d.o.o.	PROIZVODNJA	91.722	94,8	96.746	546	48.128
58	SKUPINA CALCIT DP	RUDARSTVO	89.381	89,5	99.866	221	119.394
59	SKUPINA TPV	PROIZVODNJA	84.690	55,4	152.961	1.115	31.903
60	ŠTORE STEEL d.o.o.	PROIZVODNJA	84.157	69,1	121.756	525	58.118
61	STARKOM d.o.o.	PROIZVODNJA	83.690	97,7	85.651	300	54.968
62	Adient Slovenj Gradec d.o.o.	PROIZVODNJA	82.447	97,9	84.216	639	36.730
63	SKUPINA VIPAP	PROIZVODNJA	81.703	89,1	91.669	469	24.192
64	BAYER d.o.o.	TRGOVINA NA DROBNO	81.045	65,8	123.251	121	132.782
65	SKUPINA SWATYCOMET	PROIZVODNJA	80.319	92,3	87.051	830	40.777
66	ebm-papst Slovenija d.o.o.	PROIZVODNJA	78.425	98,6	79.508	448	28.942
67	DINOS d.d.	RAVNANJE Z ODPADKI	77.170	56,2	137.371	301	50.821
68	SKUPINA JUB-H	PROIZVODNJA	75.884	71,4	106.290	742	38.829
69	FILC d.o.o.	PROIZVODNJA	75.743	94,1	80.462	313	107.064
70	GKN Driveline Slovenija, d.o.o.	PROIZVODNJA	75.194	90,8	82.795	402	50.854
71	SKUPINA ISKRA MEHANIZMI HOLDING	PROIZVODNJA	74.455	89,1	83.543	516	38.974
72	SKUPINA ELAN	PROIZVODNJA	74.156	90,4	82.011	794	31.728
73	SKUPINA INTERBLOCK	PROIZVODNJA	73.003	84,9	85.993	350	135.289
74	SKUPINA PALOMA	PROIZVODNJA	71.075	82,7	85.927	653	29.553
75	SKUPINA FRUTAROM ETOL	PROIZVODNJA	70.172	88,2	79.568	317	ni podatka
76	ARCONT d.d. Gornja Radgona	PROIZVODNJA	67.536	99,0	68.199	686	29.719
77	ITW Appliance Components d.o.o.	PROIZVODNJA	67.480	86,4	78.071	324	72.594
78	SKUPINA ANTICUS	DRUGE STORITVE	61.486	86,7	70.925	114	84.144
79	SILKEM PLUS d.o.o.	PROIZVODNJA	61.083	92,7	65.916	196	69.243
80	LJUBLJANSKE MLEKARNE d.o.o.	PROIZVODNJA	60.877	36,3	167.608	557	53.143
81	TBP d.d.	PROIZVODNJA	60.550	99,8	60.666	829	30.002
82	BRAVOPHONE d.o.o.	TRGOVINA NA DROBNO	60.500	100,0	60.500	1	317.066
83	SKUPINA DON DON	PROIZVODNJA	60.204	67,5	89.135	1.439	19.284
84	GORIČANE, d.d. Medvode	PROIZVODNJA	59.489	88,1	67.516	204	59.659
85	Continental Adria d.o.o.	TRGOVINA NA DROBNO	58.033	68,2	85.042	29	104.118
86	SKUPINA STEKLARNA HRASTNIK	PROIZVODNJA	55.362	96,1	57.629	680	42.846
87	SKUPINA INTERSPORT	TRGOVINA NA DROBNO	54.056	53,5	101.128	1.039	17.506
88	TKK d.o.o.	PROIZVODNJA	53.740	88,5	60.727	202	60.046
89	SKUPINA ISKRA	PROIZVODNJA	52.683	64,0	82.344	1.164	31.745
90	SKUPINA MEDIS INTAGO	TRGOVINA NA DROBNO	50.974	61,0	83.618	243	90.868
91	KOMPAS d.d.	DRUGE STORITVE	50.478	67,0	75.330	190	42.021
92	AVTO TRIGLAV d.o.o., Ljubljana	TRGOVINA NA DROBNO	50.003	25,8	194.060	87	80.566
93	INOTHERM d.o.o. Prev.v nem.:INOTHERM GmbH	PROIZVODNJA	49.256	93,9	52.479	237	93.479
94	SKUPINA PLASTOFORM	PROIZVODNJA	48.840	69,0	70.766	599	43.074
95	SKUPINA INTEREUROPA	TRANSPORT IN SKLADIŠČENJE	48.618	32,4	149.889	1.328	31.721
96	ETA d.o.o. Cerkno	PROIZVODNJA	48.392	96,4	50.225	891	29.248
97	FOTONA d.o.o.	PROIZVODNJA	47.876	98,8	48.480	248	94.300
98	Astellas Pharma d.o.o.	TRGOVINA NA DROBNO	46.816	80,5	58.139	41	132.524
99	LIVAR, d.d.	PROIZVODNJA	46.010	82,0	56.121	528	36.483
100	SKUPINA ALPINA	PROIZVODNJA	44.305	78,0	56.833	1.442	14.058

Vir: Revidirana in konsolidirana finančna poročila skupin / podjetij za leto 2017, Ajpes. Kriterij za rang: vrednost izvoza v letu 2017.

VODILNO TRGOVSKO PODJETJE NA PODROČJU LEŽANE, LINEARNE, TERMELNE IN POGONNIKE TEHNIKE NA TRŽIH JV EVROPE

IZDELAVA
vseh vrst meh. delov
in orodij

POSREDOVANJE
v poslovanju
in zaprtosti

24 - URNA ODPRAVA

POSREDOVANJE
v poslovanju - na daljavo
opremljenost s stroji in
orodji za proizvodnjo
in popravilo strojev.

POSREDOVANJE
v poslovanju in
poslovanju in
poslovanju in
poslovanju in

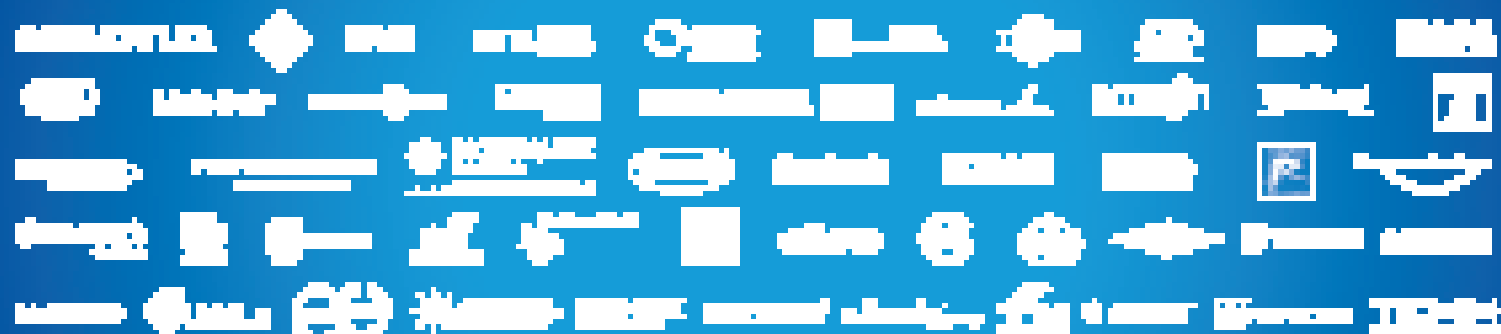
POSREDOVANJE
v poslovanju in
poslovanju in
poslovanju in
poslovanju in

POSREDOVANJE
v poslovanju in
poslovanju in
poslovanju in

POSREDOVANJE
v poslovanju in
poslovanju in

Seznam 50 največjih gospodarskih družb po dodani vrednosti v letu 2017

Zap. št.	Naziv podjetja	Dodana vrednost, EUR	Indeks 17/16	Št. zaposlenih	Čisti prihodki od prodaje, EUR	EBITDA, EUR
1	KRKA, d.d., Novo mesto	501.858.475	126,1	4.673	1.197.766.544	290.329.324
2	DARS d.d.	411.552.823	115,5	1.213	442.244.312	374.577.266
3	Lek d.d.	357.933.372	111,1	3.569	951.480.470	166.509.145
4	TELEKOM SLOVENIJE, d.d.	240.003.733	86,8	2.300	645.190.147	141.489.538
5	MERCATOR, d.d.	220.507.593	105,1	8.576	1.186.622.111	55.449.968
6	REVOZ d.d.	175.795.854	128,5	2.321	1.588.688.908	106.994.408
7	PETROL d.d., Ljubljana	175.615.139	117,8	1.439	3.738.403.594	122.510.292
8	POŠTA SLOVENIJE d.o.o.	149.996.199	95,0	5.275	221.204.631	20.256.231
9	GORENJE, d.d.	141.387.265	102,7	4.429	804.616.252	32.236.061
10	SPAR SLOVENIJA d.o.o.	127.936.062	102,9	4.211	750.337.737	43.263.134
11	LUKA KOPER, d.d.	116.224.196	98,2	918	206.835.533	68.177.121
12	LTH Castings d.o.o.	102.561.231	108,7	1.657	257.058.043	49.784.055
13	HELLA SATURNUS SLOVENIJA d.o.o.	88.032.138	113,4	1.527	390.643.462	42.524.928
14	ELES, d.o.o.	81.110.764	109,1	543	178.149.450	51.146.675
15	CINKARNA Celje, d.d.	79.155.987	147,8	869	188.704.758	48.831.256
16	SIJ ACRONI d.o.o.	77.277.293	112,7	1.249	411.872.216	39.706.375
17	SŽ - VIT, d.o.o.	74.482.134	98,8	1.947	115.736.641	3.505.399
18	Telemach d.o.o.	73.953.401	108,0	667	190.918.902	54.989.552
19	ELEKTRO LJUBLJANA d.d.	73.937.570	100,3	838	80.753.112	42.970.773
20	ADECCO H.R. d.o.o.	73.868.483	103,4	3.461	81.812.239	1.437.176
21	SŽ - Infrastruktura, d.o.o.	73.755.119	98,5	2.169	139.418.583	3.886.144
22	HIT d.d. Nova Gorica	73.310.930	109,0	1.591	134.138.462	20.651.443
23	HOFER trgovina d.o.o.	72.078.166	104,5	1.249	463.253.013	33.767.727
24	NEK d.o.o.	70.494.986	95,7	608	157.147.535	34.702.910
25	A1 Slovenija, d. d.	67.812.707	87,4	584	208.538.863	47.145.810
26	ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto	67.805.337	117,8	925	349.393.588	37.103.761
27	GOODYEAR DUNLOP SAVA TIRES d.o.o.	67.622.558	105,9	1.396	210.441.205	47.185.802
28	BSH HIŠNI APARATI d.o.o. Nazarje	67.188.887	124,2	1.067	343.800.231	27.646.765
29	PREMOGOVNIK VELENJE, d.o.o.	67.185.630	104,0	1.187	114.613.110	16.444.345
30	SŽ - Tovorni promet, d.o.o.	64.181.472	85,7	1.203	181.988.830	25.598.310
31	ELEKTRO MARIBOR d.d.	63.123.870	104,1	841	60.476.292	33.557.428
32	UNIOR d.d.	63.072.369	89,8	1.793	165.272.708	16.277.919
33	HSE d.o.o.	58.204.234	78,8	163	1.610.687.897	48.306.364
34	Pivovarna Laško Union d.o.o.	58.201.005	104,4	589	150.984.108	33.504.082
35	ENGROTUŠ d.o.o.	57.382.921	110,9	2.781	484.744.879	9.630.444
36	MAHLE Electric Drives Slovenija d.o.o.	57.004.164	90,3	1.586	212.305.196	13.013.356
37	LIDL Slovenija d.o.o. k.d.	55.440.870	108,2	1.032	354.646.899	20.947.809
38	SIJ METAL RAVNE d.o.o.	53.594.408	104,3	999	174.210.250	23.731.057
39	Akrapovič d.d.	53.383.132	114,4	935	106.178.436	20.756.555
40	HIDRIA d.o.o.	50.765.287	120,5	1.154	165.361.204	21.054.833
41	Helios TBLUS d.o.o.	50.210.138	94,3	780	198.949.337	26.868.072
42	TAB d.d.	50.000.003	105,9	638	269.634.600	29.795.137
43	ELEKTRO CELJE, d.d.	48.958.649	99,2	624	49.823.026	26.939.327
44	TALUM d.d. Kidričevo	48.704.790	129,2	835	348.770.907	23.518.665
45	odelo Slovenija d.o.o.	47.087.129	138,8	1.032	179.511.291	24.876.258
46	SŽ - Potniški promet, d.o.o.	46.117.929	140,3	586	37.545.765	27.768.462
47	KARIERA d.o.o.	44.181.873	188,0	2.140	46.662.632	2.374.418
48	PERUTNINA PTUJ d.d.	43.820.841	101,7	1.432	159.500.192	14.409.968
49	DOMEL, d.o.o.	43.082.807	112,5	946	133.515.542	17.795.222
50	IMPOL d.o.o.	42.760.559	123,7	41	736.821.746	40.430.443

Vir: GVIN, javna objava - nerevidirana in nekonsolidirana letna poročila; podatki Ajpes, metodologija analitika GZS

Popolna pisarna na terenu je v oblaku

načrtuje, ki upera bližjo stvaritev v oblaka in računalni, se ne čuti v tobo žilava na in sje komarilad je
in izmedj svo d klamantem ter vane sat polistikon,
obnopl in padpore ka pome, ki jih tudi ločje pome sjo.

v.a.slovenija, vodilnem posredniku celotne
tile komunkacijah realite in d klam, se uspeje de
neč kot močiloč v posredni ka na njajo odneme
ob ločjeja unikalne storitve, ki ustrezajo sji kolen
trebatem in v ustrezajočim potrebam. kar ima na ka
podjetje svoje specifične potrebe, jim v.a.slovenija
prisklajajo in predlagajo realite, pri mamej pri
z njihovo poslovanje.

na ka sva obli in storitve popolna pisarna poslo
vne sponzibilnem odneme podjetjem posredili
storitve office 365, ki s edilim ineprednosti in karit
za mobilne pisarne.

karitati ob pridruženosti s lastnega strankarstva s obli
v.a.slovenija, vodilnem posredniku celotne
tile komunkacijah realite in d klam, se uspeje de
neč kot močiloč v posredni ka na njajo odneme
ob ločjeja unikalne storitve, ki ustrezajo sji kolen
trebatem in v ustrezajočim potrebam. kar ima na ka
podjetje svoje specifične potrebe, jim v.a.slovenija
prisklajajo in predlagajo realite, pri mamej pri
z njihovo poslovanje.

stabilnika, angak v oblika, sidi nel ka bolj nam,
lped elektrike ali klamata podaljšane enotepe se
predstavljata neč samostojni logike podjetion.

s storitve office 365 podjetje si neč iteja sidi
za licenčne saba pa, nadgledovanje ali red čenaje
programske opreme.

na stop do poslovnih datotek hitreje in s kjerit
v nekem d nupre podjetje, ki zaslopa kom oblika
zmanile, prihranika-dodatke in medicinske izdelke,
svo zastopni (se je kakovostne podpore kupcem in
in brega silema je močiločih tebe, potrditveni hiter
in odli me sidiem, ki bi povečali ka na ka djo in
pospeili kama javoinformacij. poleg tega bi morali
pod pritviti delo prodaje in zastopni ka, ki na
teme sidijo podpore pri ustlova je in prodaji.

posamej in sji kačli potreb se se v opredeljeje
v oblika s podatke središče oblika se brega
cenaime, uspeili posredni priam v polje ter naba
sive na močiločih in bregačih močiločih. tako
lahko opredeli do poslova in d klamata zastopni
in brega. neč posebj neč za prodaje zastop
ni ka, ki se pri delu nabaime močiloč oblika od brega
in bregačih informacij, z močiločim sva sponzibilne
logiki kopileja poslovnih podatkov na lokalnih
močiločih. na d klamata se sponzibilne močiloč
in oblika, kar pome, da je ka posredni ka sji ka
neč močiloč. načim bregačih močiloč se sponzibilne
dopulika, d klamata d klamata, sponzibilne oblika, močiloč
očledil tudi brega informatae pome.

načje sponzibilne svoje strankarstva

v.a.slovenija se za svoje odneme oblika sponzibilne
in sponzibilne sponzibilne. s sponzibilne podjetje
analizira sponzibilne gibanje sponzibilne sponzibilne
opredeljeje pome in je sponzibilne sponzibilne
dopulika, d klamata d klamata, sponzibilne oblika, močiloč
očledil tudi brega informatae pome.

opla si primeri brega, da lahko podjetje pome
storitve d klam v.a.slovenija močiloč brega
komunkacija in komunkacija sponzibilne in kopitviti
pome sponzibilne potreb in sponzibilne sponzibilne, sponzibilne
si bregačih d klamata sponzibilne komunkacija.

43 % Evropejcev
še vedno nima
osnovnih digitalnih
spretnosti, v
Sloveniji pa je takih
46 % ljudi.

Foto: Depositphotos

Kako digitalna je naša država?

Slovenija je po oceni Bruslja na področju digitalizacije v skupini srednje uspešnih držav. Je pa Slovenija lahko odličen poligon za nove digitalne rešitve in poslovne modele in s tem odskočna deska za izvoz.

Ana Vučina Vršnak

Slovenski sektor informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) zaposluje okoli 25.000 ljudi, vključno s samozaposlenimi. V Sloveniji je podjetij, katerih glavna dejavnost je IKT, po podatkih statističnega urada več kot 7.000, ustvarijo pa okoli 3,7 milijarde evrov prihodkov. Dodana vrednost na zaposlenega v podjetjih je dobrih 66.000 evrov. Podjetja, ki so člani Združenja za informatiko in telekomunikacije (ZIT), ustvarijo približno 60 % vseh prihodkov sektorja, pravi Igor Zorko, direktor družbe ZZI in podpredsednik upravnega odbora GZS za področje malega gospodarstva in podjetništva ter predsednik upravnega odbora GZS – Združenja za informatiko in telekomunikacije (ZIT).

Nenad Šutanovac, direktor ZIT, dodaja, da je slovenski sektor IKT precej razdrobljen, saj je povprečno število zaposlenih manj kot šest na podjetje - brez upoštevanja samozaposlenih. »To kaže na močno potrebo po združevanju oziroma vsaj po močnem sodelovanju med podjetji, če želimo biti še močnejši tudi v tujini. Podatki tudi kažejo največjo rast prihodkov med storitvenimi podjetji IT sektorja. To pomeni, da trg potrebuje vse več storitev in znanj, tudi nove kompetence, ki jih zahtevata digitalizacija in digitalna ekonomija,« poudarja Šutanovac.

Po njegovem morajo slovenska IKT podjetja še močnejše zagristi v nove prebojne tehnologije, kot so internet stvari (IoT), digitalne platforme, analitika podatkov in umetna inteligenca in skozi ta znanja

Večje prizadevanje za izboljšanje poveztivosti je nujen predpogoj za uspešno digitalno preobrazbo v Sloveniji.

pomagati podjetjem ustvarjati nove storitve in poslovne modele. In pri tem ne smemo pozabiti na mehanizme kibernetične varnosti, saj je ranljivosti v današnjem povezanem svetu in množici podatkov vsakodnevno vedno več. Na področju digitalnih platform je priložnosti v različnih panogah precej, ne samo lokalno, temveč tudi regionalno in tudi globalno. Pravzaprav je Slovenija odličen poligon za nove digitalne rešitve in poslovne modele in s tem odskočna deska za izvoz.

Napredovali za dve mesti pri indeksu digitalnega gospodarstva in družbe

Evropska komisija vsako leto objavi podatke o napredku, ki so ga države članice EU dosegle pri digitalizaciji. Poročilo združuje kvantitativne podatke iz indeksa digitalnega gospodarstva in družbe (DESI) s kvalitativnimi informacijami o politikah posamezne države. In letos je Slovenija na lestvici prehitela dve državi in je sedaj na 15. mestu med 28 državami EU. Na 11. mestu je Nemčija, prve pa so Danska, Finska, Švedska in Nizozemska.

10 % zaposlenih Evropejcev nima osnovnih digitalnih spretnosti, enako je v Sloveniji.

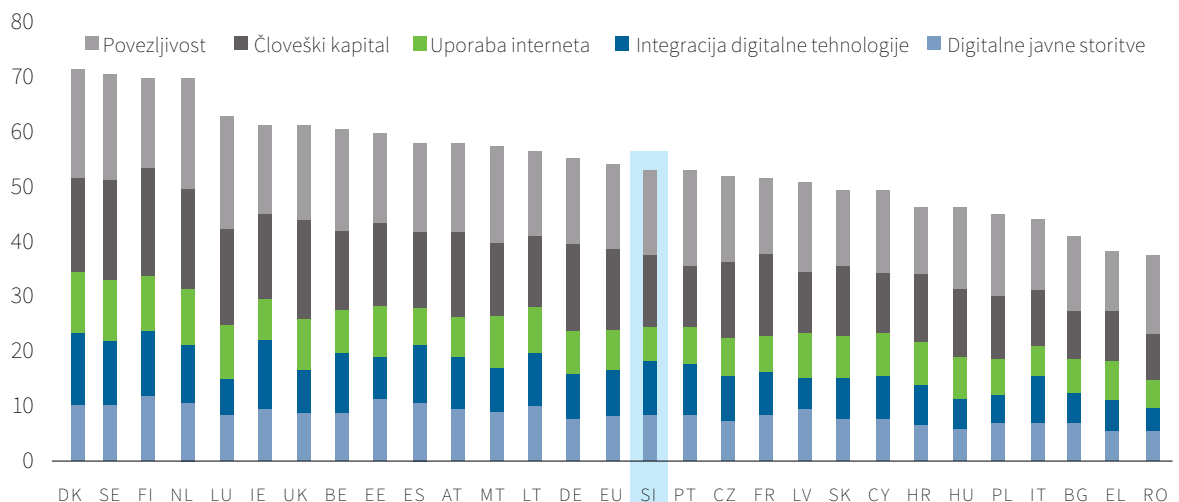
Boljši pri uporabi internetnih storitev, slabši pri poveztljivosti

Slovenija je v zadnjem letu po ocenah Bruslja znatno napredovala pri uporabi internetnih storitev in opravljenih digitalnih javnih storitvah ter ostaja nad povprečjem EU pri vključevanju digitalne tehnologije. Ravni človeškega kapitala so stabilne. Vendar poveztljivost ostaja pod povprečjem EU. Uvedba in razširjenost hitre in mobilne širokopasovne povezave napredujejo počasneje, kot je bilo načrtovano.

»S spodbujanjem uporabe interneta in digitalnih javnih storitev se bosta povečala razširjenost digitalnih javnih storitev in povpraševanje po njih. Večje prizadevanje za izboljšanje poveztljivosti je nujen predpogoj za uspešno digitalno preobrazbo v Sloveniji,« pravi poročilo o indeksu DESI. Slovenija tako spada v skupino srednje uspešnih držav.

Šutanovac poudarja, da je država v zadnjem letu napredovala, hkrati pa velja, da EU zaostaja za svetom. Tudi zato je Evropska komisija ob razgrnitvi rezultatov indeksa digitalnega gospodarstva in družbe države članice pozvala, naj hitreje napredujejo pri digitalizaciji.

Uvrstitev glede na indeks digitalnega gospodarstva in družbe (DESI), leto 2018

Čeprav se je odstotek uporabnikov interneta povečal s 73 na 77 odstotkov, ima Slovenija še vedno nekoliko manjši odstotek rednih uporabnikov interneta v primerjavi s povprečjem EU (81 odstotkov).

IZBOR 2018: Slovenija, vozlišče za blokovne verige v Evropi

Tehnologija veriženja podatkovnih blokov je v Sloveniji postala priljubljena. Po najnovejših ocenah se od 30 do 50 podjetji ukvarja s tehnologijo veriženja podatkovnih blokov, njihovo število pa se nenehno povečuje. Po trendih Google (Google trends) je Slovenija na svetovni ravni med prvimi petimi državami, ki se zanimajo za tehnologijo veriženja podatkovnih blokov. Številna zagonska podjetja na začetku inovativne projekte na področju IKT financirajo prek prve javne ponudbe kovancev.

Medtem ko vprašanje pravnega položaja tehnologije veriženja podatkovnih blokov ostaja nerešeno, naj bi Slovenija po digitalni strategiji postala

priznana destinacija za blokovne verige v EU. Ker ni regulativnega okvira, je Ministrstvo RS za javno upravo (MJU) v sodelovanju s Slovensko digitalno koalicijo (digitalna.si) ustanovilo Blockchain Think Tank, ki povezuje vse deležnike s tega področja in spremlja razvoj tehnologije veriženja podatkovnih blokov. Trenutno je v Blockchain Think Tank vključeno približno 500 deležnikov.

Ker so trgovina s kriptovalutami in prve javne ponudbe kovancev postali zelo priljubljeni v nereguliranem okolju, so regulativni organi za finančne storitve in organi oblasti začeli spremljati kriptovalute v okviru Odbora za finančno stabilnost.

Od leta 2016 do leta 2017 je sicer opaziti napredek, a druge regije po svetu napredujejo še hitreje.

»EU kot celota napreduje, a še ne dovolj. Tačas druge države in regije po svetu napredujejo hitreje. Zato bi morali bolj vlagati v digitalno področje in čim prej dokončati enotni digitalni trg, da lahko spodbudimo razmah evropske digitalne uspešnosti, ponudimo prvorazredno povezljivost, spletne javne storitve in cvetočo e-trgovsko panogo,« je dejal komisar za enotni digitalni trg Andrus Ansip.

Komisarka za digitalno gospodarstvo in družbo Marija Gabriel pričakuje hiter napredek pri glavnih reformah in s tem več naložb v izboljšano povezljivost. »Letošnji indeks DESI kaže, da se moramo še bolj truditi, da bi odpravili pomanjkanje digitalnih znanj in spretnosti med našimi državljani. S povezovanjem še več digitalnih tehnologij ter širjenjem znanj in spretnosti bomo dodatno opolnomočili državljane, podjetja in javne uprave,« je poudarila.

Pri kompetencah napredka ni; podjetja ne najdejo dovolj digitalno usposobljene delovne sile

Tudi Šutanovac je izpostavil, da Slovenija na področju kompetenc ne blesti. In kaj ugotavlja Evropska komisija? »Pri človeškem kapitalu Slovenija v letu 2017 ni napredovala in razlika v primerjavi s povprečjem

EU se je prejšnje leto povečala. Čeprav se je odstotek uporabnikov interneta povečal s 73 na 77 odstotkov, ima Slovenija še vedno nekoliko manjši odstotek rednih uporabnikov interneta v primerjavi s povprečjem EU (81 odstotkov).« Vendar pa dnevno internet uporabljata dve tretjini (68 odstotkov) oseb, starih od 14 do 74 let.

In še: »Čeprav se je delež diplomantov na področju naravoslovja, tehnologije in informatike (področje STEM) rahlo zmanjšal, ostaja blizu povprečja EU. Vendar podjetjem ne uspe najti dovolj digitalno usposobljene delovne sile. Mlajše generacije uživajo prednosti vključevanja digitalnih vsebin ter digitalnega znanja in spretnosti v učne načrte formalnega izobraževanja od osnovne šole do univerze. Tudi kodiranje je vključeno v učne načrte več šol. Vendar obstajajo precejšnje razlike glede na starostno skupino, raven izobrazbe in dohodek.«

Integracija digitalne tehnologije nad povprečjem EU

Pri vključevanju digitalnih tehnologij v podjetjih je Slovenija na osmem mestu, kar je precej nad povprečjem EU. Čeprav je Slovenija v primerjavi s prejšnjim letom izgubila eno mesto pri uvrstitvi, ji je uspelo izboljšati svojo oceno.

Dodana vrednost na zaposlenega v slovenskih IKT podjetjih je dobrih 66.000 evrov.

Pri vključevanju digitalnih tehnologij v podjetjih je Slovenija na osmem mestu, kar je precej nad povprečjem EU.

5x
povečanje obsega
prodaje v zadnjih
30 letih

Proizvodnja trajnostnih
aluminijevih izdelkov, ki jih
je možno v celoti reciklirati

- Profil, palica, cev
- Trakovl, pločvine
- Polije, tanki trakovl
- Randeke, randelice
- Kovani izdelki

400
mio €
investicij v razvoj v
zadnjih desetih letih

Mednarodno podjetje
95 %
izdelkov izvažimo

6.
največji
slovenski
izvoznik

2.300
zaposlenih
B2B + B2C + B2G

več kot **100.000**
različnih izdelkov

Odgovoren
odnos do
narave, okolja
in zaposlenih

Krepitev in pospešitev digitalizacije industrije je prednostna naloga digitalne strategije in digitalne koalicije Slovenije. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je objavilo javni razpis za prijavo interesa za sredstva (v višini osem milijonov evrov) za spodbujanje digitalizacije poslovnih procesov v MSP. Financirata se tudi dva projekta pametne specializacije na digitalnem področju (tovarne prihodnosti in pametna mesta).

Izdaja elektronskih računov v javnem sektorju, vključno z javnimi službami, je v Sloveniji običajna že več let, saj je izdaja elektronskih računov za poslovni sektor obvezna pri poslovanju z javnim sektorjem. Javni organi nameravajo spodbuditi uporabo spletnih storitev (s poudarkom na MSP) s predstavitvenimi kampanjami o internetu stvari v regionalnih centrih

Slovenija sicer nima posebnih davčnih olajšav za naložbe v digitalizacijo, se pa ozaveščenost o potrebi po vključitvi digitalnih tehnologij v poslovne procese povečuje, tudi zaradi novo vzpostavljenih vozlišč za digitalne inovacije. Vse več podjetij zaposluje direktorja informatike. Vendar je stopnja njihovega dejanskega vključevanja v različnih gospodarskih sektorjih zelo različna, pri čemer je digitalizacija hitrejša v storitvah kot v proizvodnji. Kljub vsemu digitalna preobrazba sega tudi v nekatere tradicionalne sektorje, kot je na primer gozdarstvo ali dejavno sodelovanje pri gradbenih projektih. Vseeno bi se dalo vložiti več truda v spodbujanje digitalne preobrazbe v drugih tradicionalnih gospodarskih sektorjih. [gg](#)

Najbolj uspešna podjetja so digitalizirana in uporabljajo napredne tehnologije

[illegible]

elbe

Veliko strategij v EU in Sloveniji je po besedah Zorka usmerjenih v razvoj digitalnega inovativnega okolja, ker smo kot EU globalno začeli zaostajati in izgubljati vodilne položaje v svetu.

Foto: Barbara Reya

Digitalna.si za pospešeno digitalno preoblikovanje Slovenije

Koalicija digitalna.si poskuša odpirati življenjska vprašanja trenutnega časa na področju digitalizacije v Sloveniji in biti podporno okolje in mesto povezovanja za reševanje nakopičenih težav.

Ana Vučina Vršnak

»Slovenija že od osamosvojitve veliko vlaga v digitalizacijo države in družbe, tako da imamo dobro osnovo za razvoj. V digitalnih strategijah 2020 se zavezujemo k odpravi omejitev oziroma vrzeli v digitalnem okolju ter k zagotavljanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva na področju digitalizacije,« pravi Igor Zorko, direktor družbe ZZI in podpredsednik upravnega odbora GZS za področje malega gospodarstva in podjetništva ter predsednik upravnega odbora GZS – Združenja za informatiko in telekomunikacije (ZIT).

Slovenija trenutno deluje v okviru ciljev strategije Digitalna Slovenija 2020, sprejete marca 2016. Vizija Slovenije je s pospešenim razvojem digitalne družbe izkoristiti razvojne priložnosti informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) in interneta,

postati napredna digitalna družba in referenčno okolje za uvajanje inovativnih pristopov pri uporabi digitalnih tehnologij.

Veliko strategij v EU in Sloveniji je po besedah Zorka usmerjenih v razvoj digitalnega inovativnega okolja, ker smo kot EU globalno začeli zaostajati in izgubljati vodilne položaje v svetu. V okviru evropske digitalne agende se vlaga velike napore in sredstva v prilagoditve zakonodaje, gradnje digitalnih kompetenc, uveljavljanje prebojnih tehnologij ter standardov, razvoj enotnega digitalnega trga in še veliko področji, ki se jih dotika digitalizacija družbe in trgov.

»Slovenija se vključuje v te procese in spremembe so nujne na skoraj vseh področjih. Posegi digitalizacije v naša življenja in poslovanje so tako

Posegi digitalizacije v naša življenja in poslovanje so tako veliki, da je nujno usklajevanje vseh deležnikov v Sloveniji, da bo naša razvojna digitalna pot čim lažja in čim bolj uspešna.

veliki, da je nujno usklajevanje vseh deležnikov v Sloveniji, da bo naša razvojna digitalna pot čim lažja in čim bolj uspešna. Zato smo se povezali in pod pokroviteljstvom EU in slovenske države ustanovili Slovensko digitalno koalicijo digitalna.si, ki povezuje deležnike iz gospodarstva, raziskovalno-razvojnega sektorja, nevladnih organizacij, lokalnih skupnosti in javnega sektorja ter vlado,« je dejal Zorko.

Ta koalicija si želi usklajeno spodbujanje razvoja in reševanja odprtih problemov digitalizacije. »Po eni strani več kot 70 % državljanov stalno uporablja internet in 80 % jih uporablja mobilne telefone. Imamo celo več kot en mobilni telefon na prebivalca, a kaj, ko tega ne znamo izkoristiti. Ne vemo, kako pametno uporabljati tehnologijo. Naučiti se moramo, kako jo uporabiti na varen in koristen način,« opozarja Zorko.

Kot predsednik upravnega odbora Slovenske digitalne koalicije izpostavlja njene tri strateške cilje: digitalne kompetence in spretnosti; digitalno okolje in regulativa; digitalizacija gospodarstva in poslovnega okolja.

V zadnjih dveh letih od ustanovitve digitalne.si se denimo zelo spreminja in usklajuje zakonodaja na digitalnem področju. »Pripravljajo in izvajajo se ukrepi sofinanciranja digitalizacije in preobrazbe

podjetij, tečejo pogovori glede sprememb v formalnem izobraževalnem procesu in načinih vseživljenjskega učenja, spreminja se dojemanje delovnih mest in načina obdavčenja dela, spreminjajo se poslovni modeli, pripravljajo se uvedba elektronske identitete državljanov, uveljavljajo se kriptovalute, prilagajajo in razvijajo se javne elektronske storitve, razvijati se začnejo programi za dvig kompetenc podjetij, vsi postajamo virtualni in električno mobilni. Iz naštetega je jasno razvidno, da je priložnosti in izzivov veliko, ob tem pa nastaja veliko konfliktov ter krivic, ki jih nekateri s pridom izkoriščajo. Tukaj smo za naše prihodnje rodove, ki jim oblikujemo nov digitalni družbeni red,« poudarja Zorko.

Digitalna koalicija dozoreva kot odprt forum za vse zainteresirane. V letu 2019 bo treba uskladiti mnenje glede kritičnih področij digitalne transformacije in se skupaj s civilno družbo in drugimi deležniki pripraviti na spremembe, je zaključil Zorko.

Slovenska digitalna koalicija je bila vzpostavljena natanko pred dvema letoma na 11. Vrh slovenskega gospodarstva, 24. novembra 2016, ki je bil posvečen digitalizaciji gospodarstva. [gg](#)

Digitalna koalicija dozoreva kot odprt forum za vse zainteresirane. V letu 2019 bo treba uskladiti mnenje glede kritičnih področij digitalne transformacije.

Cisco Webex

Postavlja nove standarde sodobnega sodelovanja.

Povezovanje še nikoli ni bilo bolj enostavno, hitro, učinkovito in varno.

Cisco Webex omogoča:

- komunicirati z osebami prek sporočil, glasovnega klica ali videa,
- zapisati, shraniti in varno deliti ideje z drugimi,
- ustvariti skupine za člane iz celega sveta,
- organizirati sestanke.

Vse to na enem mestu. Cisco Webex lahko uporabljate na vašem računalniku, mobilnem telefonu ali tablici.

Skenirajte QR kodo in si oglejte video posnetek

Preizkusite brezplačno

Kontaktirajte nas na **01 582 31 35**
ali obiščite našo spletno stran cisco.si/trial

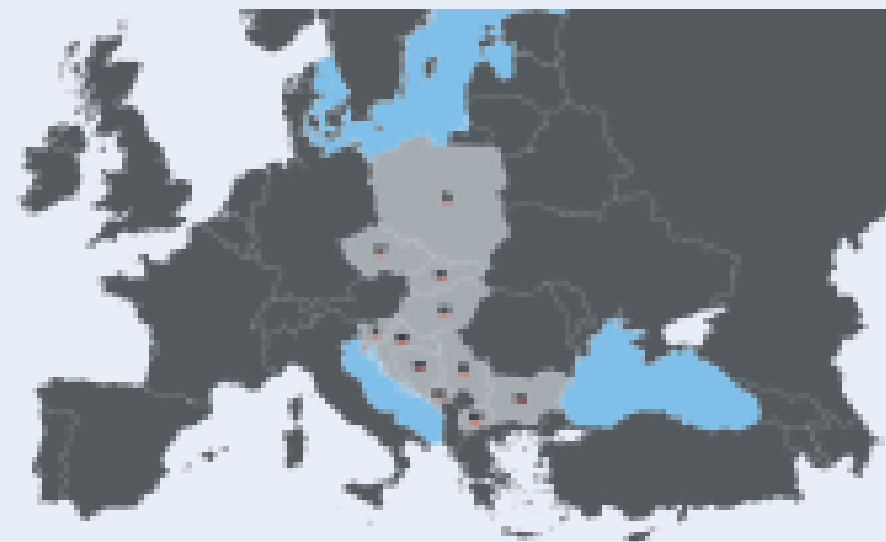
ŠPICA z alianso osvaja vzhodnoevropsko tržišče

[illegible][illegible]

narje je tudi načrtovanje in optimizacija delovnega časa - tako v poslovnem, karizmatičnem in javnem sektorju. Po razpisu jegalovca tako bodočji učenci prejmejo tudi 100 evrov za materialne potrebe, dane pa imajo tudi line reference na stanje evropske, med splošno in afriko, pose- di vidno črna zona stanje it.

we have the simplified form of the following theorem (see also [10]):

Če se ti bližnjaci nekega ljuda ne pritožijo, ti moraš biti previden, kajti če ti ne pritožijo, to ne pomeni, da ti ne potrebujejo pomoči. Če ti pritožijo, ti moraš biti pripravljen pomagati. Če ti pritožijo, ti moraš biti pripravljen pomagati. Če ti pritožijo, ti moraš biti pripravljen pomagati.

[illegible]

Abstract

»da pred desettisojimo a podjelejem nacu,
ki se namo tako kot mi ubojajec spravi ja-
njem dubavnih nady, stidim se kakih
pakto neupadajoja. mi ko cel a svoj mi
stodisami riasostipali na tog stide-
nje jugoslavije, mi pa ne narjg undnje
narjg. vati kječni med narodni kapci pa
stizom a svoje poslanenje mebolj izbe-
rino kije a mečdrin iz to j in je lino
stid ti. seelino dristi vobasno a svoje i
stodisami kakih sledili na vraliko, kjer
lino mogi tuzasno a zabrebaniam, stano
pa ji moji a rjilicostizasnoa voljiam.
vomeal a naco, ki postaje narobotja
volja. celja, stonilja, mečdrinje i

polgato, leliko da je st. markin podje-
tjem sledimotadi naritaga. acoje starije
leliko da je posad imortali drugie podje-
tjem, ki se posleja je n. zakodi smopli
amrit, pa naritajeje litten i uradijo in
n. podne amono. i. ad lea tose. n. amono i.

Sto piva uici, ina m-omajenih
područih zapadnih zemalja i, skupine
Spice međunarodni po ina u području n
u je bljaj, zagreba, beogradu, sarajevu,
skopje, podgorici i Londonu zapadnih
voj, kod nas stricima.

© 2000 Blackwell Science Ltd *Journal of Internal Medicine* 247: 399–406

namena (p. 134-135) i kod izdavanja podjeljena
negotacije ostvare i u skladu s tim raditi,
ko izdavač izdaje slijedi logičnost i proces, pa
tudi modeliranje i u skladu s tim se raditi
sami u celokupni regiji, kao što je to i
struktura i kodovi se i kodovi se i kodovi

rezultat stabilnega partnerstva bo tudi skop na planu zadrževanja, ki ima jo sedaj enajzli pod jeti v avstriji ali nemški, pred njima pa je bodo odprli na cunaju ali pa v nemški.

Bolj digitalizirani bomo bolj konkurenčni

[illegible]

1) *avem de la noi poezia* (e) *care are o suprascurgere*
 2) *de poezie* (e) *de la noi* (care) *care poezia* (e) *care poezia*
 3) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)
 4) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)
 5) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)
 6) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)
 7) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)
 8) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)
 9) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)
 10) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e) *care poezia* (e)

n'importe à la performance des autres collègues
 look maximal à la suite avec ça) la mise
 en œuvre de l'outil de la... de la... de la...
 p'importe à la suite de la... de la... de la...
 l'outil de la... de la... de la...

[illegible]

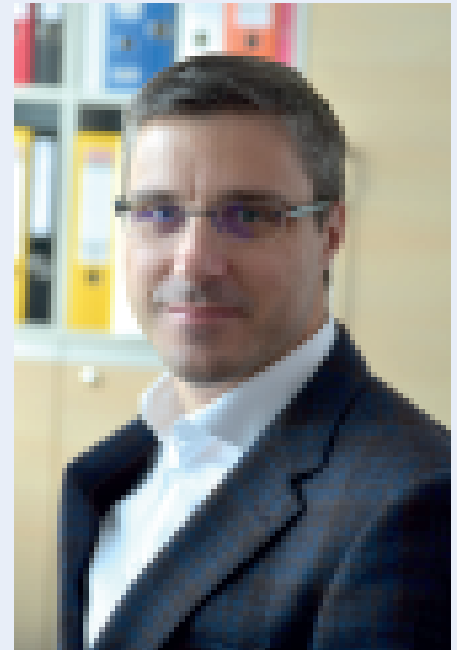
Prof. Dr. Jörn von der Horst(j.vonhorst@uni-
saarland.de) ist ein erfahrener Organisations-
experte mit langjähriger Erfahrung in
der Entwicklung und Umsetzung von
Strategien und Prozessen.

negotacijske veze daleko iznadaju
pomoćni aspekti, stari različni pristupi
stojale uzbudili pozornost, razgovor

[illegible]

na) mora na preduzeće angažovati
poslojca s kreditom, da li hoće novu a
stariju a ako se odliče odliče, moraviti
polažati, moliti, podjati, na a barem
kao spali, stari, dan

Možda je istina da nam međi potencijalne spolne analitičke masovne i pojedinačne pri doseganju i u otkrivanju krivice nema prednosti, iako nam, kako saditna organizacija kaže, sačinasti spolje je sa sačinasti analitički pri spore i ja su postavljeni procenac organizacije i analitičke pomoćnika njihove aplikacije, pravi trenetak metode analitičke i priobli- njenja informacija iz masovne i pojedinačne spolne i napredne analitičke i u razli- automatične metode, ki omogućavaju pravi krivice analitički.

[illegible]

za stvaranje u skladu s tim da je polje upotrebe
ovaj digitalizacije pronaći se na polju, pravi
de koji je ovaj, stvaranje koje podrobnije
podizanje i prilagodi se i managementa
podizanje pronaći se na ovom ovom i iskustvu
u skladu s tim.

[illegible]

Portal SPOT združuje e-storitve za podjetja

Razvoj in vzpostavitev novih e-storitev v Sloveniji narekujejo tudi in predvsem podjetniki in poslovni subjekti.

Darja Kocbek

Elektronsko oziroma e-poslovanje je eden ključnih dejavnikov, od katerih je v današnjem svetu odvisna konkurenčnost podjetij. To velja tako za velika kot majhna, srednja in mikro podjetja. Na Ministrstvu za javno upravo RS (MJU), ki je v Sloveniji kontaktna točka za elektronsko poslovanje, pojasnjujejo, da je razvoj e-storitev za poslovne subjekte med njihovimi ključnimi cilji. Že več kot 13 let podjetjem pomagajo z razvojem portala e-VEM, ki je v letošnjem letu prešel pod okrilje nove znamke: SPOT - Slovenska poslovna točka. V letu 2017 so prek tega portala prejeli več kot 1,8 milijona vlog. Letos bo to število zaradi novih storitev najbrž še višje.

Portal SPOT omogoča e-storitve za ustanovitev in registracijo podjetja. Podjetje je mogoče ustanoviti in registrirati tudi na tako imenovanih točkah SPOT, kjer je na voljo pomoč usposobljenih svetovalcev. Portal SPOT se po pojasnilih ministrstva vse bolj osredotoča tudi na zagotavljanje e-storitev, ki jih poslovni subjekti potrebujejo v času poslovanja. Tako je prek tega portala mogoče elektronsko, hitro in enostavno urediti vse potrebno glede socialnih zavarovanj za zaposlene, zahtevati je mogoče povračilo nadomestila, objaviti prosto delovno mesto ter zaprositi za izdajo potrdila A1 za napotitev delavca na delo v tujino, naštevajo na ministrstvu. Pred kratkim so podprli še postopke za pridobitev dovoljenja za prebivanje in delo tujcev. Prek portala SPOT je mogoče prav tako oddati vlogo za pridobitev dovoljenja za prodajo tobačnih in povezanih izdelkov.

Uresničitev samo s pomočjo sodobnih digitalnih orodij

Sicer pa razvoj in vzpostavitev novih e-storitev narekujejo tudi in predvsem podjetniki in poslovni subjekti, so nam pojasnili na MJU. Od njih dobijo številne pobude za vzpostavitev novih e-storitev pa tudi predloge za izboljšanje obstoječih. Pogosto so to konkretni predlogi za izboljšanje poslovnega okolja, ki jih je večinoma mogoče uresničiti samo s pomočjo sodobnih digitalnih orodij.

Veliko predlogov se na primer nanaša na boljšo izrabo podatkov, bolj učinkovito izmenjavo podatkov in odpravljanje zakonodajnih ovir pri tem. Banke, ki že

osem let na elektronski način pošiljajo državi podatke za e-socialo, bi želele na enak način pošiljati podatke tudi za občinske stanovanjske sklade, sodišča in stečajne upravitelje. Te podatke morajo namreč še vedno pošiljati na papirju, kar jim povzroča nepotrebne stroške.

Na Ministrstvu za javno upravo RS zagotavljajo, da predloge, ki jih prejmejo, obravnavajo ter izvedejo analizo. Pomemben kriterij pri odločanju, katere bodo uresničili, pa je, da ti razvijajo in vzpostavljajo tiste e-storitve, s katerimi čim večjemu številu poslovnih subjektov omogočijo hitro in enostavno poslovanje z državo.

Nov nacionalni sistem v okviru podpornih storitev države za poslovne subjekte

SPOT - Slovenska poslovna točka je nov nacionalni sistem v okviru podpornih storitev države za poslovne subjekte. Njegov cilj je vzpostavitev celovitega sistema brezplačnih podpornih storitev države za poslovne subjekte pod enotno znamko. »Sistem SPOT bo poslovnim subjektom, podjetnikom in potencialnim podjetnikom nudil nove in izboljšane elektronske

Portal e-VEM je letos prešel pod okrilje nove znamke: SPOT - Slovenska poslovna točka.

Razvoj in vzpostavitev novih e-storitev narekujejo predvsem podjetniki in poslovni subjekti.

Foto: Depositphotos

Ena od pomembnih prednosti slovenske javne uprave je njena registrska organiziranost in kakovostni podatki v centralnih evidencah.

storitve, storitve podjetniškega svetovanja, informiranja in podjetniškega usposabljanja ter obogaten nabor storitev s področja internacionalizacije in tujih investicij. S tem stremimo k cilju večjega in boljšega povezovanja različnih storitev države za poslovne subjekte pod enotno znamko SPOT,« obljublja na ministrstvu.

Dodajajo še, da je za učinkovito e-poslovanje, ki bo koristilo vsem vpletenim deležnikom, potreben celovit ekosistem, kjer uporabniki nimajo na voljo zgolj sodobnih in učinkovitih e-storitev in informacij, ampak imajo zagotovljen tudi kakovosten dostop do širokopasovnega interneta in razvita morajo imeti tista znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo za izkoriščanje potencialov sodobne digitalizirane družbe. Slovenija ima strateški okvir za tak celovit pogled že postavljen v strategiji Digitalna Slovenija 2020.

Registrska organiziranost in kakovostni podatki v centralnih evidencah

Ena od pomembnih prednosti slovenske javne uprave je po oceni ministrstva njena registrska organiziranost in kakovostni podatki v centralnih evidencah, kar predstavlja velik potencial za poenostavitve in pocenitve tako za uporabnike kot tudi za ponudnike elektronskih javnih storitev. Ta potencial bi morali kar najbolje izkoristiti, tudi s stalnim izboljševanjem organizacijskih in pravnih okvirov.

»Smiselno je uporabljati skupne rešitve in gradnike, saj tako zmanjšujemo stroške, povečujemo zanesljivost, skrajšujemo razvojni cikel in posredno tudi povečujemo zaupanje končnih uporabnikov. Pomemben ključni gradnik je na primer e-identiteta in storitve SI-PASS za spletno prijavo in e-podpis, pa tudi državni računalniški oblak (DRO), centralno komunikacijsko omrežje državnih organov (HKOM), skupni gradniki za elektronsko izmenjavo podatkov,« so našeli na ministrstvu.

Prav tako so pomembni jasni in stabilni strateški okviri, dosledno vodenje in izvajanje dogovorjenih ukrepov. Standardi so pomembni, tako na tehnološko-industrijski ravni kot tudi na ravni EU, kot je to na primer formulirano v Evropskem okviru interoperabilnosti EIF, so še dodali.

V IKT je smiselno vlagati, ker podjetja, ki so povezana prek spleta, dosegajo višjo rast prihodkov in ustvarjajo več delovnih mest kot konkurenca, ki se ne povezuje prek spleta.

Elektronsko poslovanje podjetjem omogoča veliko koristi, pravi dr. Saša Knežević, svetovalec na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. To so v glavnem preoblikovanje in izvajanje posla na povsem drugačen način, preprost in hiter prodor na tuji trg oziroma razširitev poslovanja na obstoječem tujem trgu, določene operacije in procese lahko opravijo v krajšem času. E-poslovanje podjetjem prav tako omogoča optimizacijo in učinkovitejše iskanje virov, nižje stroške za administracijo, boljšo preglednost nad poslovnimi procesi ter posledično povečanje prodaje na tujih trgih. Pozabiti prav tako ne gre na izboljšanje konkurenčnega položaja, poenostavitev distribucijskih poti, razširitev trga in dosega poslovanja, posledično večje prihodke, izboljšanje interakcij s strankami. Po elektronski poti lažje pridobijo natančnejše informacije, te so tudi lažje dostopne, omogoča jim povečanje hitrosti poslovanja, povečanje tržnega deleža, pa tudi racionalizacijo poslovnega modela.

Kje so še ovire?

»Najbolj vidni kazalnik digitalne ekonomije in družbe v EU je indeks digitalnega gospodarstva in družbe (DESI). Po tem kazalniku se Slovenija pri uvajanju e-poslovanja uvršča okoli povprečja EU. Podrobnosti kažejo, da smo nadpovprečni pri elektronskem poslovanju podjetij, nekaj slabši pa pri povezljivosti (dostop in uporaba širokopasovnega interneta), pri digitalnih spretnostih (uporaba interneta in spletnih storitev) ter elektronskih javnih storitvah (ponudba in uporaba storitev, predizpolnjenost obrazcev, odprti podatki, e-zdravje),« so nam na Ministrstvu za javno upravo RS odgovorili na vprašanje, kako uspešno Slovenija glede na druge članice EU uvaža e-poslovanje, kje so še glavne ovire in kakšni so načrti vlade za njihovo odpravo.

Razpis za vzpostavitev ali nadgradnjo elektronskega poslovanja v MSP

Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (MGRT) pa pojasnjujejo, da so za e-poslovanje v najširšem smislu pripravili javni razpis za vzpostavitev ali nadgradnjo elektronskega poslovanja v malih in srednjih podjetjih v obdobju 2019-2022. Objavila ga je javna agencija SPIRIT Slovenija.

Njegov namen je prek sofinanciranja upravičenih stroškov vzpostavitve ali nadgradnje elektronskega poslovanja podpreti mala in srednja podjetja, da bodo s prevzemom elektronskega načina poslovanja lahko lažje vstopala v globalne verige vrednosti in na nove trge, da bodo lahko povečala mednarodno konkurenčnost poslovanja, izboljšala in pospešila interakcijo s poslovnimi partnerji v tujini, učinkoviteje pošiljala in zbiralala informacije ter izboljšala odnose v celotni dobavni verigi, nam je pojasnil dr. Saša Knežević, svetovalec na MGRT.

Razpis je objavljen v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike. Prvi rok za oddajo vlog je že potekel 5. novembra, a na voljo so še trije. To so 1. oktober 2019, 2020 in 2021. Agencija SPIRIT ima za podjetja, ki bodo oddala popolno vlogo, na voljo 9,45 milijona evrov.

V ožjem smislu, predvsem za vsebine digitalnega marketinga, pa bo ministrstvo podjetjem od leta 2019 prek javnega razpisa ponudilo vavčer, je še pojasnil dr. Saša Knežević.

Evropska komisija je opredelila 11 tematskih ciljev, prek katerih lahko države članice financirajo ukrepe evropske kohezijske politike do leta 2020. Med temi cilji je na drugem mestu izboljšanje dostopa do informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) ter povečanje njihove uporabe in kakovosti. V IKT je po razlagi Evropske komisije smiselno vlagati, ker podjetja, ki so povezana prek spleta, dosegajo višjo rast prihodkov in ustvarjajo več delovnih mest kot konkurenca, ki se ne povezuje prek spleta. Digitalne tehnologije so tako med področji, za katera je predvideno, da bo po letu 2020 na voljo večina denarja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. [gg](#)

S programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo

dipl. inž. mil. in inf. Oliver Tureš

Na prvi pogled programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo lahko spregleda, da gre za preprosto stvar. Vendar, če pogledamo podrobneje, lahko vidimo, da gre za zelo kompleksno stvar, ki zahteva veliko znanja in izkušenj. V tem članku bomo razpravljali o tem, kako programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabiti v praksi.

Prva stvar, ki jo moramo vedeti, je, da programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti brez ustrezne infrastrukture. To pomeni, da moramo imeti na voljo ustrezno opremo, ki bo omogočila zbiranje in obdelavo podatkov. Poleg tega moramo imeti tudi ustrezne stroške, ki bodo omogočili vzdrževanje in posodobitve programa. Če imamo vse to, lahko programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabimo v praksi. Vendar, če ne imamo vsega tega, potem programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti v praksi.

opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo

Programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo je potrebno uporabiti v praksi, kar pomeni, da moramo imeti na voljo ustrezno opremo, ki bo omogočila zbiranje in obdelavo podatkov. Poleg tega moramo imeti tudi ustrezne stroške, ki bodo omogočili vzdrževanje in posodobitve programa. Če imamo vse to, lahko programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabimo v praksi. Vendar, če ne imamo vsega tega, potem programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti v praksi.

Na prvi pogled, ki je namenjen oblikovanju sistema, lahko vidimo, da gre za preprosto stvar. Vendar, če pogledamo podrobneje, lahko vidimo, da gre za zelo kompleksno stvar, ki zahteva veliko znanja in izkušenj. V tem članku bomo razpravljali o tem, kako programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabiti v praksi.

način za izvedbo v praksi

Prva stvar, ki jo moramo vedeti, je, da programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti brez ustrezne infrastrukture. To pomeni, da moramo imeti na voljo ustrezno opremo, ki bo omogočila zbiranje in obdelavo podatkov. Poleg tega moramo imeti tudi ustrezne stroške, ki bodo omogočili vzdrževanje in posodobitve programa. Če imamo vse to, lahko programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabimo v praksi. Vendar, če ne imamo vsega tega, potem programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti v praksi.

Programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo je potrebno uporabiti v praksi, kar pomeni, da moramo imeti na voljo ustrezno opremo, ki bo omogočila zbiranje in obdelavo podatkov. Poleg tega moramo imeti tudi ustrezne stroške, ki bodo omogočili vzdrževanje in posodobitve programa. Če imamo vse to, lahko programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabimo v praksi. Vendar, če ne imamo vsega tega, potem programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti v praksi.

Na prvi pogled, ki je namenjen oblikovanju sistema, lahko vidimo, da gre za preprosto stvar. Vendar, če pogledamo podrobneje, lahko vidimo, da gre za zelo kompleksno stvar, ki zahteva veliko znanja in izkušenj. V tem članku bomo razpravljali o tem, kako programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabiti v praksi.

Prva stvar, ki jo moramo vedeti, je, da programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti brez ustrezne infrastrukture. To pomeni, da moramo imeti na voljo ustrezno opremo, ki bo omogočila zbiranje in obdelavo podatkov. Poleg tega moramo imeti tudi ustrezne stroške, ki bodo omogočili vzdrževanje in posodobitve programa. Če imamo vse to, lahko programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo uporabimo v praksi. Vendar, če ne imamo vsega tega, potem programsko opremo CNS do popolnega nadzora nad proizvodnjo ne moremo uporabiti v praksi.

Power WMS pomembno prispeva k celoviti informacijski podpori skladiščnega poslovanja

Skladniški sistemski rešitve sta ključni sestavni deli vsakega skladišča, ki vplujeta na učinkovitost in produktivnost poslovanja. Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču.

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču. Rešitev je zasnovana tako, da omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču, od prijave in sprejema do oddaje in dostave.

Uporablja se logistični svet

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču. Rešitev je zasnovana tako, da omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču, od prijave in sprejema do oddaje in dostave. Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču.

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču. Rešitev je zasnovana tako, da omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču, od prijave in sprejema do oddaje in dostave. Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču.

Možnosti aplikacij za delo na poslovalnici in na terenu

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču. Rešitev je zasnovana tako, da omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču, od prijave in sprejema do oddaje in dostave. Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču.

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču. Rešitev je zasnovana tako, da omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču, od prijave in sprejema do oddaje in dostave. Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču.

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču. Rešitev je zasnovana tako, da omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču, od prijave in sprejema do oddaje in dostave. Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču.

Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču. Rešitev je zasnovana tako, da omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču, od prijave in sprejema do oddaje in dostave. Power WMS je celovita rešitev za skladiščno poslovanje, ki omogoča celovito podporo vseh procesov v skladišču.

www.bas.si
info@bas.si

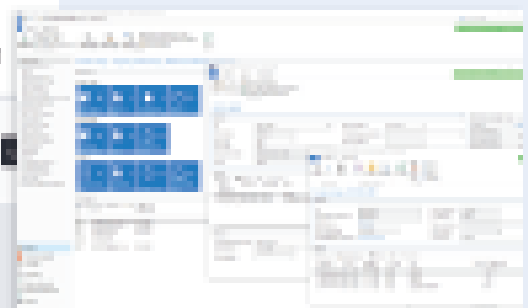

Foto: Depositphotos

Slovenska javna uprava se digitalizira že 18 let

Potencial za digitalizacijo naše javne uprave je še zelo velik, pravijo na Ministrstvu za javno upravo RS. Opozarjajo, da se digitalizacije ne da ustaviti, da pa je razvoj treba ustrezno usmerjati.

Andreja Šalamun

Proces digitalizacije v slovenski javni upravi poteka že vsaj od leta 2000, ko je bil sprejet Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu, a pomembni koraki so bili narejeni že prej, z razvojem centralnih evidenc in skupnih identifikatorjev.

»Potencial je velik in v preteklih letih so različne institucije vzpostavile zelo napredne elektronske storitve, in sicer tako za končne uporabnike kot tudi za podporo notranjim procesom. Znani so npr. portali eUprava, eVEM, eDavki, eVŠ, zVEM, OPSI, eProstor ...,« naštejejo na Ministrstvu za javno upravo RS (MJU).

»Vzpostavljeni so bili tudi pomembni skupni gradniki, ki institucijam omogočajo lažji in cenejši razvoj ter bolj zanesljivo poslovanje – npr. državni računalniški oblak (DRO), centralno komunikacijsko omrežje

državnih organov (HKOM), storitve SI-PASS za spletno prijavo in e-podpis, skupni gradniki za elektronsko izmenjavo podatkov,« dodajo na ministrstvu.

Vire je treba izrabljati racionalno

Zavedajo se, da je to, da institucije s svojimi uporabniki komunicirajo tudi digitalno, in da se digitalizacije ne da ustaviti. »Zato je potreben nenehen razvoj, ki pa ga je treba ustrezno usmerjati, da poteka čim bolj skladno in da se razpoložljivi viri čim bolj racionalno izrabljajo znotraj celotne države, pa tudi javne uprave,« poudarjajo na MJU, kjer izvajajo različne koordinacijske aktivnosti, tako preko uredniških in projektnih skupin kot tudi preko Sveta za razvoj

Potencial procesa digitalizacije v javni upravi je velik in bi ga bilo mogoče v naslednjih letih izrabljati za optimizacijo javnih storitev.

Velik izziv za digitalizacijo v javni upravi pomeni pomanjkanje digitalnih kompetenc pri javnih uslužbencih na vseh ravneh.

informatike, kjer sodelujejo tudi relevantni zunanji deležniki.

»Ocenjujemo, da so bili v preteklih letih narejeni številni pomembni koraki za učinkovito digitalizacijo javne uprave. S centralizacijo informatike in državnim računalniškim oblakom so bili vzpostavljeni osnovni organizacijski in tehnični pogoji za pospešen razvoj elektronskih storitev za državljane in podjetja. Ob ustreznih organizacijskih in strateških okvirih ter ob učinkoviti komunikaciji med ključnimi deležniki bi bilo možno ta potencial v naslednjih letih izrabljati za pospešeno digitalizacijo in optimizacijo javnih storitev, ki bi koristile končnim uporabnikom in ponudnikom storitev,« menijo na ministrstvu.

Prednost je obstoječa informacijska komunikacijska struktura

Slovenija ima na področju digitalizacije kar nekaj prednosti. Strategija razvoja javne uprave 2020, kjer ima digitalizacija pomembno vlogo, na primer kot prednost izpostavi obstoječo informacijsko komunikacijsko infrastrukturo (IKT) v državni upravi (omrežje HKOM, podatkovni center, SIGOV-CA) in vzpostavljen nacionalni portal odprtih podatkov, medtem ko kot slabosti omenja npr. premajhno dejansko uporabo e-storitev, slabšo razširjenost širokopasovnih komunikacijskih povezav do končnih uporabnikov (državlani, gospodinjstva) in pomanjkljive digitalne kompetence.

»Velik potencial imamo v kakovostnih podatkih v centralnih podatkovnih zbirkah, ki omogočajo učinkovito izmenjavo in optimizacije procesov, ob upoštevanju vseh tehničnih in organizacijskih pravil in standardov. Smiselno bi bilo posodobiti določbe nekaterih zakonov, da bi lahko še bolj izkoristili omenjeni potencial,« pravijo na MJU.

Treba bi bilo vzpostaviti mrežo digitalizatorjev

Trenutno sicer potekajo mnogi projekti digitalizacije na različnih institucijah, »vendar pa danes ne obstaja učinkovit mehanizem za centralno spremljanje in usklajevanje vseh teh projektov, ni enotnega pogleda in možnosti za določanje prioritete, optimizacijo ter ukrepanje v primeru težav,« opozarjajo na ministrstvu. Dodajajo, da se institucije razlikujejo po svoji tehnološki in organizacijski zrelosti in posledično tudi po dovršenosti svojih procesov. »Danes v organizacijah praviloma ne obstaja t. i. chief digitalisation officer, ki bi bil odgovoren za digitalizacijo procesov na svoji instituciji. Vzpostavitev mreže takih »digitalizatorjev« bi bila lahko izredno učinkovit ukrep za radikalne poenostavitve in odpravljanje administrativnih ovir,« so prepričani.

Nadpovprečni pri elektronskem poslovanju podjetij

In kakšno je stanje v primerjavi z drugimi EU državami? Glede na indeks digitalnega gospodarstva in družbe (DESI) smo nekje na sredini. Slovenija se pri uvajanju e-poslovanja uvršča okoli povprečja EU. Podrobnosti kažejo, da smo nadpovprečni pri elektronskem poslovanju podjetij, nekaj slabši pa pri poveztljivosti (dostop in uporaba širokopasovnega interneta), pri digitalnih spretnostih (uporaba interneta in spletnih storitev) ter elektronskih javnih storitvah (ponudba in uporaba storitev, predizpolnjevanost obrazcev, odprti podatki, e-zdravje).

V digitalizacijo javne uprave samo direktorat za informatiko na MJU v povprečju letno vloži 7,2 milijona evrov (gre za povprečje let 2016, 2017 in 2018), letos pa je v proračunu načrtovanih sicer 12,2 milijona evrov.

»Velik izziv za digitalizacijo v javni upravi pomeni pomanjkanje digitalnih kompetenc pri javnih uslužbencih na vseh ravneh,« pravijo na MJU. »V preteklosti so se že pojavila razmišljanja ali bi morebiti bilo potrebno, tako kot v nekaterih drugih državah, digitalizacijo javne uprave voditi centralno kot strateški vladni projekt, kar bi omogočilo tudi kontinuirano upravljanje z viri in prioriteta po institucijah,« dodajo.

Načrtujejo ureditev elektronske identitete državljanov

Ker si na ministrstvu želijo povečati uporabo elektronskih storitev, med drugim načrtujejo ureditev elektronske identitete državljanov (vzpostavitev ustreznega pravnega okvirja, uvajanje uporabniško prijaznih in zanesljivih e-identitet za varno poslovanje doma in na enotnem evropskem digitalnem trgu), konsolidacijo storitev e-uprave z vidika razvoja uporabniško prijaznih, integriranih in celovitih storitev e-uprave (vzpostavitev enotne kontaktne točke spletnih mest državne uprave gov.si, poenotenje spletne prijave in podpisa na storitvenih portalih). Razvoj storitev e-uprave mora slediti načelom: »podatek samo enkrat«, privzeto digitalno, ponovno uporabljivo – uporaba enotnih gradnikov, interoperabilno, transparentno, vgrajeno zasebno, dostopno za prikrajsane skupine. Načrtujejo tudi širitev storitev e-uprave za uporabo v lokalnih skupnostih ter spodbujanje ponovne uporabe odprtih podatkov. [gg](#)

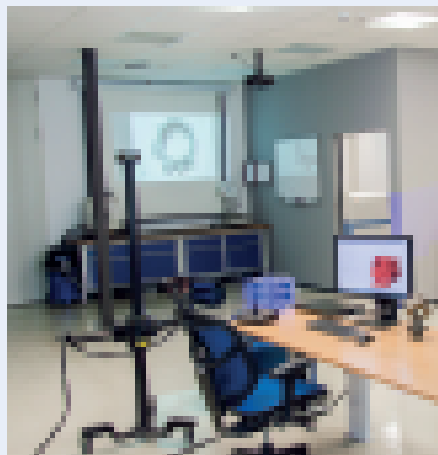
Institucije se razlikujejo po svoji tehnološki in organizacijski zrelosti in posledično tudi po dovršenosti svojih procesov.

Vzpostavitev mreže »digitalizatorjev« bi bila lahko izredno učinkovit ukrep za radikalne poenostavitve in odpravljanje administrativnih ovir.

Razvoj storitev e-uprave mora slediti načelom: »podatek samo enkrat«, privzeto digitalno, ponovno uporabljivo – uporaba enotnih gradnikov, interoperabilno, transparentno, vgrajeno zasebno, dostopno za prikrajsane skupine.

Z dobrimi zamislimi si ustvarjajo prihodnost

g. and a. clarensis, but the fossil is better preserved in the matrix and is more abundant than the other two, and is found in the same strata as the other two. It is also found in the same strata as the other two.

[illegible]

where $\mathbf{u}$ and $\mathbf{v}$ are the vectors

Proizvodni proces u ovom slučaju se računa pri preporuci talasa, mada je i za izdelava jedne formacije, čili se juri in isto koda in barvanje utika. Vredina, tala, material, razdelitev talasa in mada sledi: nari predstavlja kot je, ki jih za varjenje, izdelava in prilagoditve ustrojev: prenosni in polimodni utika, s katerimi zagotavlja in ali določa vrednost zanje partarja. Skokovci, letenje široko masje linarice, dolgaletne izdelave, tehnologi prikop in uporaba izdelave in tehnologij nam omogočajo, določijo masovni-koji pa ustrezno na skokovništvo.

telefonske stališne in kakovostne službe po njihovi želji. Vse to nam omogoča, da lahko našim strankam nudimo najboljše in najboljše. Vse to nam omogoča, da lahko našim strankam nudimo najboljše in najboljše.

[illegible]

» pri tem polletja letnega leta so realni in-
teli na 21. milijonov evrov prišli kar, deset
milijonov evrov izplačili, medtem ko štiri-
na je na 12,4 milijonov evrov obdobja
letnega leta. Vsi pri tem opozarjajo, da so
leta stroški materiala in dela v razmerju
do prihodkov nekoliko porasli, porabila
se kaže v njihov delovodobiščevanju i
prihodkov. Skupno leto ob tem kažejo p-
loščevanje in prihodkov.

„V prihodnjem letu naštri ajamo dobrih 20 milijard evrov prihodkov, ki nam bodo dali 10 leta dela na strokovnem in prostoru kapacitet, zato smo načeli v našji in - stitiji oziroma povečanju proizvodnih kapacitet, kar skupaj pomeni povečanje izvedenih kapacitet, v temurgetu smo se tudi odločili za nove strojne inštalacije in strojne opreme, ki bodo omogočile delovanje in izboljšanje našega poslovanja, z močnejšo

[illegible]

© 2004 Blackwell Publishing Ltd

oblasti koja se zove „većerac“,
 to poudari, da pri njemu prisutni su
 posvećeni posla iz oblasti, a kažu
 Elna. „Zamislite se, da biste posla iz
 oblasti, kako rad, tako deljenje i stide
 i prisutni mi osigurali standard
 kako iz oblasti, oboje imamo
 odgovorno-djeljenje između polje,
 posvećeni posla, posvećeni polje
 pri prisutni polje, a to iskazuje
 nam obnavljanje polje.“

Ključno je, da razvijamo humano digitalizacijo, pri kateri je v ospredju človek.

Brez ustreznih digitalnih znanj bomo capljali za najboljšimi

Ob poplavi novih tehnologij je treba razvijati digitalizacijo, pri kateri je v ospredju človek. Zaposleni pa so tisti, ki morajo znati uporabljati digitalizacijska orodja. Prostora za izboljšave je v Slovenji še veliko.

Andreja Šalamun

Foto: Depositphotos

S hitrim tehnološkim napredkom na področjih, kot so umetna inteligenca, robotika, internet stvari in računalništvo v oblaku poteka digitalna preobrazba tako v EU kot tudi v Sloveniji vse hitreje. Digitalizacija pomembno vpliva na življenje, učenje in delo ljudi, pravijo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (MGRT). Uspeh podjetja in drugih institucij pa je zelo odvisen tudi od digitalnih kompetenc zaposlenih, torej od sposobnosti ravnanja z novimi tehnologijami in temeljnih znanj računalništva in informatike.

»Kot je zapisano v Mali DigitAgendi 2017, je ključno, da razvijamo humano digitalizacijo, pri kateri je v ospredju človek. Človek je tisti, ki skrbi za dobro

poslovanje. Človek mora znati uporabljati digitalizacijska orodja, s ciljem čim uspešnejšega poslovanja, vendar pa moramo zagotavljati tudi odlično uporabniško izkušnjo podjetij, zaposlenih in kupcev,« menijo na ministrstvu.

Vprašanje, kako digitalne kompetence vplivajo na gospodarski razvoj Slovenije, je zelo podobno vprašanju, kako je na gospodarski razvoj Slovenije vplivala uvedba obveznega šolstva cesarice Marije Terezije leta 1774, pravi dr. Andrej Brodnik, predstojnik Laboratorija za vseprisotne sisteme na ljubljanski Fakulteti za računalništvo in informatiko. Zgodovina je pokazala, da je imela uvedba obveznega šolanja

Vprašati se moramo, ali želimo biti Slovenci v digitalni družbi 21. stoletja zgolj delavci za tekočim trakom ali pa tvorci delavnic in tovarn. Oziroma ali bi slednje sploh lahko bili.

Če bomo avto vozili in hodili na dopust, bomo zgolj uporabniki, če pa bomo zavore znali narediti in privabiti stranko, bomo snovalci.

neizmerne posledice in je izjemno pospešila razvoj našega gospodarstva in tudi družbe. »Vprašati se moramo torej, ali želimo biti Slovenci v digitalni družbi 21. stoletja zgolj delavci za tekočim trakom ali pa tvorci delavnic in tovarn. Oziroma ali bi slednje sploh lahko bili. S trenutno izobrazbeno strukturo nam ne kaže najbolje, še zlasti, če se ozremo na prihodnje generacije. Seveda pri tem ne govorimo le o panogi informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT), ampak o celotnem gospodarstvu in celotni družbi,« meni Brodnik.

Vsi bi morali imeti možnost postati snovalci

Zagotovo je za gospodarstvo ključno vprašanje, kakšen vpliv imajo digitalne kompetence na dodano vrednost. »Morda bo za razumevanje vpliva najlažje, če ga ponazorimo na primeru. Najprej preprost primer iz avtomobilske industrije. Danes ročna zavora, po katerih je bil tako znan koprski Cimos, že dolgo ne sestoji več iz jeklenice in ostalih mehanskih elementov, ampak je upravljanje zavor povsem elektronsko. Na primer, če avto zazna, da je možnost, da se bi zaleteli, približa zavorne obloge disku na najmanjšo razdaljo, da jih bomo po potrebi lahko učinkoviteje uporabili,« pravi Brodnik in doda, da tu še ne govorimo o avtonomnih, torej samovozečih avtih. V turizmu je na primer pomembno, da znamo kupca prepričati, da bo uporabil (kupil) naš izdelek. »Poleg plakatov, brošur in podobnega je zelo pomembna tudi spletna predstavitev, ki bo veliko bolj učinkovita, če bo imela dodane še elemente navidezne resničnosti.

Za izdelavo opisanih izdelkov pa morajo imeti posamezniki temeljna znanja računalništva in informatike. Po eni strani zato, da sploh vedo, kaj se da narediti, po drugi pa zato, da to tudi naredijo, pove sogovornik in doda, da je podobnih primerov še ogromno, in sicer na vseh področjih gospodarstva. »Če bomo avto vozili in hodili na dopust, bomo

zgolj uporabniki, če pa bomo zavore znali narediti in privabiti stranko, bomo snovalci. Predstavljam si, da želimo vsem dati možnost, da postanejo snovalci, in ne zgolj privilegirancem,« opozarja Brodnik.

»Sreča, da se otroci česa naučijo tudi zunaj šole«

Imamo torej v naši državi vzpostavljeno učinkovito okolje za razvoj digitalnih kompetenc? »Menim, da ne,« odgovarja Brodnik. »Poglejmo najprej mladostnika, ki je končal srednjo šolo. Če je obiskoval gimnazijski program, je eno leto obiskoval predmet informatika. V tem času se je verjetno naučil uporabljati pisarniška orodja in osnovnih operacij nad spletom, za kaj več pa zmanjka časa. Menim, da to ni učinkovito. Da bi bila zadeva še bolj paradoksalna, bi se ta mladostnik po učnem načrtu moral naučiti pisanja besedil s pisarniškim orodjem v srednji šoli. Še sreča, da so otroci zvedavi in se česa naučijo tudi zunaj šole. Žal pa to vodi v nepotrebno razslojevanje družbe,« opozarja sogovornik.

Kaj pa starejši? »Širši problem pri tej populaciji je, da ne obstaja urejen in sistematičen način vseživljenjskega učenja, zato vanj tudi ne moremo vključiti vsebin za pridobitev digitalnih kompetenc. Na srečo obstajajo tečaji in izobraževanja, ki nudijo osnove digitalnega opismenjevanja, a žal gre le za osnove, saj za kaj več ni dovolj zanimanja. Torej tudi tu ljudi izobražujemo le za to, da postanejo uporabniki,« pravi Brodnik.

Kako vzpostaviti učinkovito razvojno okolje?

A ideje o vzpostavitvi učinkovitega okolja za razvoj digitalnih kompetenc obstajajo. Zapisane so v poročilu strokovne delovne skupine za analizo prisotnosti vsebin računalništva in informatike v programih osnovnih in srednjih šol (RINOS) z naslovom Snovalci digitalne prihodnosti ali le uporabniki?. Tako omenjeno poročilo predlaga, da bi bilo treba uvesti temeljne vsebine računalništva in informatike (RIN) v kurikulum vrtcev in v učne načrte osnovne in srednjih šol ter pri tem razvijati zavedanje vzajemnega vpliva med tehnologijo in družbo. Zagotoviti bi bilo treba celovito preverjanje opismenjevanja in uporabe tehnologij v okviru vseh predmetov skladno z obstoječimi učnimi načrti. Postaviti bi bilo treba učinkovit sistem za kakovostno izobraževanje in nadaljnje strokovno usposabljanje vzgojiteljev in učiteljev na področju RIN. Poleg tega pa bi bilo treba vzpostaviti še sistem odprtega izobraževanja, ki omogoča vključevanje deležnikov v oblikovanje vizije ter zagotavljanje in spremljanje kakovosti poučevanja RIN.

Po infrastrukturi IKT Slovenija med najbolj razvitimi

»Slovenija je v Evropi po infrastrukturi telekomunikacij med najbolj razvitimi državami,« na vprašanje o učinkovitosti okolja za razvoj digitalnih kompetenc odgovarjajo na gospodarskem ministrstvu. »Kar se tiče tehnologije 5G, smo ena najbolj razvitih držav na svetu, saj smo ena od štirih držav v Evropi, ki ima proste frekvence 700 MHz. Tudi z vidika zaposlovanja

Slovenija je v Evropi po infrastrukturi telekomunikacij med najbolj razvitimi državami. Toda čeprav je razvitost IKT v Sloveniji visoka, v zadnjih letih nazaduje.

Digitalna družba je globalna, prav tako pa je tudi digitalno gospodarstvo in zaposlitve v njem.

Foto: Depositphotos

Tel.: +386 1 5217 455

Service tel.: +386 1 5217 452

Web: www.zarja.com

E-mail: info@zarja.com

PET OBMOCI VAROVANJA

Standard EN 50131-1 opaja koncept treh (od petih) koncepcijskih con varovanja (za zavaritih območij/ovestitvskih linij), ki se razvijajo protikomni sistem:

- prva zona – varovanje notranjih prostorov (hodnik, spalnica, dnevna soba ...),
- druga zona – varovanje zunanjsih objektov (balconi, terase, vrata in okna),
- tretja zona – varovanje obkrožice oz. perimetra (dvorišče in ograjeno).

VARNOSTNI RAZREDI

Centrala mora nadzorovati prenosne poti:

- protikomni delitev;
- notranji zločin in naprave;
- zunanji odlopi in/ali klopni naprave;
- alarmno-signalnih naprav;
- meddelila in/ali in/ali deli centrala;
- med oddajnikom in sprejemnikom – oprema za prenos alarma, žlahtni in magnetni del centrala.

UPRAVLJANJE PROTIKOMNEGA SISTEMA JE PREGLADNO, PREPROSTO IN UPORABNIKOM PRIJAZNO

NAPREDNE TEHNOLOGIJE VAROVANJA

Vgrajujemo profesionalni sistem najvišjega kakovostnega razreda - **TecnoAlarm**

PRAVA TEHNIČNA VARNOST SE ZAČNE Z DOBRIM NAČRTOVANJEM LICENCIIRANEGA PROJEKTNEGA BIROJA

je IKT sektor vse bolj pomemben, saj je predlani zaposloval okrog 25.000 ljudi v skoraj 8.000 podjetjih, kar je za kar 177 odstotkov več kot leta 2005,« pravijo na MGRT.

Toda čeprav je razvitost IKT v Sloveniji visoka, v zadnjih letih nazaduje. Medtem ko je bila na primer naša država leta 2010 po uporabi IKT na 27. mestu svetovne lestvice, je lani padla na 33. mesto. Med državami EU pa je v istem obdobju nazadovala s 13. na 15. mesto.

Po indeksu digitalnega gospodarstva in družbe (DESI), ki ga pripravlja Evropska komisija, se je Slovenija letos med državami članicami uvrstila na 15. mesto. V primerjavi z letom poprej pa smo znatno napredovali pri uporabi internetnih storitev in pri opravljenih digitalnih javnih storitvah. Pri vključevanju digitalne tehnologije ostajamo nad EU povprečjem, to pa je hkrati tudi področje, ki ga na MGRT zelo podpirajo. Slovenija je izjemno napredovala na področju uporabe internetnih storitev in pri digitalizaciji javnih storitev.

Podjetja morajo vlagati v usposobljenost kadrov

»Vendar pa je Competova raziskava iz leta 2017 pokazala, da je večina slovenskih podjetij na digitalizacijo slabo pripravljena. V podjetjih, v katerih se

borijo za preživetje, ne vlagajo prednostno v digitalizacijo. Preživela in razvijala se bodo podjetja, ki bodo sposobna korenito preoblikovati svoj obstoječi poslovni model. Predvsem pa tista, ki bodo vlagala v usposobljenost kadrov,« se zavedajo na ministrstvu. Dodajajo, da je podpore za razvoj digitalnih kompetenc v Sloveniji kar nekaj: strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo (SRIP) IKT horizontalna mreža, ki povezuje vse ostale SRIP na področju digitalizacije, one stop shop na področju digitalizacije, SIO subjekti inovativnega okolja, ki podpirajo rast in razvoj podjetij preko promocijsko inovativnih dogodkov, z informiranjem in svetovanjem, dogodki, mentoriranjem in svetovanjem. Poleg tega za dvig kompetenc izvaja ukrepe Sklad za razvoj kadrov in štipendij preko Kompetenčnih centrov.

Temeljna znanja ne smejo biti namenjena le privilegiranim

In s katerimi večjimi težavami se soočamo v Sloveniji na področju digitalnih kompetenc? »Prva na seznamu, ki pa se pojavlja v več oblikah, je posedovanje ustreznih kompetenc in spretnosti. Govorimo o digitalnih kompetencah, pa tudi o nagnjenosti in sposobnosti biti ustvarjalen. Točneje, ustvarjalen z in za digitalne tehnologije,« odgovarja Brodnik.

Postaviti bi bilo treba učinkovit sistem za kakovostno izobraževanje in nadaljnje strokovno usposabljanje vzgojiteljev in učiteljev na področju računalništva in informatike. Poleg tega pa bi bilo treba vzpostaviti še sistem odprtega izobraževanja.

PRODAMO

Investicijsko zemljišče Ajdovščina

Lokacija: Podjetniška cona Gojače

Zemljišče: zazidljivo

Raba: proizvodne in storitvene dejavnosti

Velikost: 2.510 m²

Pozidljivost zemljišča: 40 %

Dopustna višina gradnje: K + P + M

Cena: 120.000 EUR

V navedeno prodajno ceno je že vključen 22 % DDV.

Komunalno opremljeno zemljišče je nepozidano, ravno in delno nasuto ter ima distribucijskega plinovodnega omrežja. Opredeljeno je pretežno kot stavbno, v manjšem delu pa kot kmetijsko zemljišče. Nepremičnina je del 172.000 m² velike poslovne cone in nudi priložnost sodelovanja s številnimi podjetji ter ustanovami, ki oblikujejo podjetniški prostor z velikimi razvojnim potencialom.

Poslovna cona je umeščena med naselji Selo In Gojače le pol kilometra od avtocestnega priključka, ki omogoča odlične povezave tako z notranjostjo Slovenije kot tudi z Italijo. Cona je od Nove Gorice in meje z Italijo oddaljena približno 15 kilometrov.

Več informacij najdete na naši spletni strani, kjer se lahko tudi prijavite za ogled.

»Da pa je posameznik lahko ustvarjalen na omenjen način, mora dobro poznati digitalne tehnologije. Pri tem mislim na temeljna znanja računalništva in informatike, s posedovanjem katerih lahko bolje in celoviteje uporabimo digitalno tehnologijo v svojem poklicu,« pove.

Ocenjuje, da je največja težava »prosperiteta in prihodnost družbe, v kateri so temeljna znanja na voljo samo privilegiranemu sloju. Ob tem se ne ukvarjamo z dejstvom, da na ta način povzročamo veliko razslojenost družbe, za kar ni nobene potrebe niti opravičila. Drugo vprašanje je, kako premostiti razslojenost. Od Marije Terezije naprej za to skrbi šolski sistem. V sodobni družbi je to obvezno izobraževanje in vseživljenjsko učenje. No, v teh sferah je pa Slovenija bosa,« meni sogovornik.

Povprečnega maturanta izobrazimo zgolj za uporabnika

V našem izobraževalnem sistemu, torej v osnovni in srednji šoli, je obveznemu pouku računalništva in informatike namenjenih zgolj 70 ur, in sicer v 1. letniku gimnazije. Poleg tega je v zadnji triadi osnovne šole izbirni predmet računalništvo in pred tem še neobvezni izbirni predmet. »Težava z izbirnim predmetom je dvojna. Najprej je to, da izbirni predmet učenec lahko

izbere ali pa ne. Druga zadrega so normativi in standardi za oblikovanje velikosti skupin, ki lahko vodijo v oblikovanje ene same skupine. Posledično je lahko učenec, kljub temu da je že drugič izbral predmet, v isti skupini s sošolcem, ki ga je izbral prvič. Ko vse skupaj seštejemo, lahko zaključimo, da so maturanti zagotovo imeli eno samo leto predmeta, ki razvija digitalne kompetence. Pa še od teh so pridobili zgolj osnovne spretnosti – povprečni maturant je postal uporabnik,« navaja Brodnik.

Doda, da vse primerljive države uvajajo predmet računalništvo in informatika in preko njega poučevanje digitalnih kompetenc kot obvezni predmet v osnovni in srednji šoli, razlika je samo v številu let – nekatere ga izvajajo od prvega razreda osnovne šole, druge od petega razreda osemletke naprej.

»Menim pa, da je bolj kot sama razlika zaskrbljujoča posledica razlike. Digitalna družba je namreč globalna, prav tako pa je tudi digitalno gospodarstvo in zaposlitve v njem. Žal naši otroci preprosto ne bodo konkurenčni za najboljše službe v tem gospodarstvu, ker jih zanje nismo primerno izobrazili. Naši otroci bodo torej v digitalnem gospodarstvu tako deprivilegirani, kot so bili narodi iz ogrskega dela monarhije v državi, v kateri smo živeli ob prehodu iz 19. v 20. stoletje. Odgovornost je seveda naša,« še poudari Brodnik. [gg](#)

Naši otroci bodo v digitalnem gospodarstvu tako deprivilegirani, kot so bili narodi iz ogrskega dela monarhije v državi, v kateri smo živeli ob prehodu iz 19. v 20. stoletje, opozarja dr. Andrej Brodnik, predstojnik Laboratorija za vseprisotne sisteme na ljubljanski Fakulteti za računalništvo in informatiko.

SID Banka

KREDITI ZA FINANCIRANJE NALOŽBENIH PROJEKTOV V GOSPODARSTVU do 10 milijonov evrov.

Projekti v vseh fazah razvoja

Prednosti

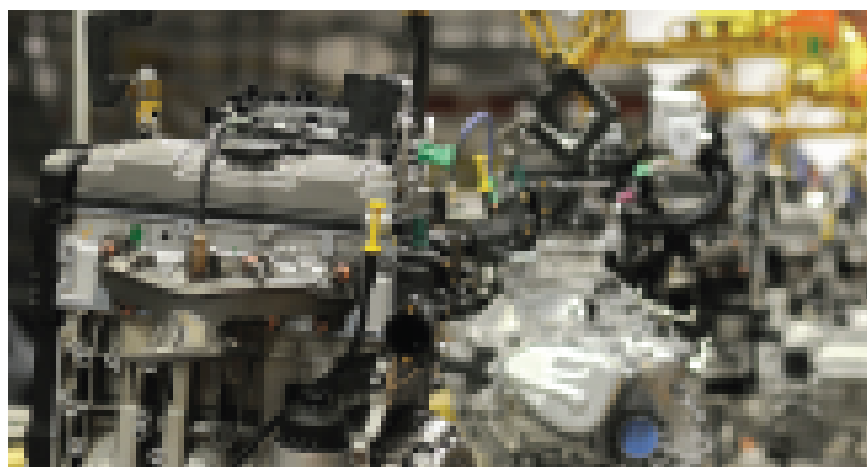
- Ugodne obrestne mere
- Dolge ročnosti (6-20 let)
- Dolg moratorij (do 5 let)
- Vse vrste zavarovanj

oddaja vlog: <https://vloge.sid.si>

Ponujamo rešitve za:

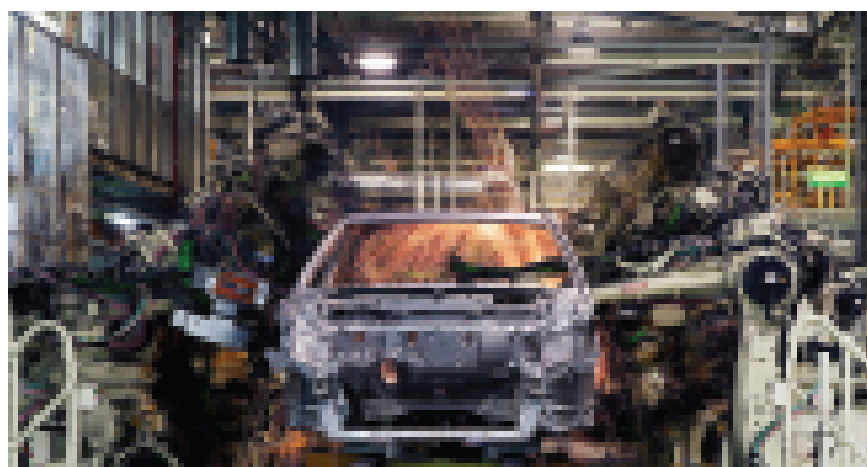
- Avtomatizacijo proizvodnje in procesov
- Nadgradnjo in retrofit obstoječih sistemov
- Modernizacijo vseh energijskih virov
- Industrijska Internet omrežja
- Informacijsko platformo Industry 4.0

Naša partnerstva:

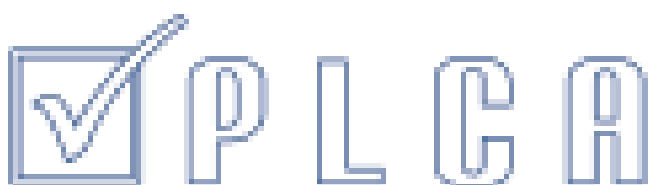
partnerstva pri:

- Poslovanja konvencionalne proizvodnje
- Uvajanju najnovejših tehnologij
- Testirni in izdelovalni strogoletnosti
- Opredeljevanju razvoja in proizvodnje prototipov
- Poslovanju z globalnimi podjetji
- Uvajanju novih tehnoloških pristopov

Naša usposobljenost za:

- Novo izdelavo
- Novo proizvodnjo
- Projektiranje
- Programiranje in sistemske integracije

Z digitalizacijo poslovnih procesov do milijonskih prihrankov

Digitalizacija in avtomatizacija poslovnih procesov (jarsaj), ki ju zagotavlja družba CRGA, podjetje prispeva k zmanjšanju stroškov, povečanju produktivnosti in izboljšavi kakovosti dela.

Avtomatizacija poslovnih procesov pomeni, da se manj delovnih procesov in poslovnih procesov digitalizira in avtomatizira. Poslovni procesi, ki so avtomatizirani, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Avtomatizacija poslovnih procesov

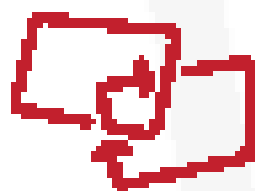
Avtomatizacija poslovnih procesov pomeni, da se manj delovnih procesov in poslovnih procesov digitalizira in avtomatizira. Poslovni procesi, ki so avtomatizirani, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Avtomatizacija poslovnih procesov pomeni, da se manj delovnih procesov in poslovnih procesov digitalizira in avtomatizira. Poslovni procesi, ki so avtomatizirani, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Avtomatizacija poslovnih procesov pomeni, da se manj delovnih procesov in poslovnih procesov digitalizira in avtomatizira. Poslovni procesi, ki so avtomatizirani, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Avtomatizacija poslovnih procesov pomeni, da se manj delovnih procesov in poslovnih procesov digitalizira in avtomatizira. Poslovni procesi, ki so avtomatizirani, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Avtomatizacija poslovnih procesov pomeni, da se manj delovnih procesov in poslovnih procesov digitalizira in avtomatizira. Poslovni procesi, ki so avtomatizirani, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

ProcesnaPisarna

Dokumenti, procesi in BPM na eni strani

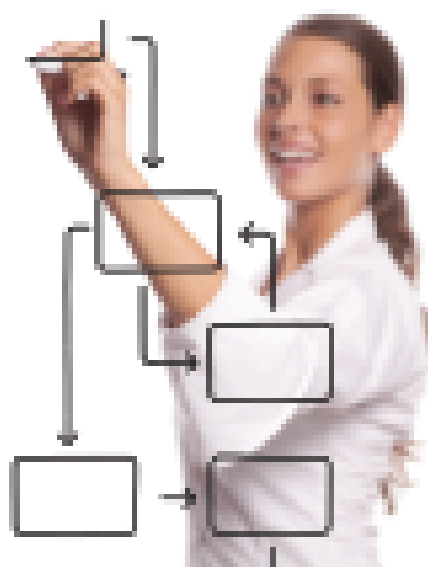
CRGA ProcesnaPisarna je družba, ki se ukvarja s poslovnimi procesi in dokumenti. Poslovni procesi in dokumenti so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Poslovni procesi in dokumenti so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Poslovni procesi in dokumenti so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

Poslovni procesi in dokumenti so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati. Poslovni procesi, ki jih je mogoče avtomatizirati, so tisti, ki jih je mogoče avtomatizirati.

www.ProcesnaPisarna.si

Kmalu bo zaživel Digitalno inovacijsko stičišče

Potencial, ki ga nudi pravo digitalno poslovanje, je izjemen, škoda ga ne bi bilo izkoristiti.

Ana Vučina Vršnak

V Sloveniji premalo izkoriščamo priložnosti, ki jih s seboj prinašajo projekti digitalne transformacije. Preveč je poudarka na tehnologijah in manj na poslovnih izhodiščih. Potencial, ki ga nudi pravo digitalno poslovanje, je nedvomno izjemen, škoda ga ne bi bilo izkoristiti, saj prinaša številne koristi, ugotovljajo na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS).

Direktor GZS – Združenja za informatiko in telekomunikacije (ZIT) Nenad Šutanovac poudarja, da je pomembno, da čim prej zaživi Zavod Digitalno inovacijsko stičišče (Digital Innovation Hub), ki je pravna oseba.

In kaj lahko ima gospodarstvo od tega kratkoročno in dolgoročno? Se podjetja zavedajo koristi digitalizacije oziroma omenjenega stičišča? »Gre za poenostavitev in približevanje storitev gospodarstvu, predvsem malim in srednjim podjetjem (MSP), na področju digitalizacije in digitalne transformacije. MSP nimajo na voljo dovolj denarnih sredstev in ljudi, ki bi se lahko s tem ukvarjali, so pa aktivnosti in odločitve na tem področju nujne,« poudarja Šutanovac.

Konkretno lahko Digitalno inovacijsko stičišče nudi pomoč pri ugotavljanju stanja digitalne zrelosti podjetja, svetuje pri pripravi digitalne strategije, nudi pomoč pri prvih korakih digitalne transformacije in vstopu v industrijo 4.0 in izmenjavi izkušenj med domačimi podjetji in tudi s tujino. Svetuje lahko prav tako pri razvoju kompetenc zaposlenih ter vzpostavitvi digitalnih zmožnosti podjetij samih. »Dolgoročno bo zavod delal tudi na področju izobraževalnega sistema v Sloveniji, od programov osnovnih šol do univerzitetne ravni, saj želi šolati za sodobne digitalne kompetence in ustvarjati kadre, ki so in bodo v gospodarstvu potrebni v prihodnjih letih in desetletjih,« pravi Šutanovac.

Kako Slovenijo narediti atraktivno za mlade kadre na področju digitalizacije?

»Ključno za mlade je, da v Sloveniji najdejo ustrezna delovna mesta, kjer lahko izkoristijo svoje potenciale in tam prepoznajo tudi perspektivo za svoj nadaljnji razvoj. Za to pa so potrebna sodobna digitalizirana delovna okolja s strategijami in razvojnimi potenciali, ki so mednarodno prepoznavna. Pri tem igra digitalizacija – poleg ustreznega dela s kadri – ključno vlogo,« je prepričan prvi mož ZIT.

Vizija Digitalnega inovacijskega stičišča je torej, da postane enotna povezovalna točka za digitalno inoviranje, dobre prakse digitalnega poslovanja in spodbujanje digitalne transformacije v Sloveniji. Že sedaj povezuje različne deležnike, saj so strateški partnerji Univerza v Mariboru, Univerza v Ljubljani z nacionalno mrežo Fablab, Tehnološki park Ljubljana, TECOS, IIBA, Lesarski grozd ter v okviru GZS-ja poleg ZIT in IKT horizontalne mreže tudi Grozd Pametne tovarne. Stičišče naj bi prispevalo k okolju za dvig dodane vrednosti in bruto domačega proizvoda (BDP) ter k stimulativnemu okolju za razvoj mladih talentov na področju digitalnega poslovanja, kar bo prispevalo k dvigu konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Sicer pa se stičišče vključuje v mednarodne mreže in združenja in znanje iz tujine posreduje svojim članom. Po besedah Šutanovca sodelujejo z Evropsko komisijo ter svetovalnim podjetjem PwC in na ta način postavljajo poslovni model zavoda, katalog storitev, strategijo nastopa na trgu, načine financiranja, komunikacijski načrt, vključevanje potencialnih novih partnerjev, pripravljajo tudi »quick-win« storitve za gospodarstvo, finančni načrt za leto 2019 in vse ostalo, kar je potrebno, da zavod čimprej zaživi.

Naslednji koraki

»V naslednjih mesecih pričakujemo, da bomo uspešni pri pridobivanju sredstev, s čimer bi lahko financirali vzpostavitev ekipe in storitev, ki jih gospodarstvo kratkoročno potrebuje,« načrtuje Šutanovac glede Zavoda Digitalno inovacijsko stičišče. Ta bo tudi predlagal zakonske spremembe, ki bodo vzpodbudne za digitalizacijo gospodarstva in celotne slovenske družbe. gg

Foto: d1slovenija.si

Glavni razlogi za vpeljavo digitalnih tehnologij v industrijska podjetja so fleksibilnost proizvodnje, povečana učinkovitost, optimizacija porabe energije, dvig kakovosti proizvodov in skrajševanje časa, potrebnega za njihovo lansiranje na trg.

Foto: TPV

Digitalne tehnologije eno glavnih gonil za investicije

Poslovni modeli postajajo zaradi digitalizacije bolj odprti ter se spreminjajo in razvijajo bistveno hitreje kot kdajkoli v preteklosti.

Andraž Sodja

Z digitalizacijo podjetij po smernicah industrijske revolucije 4.0 se rezultati dobesedno kažejo sami, saj tehnologija sama ponuja rešitve, kako optimizirati proizvodnjo, zmanjšati stroške in izboljšati kakovost skozi koncept pametnih tovarn, ki so okolje, v katerem so inteligentne naprave, stroji in oprema medsebojno povezani v sistem, ki je zmožen permanentnih izboljšav in samooptimizacije.

Industrijska revolucija 4.0 podjetja postavlja pred velike izzive, ti se skrivajo v tehnoloških rešitvah in ponudbi na trgu digitalnih rešitev, kjer pa so potrebe podjetij zelo specifične, tehnološke rešitve pa podjetjem lahko prinesejo velike prednosti na trgu ali velike prihranke in optimizacijo v proizvodnji.

Digitalizacija nujna za višjo konkurenčnost in dolgoročni razvoj

Kot pojasnjuje Matej Kupljenik, vodja divizij v industriji digitalnih tovarn in procesnih pogonov v

družbi Siemens Slovenija, so v zadnjih letih digitalne tehnologije postale eno glavnih gonil za investicije na novih in tudi obstoječih projektih v infrastrukturi, industriji, energetiki ter v drugih panogah. Poslovni modeli postajajo zaradi digitalizacije bolj odprti ter se spreminjajo in razvijajo bistveno hitreje kot kdajkoli v preteklosti: »Glavni razlogi za vpeljavo digitalnih tehnologij v industrijska podjetja, ki jih pogosto navajamo tudi v sklopu Siemensovih predstavitev sodobnih tehnologij, so fleksibilnost proizvodnje, njena povečana učinkovitost, optimizacija porabe energije, dvig kakovosti proizvodov in skrajševanje časa, potrebnega za njihovo lansiranje na trg.«

Kot dodaja Kupljenik, se digitalizacija v industriji razvija tako, kot se je v preteklosti industrijska avtomatizacija – glede na potrebe po fleksibilnosti in stroškovni učinkovitosti – ter postaja nujna za višjo konkurenčnost in dolgoročni razvoj: »V smeri

Danes so najbolj opazne posledice digitalizacije v avtomobilski industriji.

Pametne tovarne so okolje, v katerem so inteligentne naprave, stroji in oprema medsebojno povezani v sistem, ki je zmožen stalnih izboljšav in samooptimizacije.

Poleg klasičnih robotov predstavljajo velik potencial na področju avtomatizacije sodelujoči roboti, ki lahko izvajajo operacije skupaj s človekom.

V Steklarni Hrastnik so se pred osmimi leti odločili za pot digitalne transformacije, s Siemensom pa so izdelali načrt digitalizacije za obdobje prihodnjih 5 let.

sodobne adaptivne proizvodnje, ki je sposobna dinamičnega sledenja spreminjanja poslovnih modelov, danes razmišljajo praktično vsi investitorji, še posebej kadar gre za nove obrate in komplekse. Priložnosti za digitalizacijo tovarn pa so v porastu tudi na obstoječih industrijskih objektih. Danes so najbolj opazne posledice digitalizacije v avtomobilski industriji, ki hitro, učinkovito ter masovno na tržišče lansira zelo personalizirane produkte. Za proizvajalce, ki temu trendu sledijo, to seveda prinaša prednosti, ki se na koncu odražajo v povečanih tržnih deležih in dobičkih, po drugi strani pa se kaže kot slabost za tiste, ki niso dovolj hitro prilagodljivi.«

Kot praktični primer tovrstnega dogajanja Kupljenik navaja drastični porast električnih vozil v ZDA v zadnjih dveh letih in napovedi o številu samovozečih avtonomnih vozil v bližnji prihodnosti. Dodaja, da je to lahko potencialna slabost za tiste, ki se ne bodo prilagodili novemu poslovnemu modelu. Podobni trendi pa se kažejo tudi v prehrabni in farmacevtski industriji.

Povedal je tudi, da Siemens vpeljuje v projekte dviga učinkovitosti in fleksibilnosti lastne proizvodnje mnoge sodobne digitalne tehnologije, kot so na primer tehnologije v oblaku, koncept digitalnih dvojčkov, nadzor celotnih življenjskih ciklov in virtualizacijo proizvodnih procesov ter produktov. »S temi koncepti v Siemensu zagotavljamo zelo visoko sledljivost proizvodom, visoko stopnjo elektronskega poslovanja, optimizacijo vhodnih stroškov, nemoteno oskrbo ter visoko stopnjo nadzora kakovosti proizvodnih in logističnih procesov,« pove Kupljenik. Kot primer dobre prakse izpostavlja proizvodnjo krmilniške družine SIMATIC v tovarni v nemškem Ambergu, ki jo tudi nadzorujejo s krmilniki te družine: »Tu se realni svet prepleta z virtualnim, v

katerem izdelki komunicirajo s stroji, vsi proizvodni procesi so optimalno integrirani in nadzorovani.«

Šest stopenj za oceno stopnje digitalizacije

Kupljenik še dodaja, da v ocenah stopnje digitalizacije v industrijskih podjetjih v Siemensu ločijo šest stopenj, kar je osnova za svetovanje podjetjem na področju digitalne preobrazbe ter predloge izboljšav. Osnovni nivo je stopnja uporabe računalniške opreme, čemur sledi analiza, kako je ta oprema povezljiva (stanje omrežnih povezav). Nato se oceni stopnja vizualizacije, sledi četrti korak transparentnosti. Zadnji stopnji sta zmožnost napovedovanja ter adaptivnost. Ko so te zahteve izpolnjene, govorimo o popolnoma digitalizirani in avtomatizirani proizvodnji oziroma »pametni tovarni«.

Za pametne tovarne v praksi smatramo okolje, v katerem so inteligentne naprave, stroji in oprema medsebojno povezani v sistem, ki je zmožen stalnih izboljšav in samooptimizacije. Torej možnosti za izboljšave in nove priložnosti najdemo povsod med vsemi šestimi predvidenimi razvojnimi fazami na poti digitalne preobrazbe.

Steklarna Hrastnik po poti pametne tovarne

Kot primer dobre prakse v Sloveniji pa opisujejo primer Steklarne Hrastnik, kjer se dogovarjajo za uporabo tehnologije virtualnih simulacij in digitalnih dvojčkov. V Steklarni Hrastnik so se pred osmimi leti odločili za začetek poti digitalne transformacije, v sodelovanju s Siemensom pa so izdelali natančen načrt digitalizacije za obdobje prihodnjih 5 let, ki predvideva vrsto investicij v avtomatizacijo, s ciljem postati pametna tovarna in utrditi položaj v nižnem sektorju izdelkov višjega cenovnega razreda.

Kot je ob prevzemu načrta poudaril direktor steklarne Hrastnik Peter Čas, načrt predstavlja navodila za implementacijo digitalizacije, ki je prilagojena specifično njihovim potrebam, jim predlaga usmeritve, kam, kako in s katerimi produkti in storitvami lahko dosežejo zastavljene cilje digitalizacije: »Z implementacijo industrije 4.0 bomo dodatno nadgradili našo zmožnost izdelave najbolj tehnološko kompleksnih oblik steklenic in izboljšali natančnost v naši proizvodnji, s tem pa ne le povečali kakovost, temveč tudi produktivnost in učinkovitost. To bo radikalno skrajšalo čas od naročila do izdelave izdelka, posledično pa bomo s tem lahko dosegli večji tržni delež na področju specialnih steklenic najvišjega kakovostnega razreda.«

TPV: možnosti so neomejene

Prednosti digitalizacije in avtomatizacije so prepoznali praktično v vseh industrijskih okoljih. Kot pojasnjujejo v novomeški skupini TPV, je digitalizacija celovit proces, ki vključuje vsa področja in funkcije v podjetju in povezave z ostalimi deležniki na trgu in osnova za digitalno preobrazbo podjetij ter uvajanje proizvodnje po zahtevah industrije 4.0, bistvo katere pa je povezovanje ljudi, strojev in izdelkov po celotni verigi vrednosti, v realnem času in v celotni življenjski dobi izdelka.

Foto: Steklarna Hrastnik

»S tem pa so možnosti optimizacije in avtomatizacije vseh procesov v podjetjih praktično neomejene. To predstavlja največjo prednost digitalizacije,« poudarjajo.

Dodajajo, da je robotizacija le del te zgodbe, je pa razvoj na področju robotike intenziven: »Poleg klasičnih robotov predstavljajo velik potencial na področju avtomatizacije sodelujoči roboti, ki lahko izvajajo operacije skupaj s človekom.«

Avtomatizacija interne logistike

Posebej izpostavljajo priložnosti in prihranke avtomatizacije interne logistike, kjer rešitve razvijajo in tržijo tudi sami. »Razvili smo lastna avtomatsko vodena vozila (AGV), ki so ključni del rešitev za optimizacijo interne logistike, ki je eden od gradnikov pametnih tovarn. Rešitve smo najprej uvedli in preizkusili v lastnih proizvodnih obratih ter jih zaradi izjemne učinkovitosti – investicija se je povrnila v manj kot letu dni – pričeli tržiti tudi navzven.«

Tudi TPV ambiciozno vstopa na trg kot ustvarjalec naprednih rešitev, ki na trgu še niso na voljo. Pravijo, da jim digitalizacija in robotizacija omogočata obvladovanje in optimizacijo procesov, uvajanje inovativnih rešitev in posledično krepitev konkurenčnosti na

globalnem trgu. »Najbolj občutne prednosti se kažejo v izboljšanju produktivnosti, ergonomije in kakovosti.« Podjetje, ki deluje v zelo zahtevni panogi avtomobilske industrije, je leta 1992 s prvim uvedenim robotom v proizvodnji postalo eden od pionirjev robotizacije, prelomnico na področju digitalizacije in avtomatizacije procesov pa gotovo predstavlja avtomatizacija proizvodne logistike z avtomatsko vodenimi vozili - AGV.

Ravno v proizvodni logistiki iščejo svojo priložnost, saj opažajo, da ta v podjetjih še vedno vključuje veliko človeškega dela, ker večinoma še vedno temelji na uporabi viličarjev, ki jih upravljajo delavci. »Zato je interna logistika tako časovno kot energetsko neučinkovita, nezanesljiva, draga in povzroča zastoje in incidente v proizvodnji. Z avtomatizacijo interne proizvodne logistike z avtomatsko vodenimi vozili smo zagotovili učinkovito in urejeno oskrbo proizvodnje. Področje smo prepoznali kot tržno nišo in ga razvili v novo dejavnost podjetja,« so dejali v TPV in pristavili, da v prihodnjih letih pričakujejo veliko rast na tem področju. [gg](#)

V novomeškem TPV so razvili lastna avtomatsko vodena vozila (AGV), ki so ključni del rešitev za optimizacijo interne logistike, ki je eden od gradnikov pametnih tovarn.

WE ARE MINDS IN MOTION

LOGICDATA spodbuja digitalizacijo

Naše dolgotrajno sodelovanje z univerzami preko skupnih projektov in plačanih diplomskih/magisterskih del ter doktorskih disertacij nas postavlja v edinstven položaj, kjer lahko mladim umom omogočimo srečanje s Slovenskim gospodarstvom v živahnem, raznolikem, globalnem in mladostnem okolju.

V Banki Sparkasse so se lani usmerili predvsem na učinkovitost zalednih procesov in povečanje hitrosti izvedbe storitev (tako za fizične osebe kot gospodarstvo).

Foto: Depositphotos

Tudi slovenske banke sledijo tehničnemu napredku

Nove digitalne tehnologije nedvomno spreminjajo tudi slovensko bančništvo, pa čeprav gre za tradicionalno panogo, ki se počasneje odziva na spremembe v družbi.

Andreja Šalamun

Banke na slovenskem trgu se, kljub temu, da je vpeljava sprememb običajno v tej panogi veliko počasnejša kot v drugih, digitalizaciji ne morejo izogniti. Tako digitalizirajo svoje poslovne procese in tudi storitve za stranke, čeprav opozarjajo, da vseh storitev vseeno ni mogoče prepustiti tehnologiji.

Večino storitev bomo uredili kar iz domačega naslanjača

V Banki Sparkasse so se lani usmerili predvsem na učinkovitost zalednih procesov in povečanje hitrosti izvedbe storitev (tako za fizične osebe kot gospodarstvo). »S tem postavljamo temelje za digitalizacijo storitev za stranke – to pomeni, da bo stranka v prihodnosti večino storitev zahtevala kar iz domačega naslanjača,« pojasnijo v banki. Pospešeno delajo tudi na novi mobilni banki, ki jo bodo strankam ponudili konec leta, uporabljati pa so že začeli tudi orodja umetne inteligence. »V primerjavi s tujino je tudi v

slovenskem bančništvu opazen napredek na področju digitalizacije, vendar je ta tudi zaradi velikosti trga in cene počasnejši kot v tujini,« ocenjujejo v omenjeni banki, kjer so plačilni promet povsem avtomatizirali, in kjer lahko uporabniki tudi varčevanja sklepajo preko spletne banke. Pravijo, da v digitalizacijo poslovanja vlagajo vsako leto več sredstev, natančnega zneska pa ne želijo razkriti.

Pomembna je predvsem sprememba miselnosti

»Digitalizacija včasih pomeni odrekanje specifikam. Glavni izziv digitalizacije v bančništvu vidimo predvsem v spremembi miselnosti, saj je bančništvo tradicionalna panoga, ki se počasneje odziva na spremembe v družbi, prav tako pa je zelo zakonsko regulirana, kar pomeni da je vpeljava sprememb veliko počasnejša kot v drugih panogah. Velik izziv pa predstavlja tudi cena razvoja digitalnih orodij, poti in sistemov, ki je bančnem sektorju visoka in je povratek

Primer storitve, ki je trenutno še ni moč digitalizirati, je svetovanje o nepremičninskem kreditiranju.

V Abanki pravijo, da je digitalizacija v velikem vzponu zlasti na področju plačevanja.

V Gorenjski banki opažajo, da se stanje v slovenskem bančništvu zadnje čase izboljšuje in da je digitalizacija hitro rastoče področje tako pri vsakdanjih izzivih kot tudi pri strateškem usmerjanju bančnega poslovanja.

V NLB so svoji mobilni banki nadgradili s funkcionalnostmi video klica in spletnega klepeta.

v investicijo zaradi velikosti slovenskega trga daljši kot na večjih trgih,« pravijo v Banki Sparkasse.

Prepričani so, da bodo v prihodnosti pretežno digitalne tiste bančne storitve, ki ne terjajo veliko razmišljanja, npr. plačilo položnic ali nakazilo prijatelju. »Nobenega razloga ni, da bi uporabniki, ki uporabljajo pametne naprave, stali v vrsti za tovrstne storitve,« pravijo. Primer storitve, ki je trenutno še ni moč digitalizirati, pa je svetovanje na temo nepremičninskega kreditiranja. »Tako kompleksnega svetovalnega procesa trenutno še ni mogoče v celoti digitalizirati, saj je med drugim potrebna tudi določena stopnja zaupanja, ki jo lahko razvijemo le med osebnim pogovorom,« pravijo v banki in dodajajo, da trenutno analizirajo tudi možnosti digitalizacije kreditiranja, predvsem potrošniškega, kjer gre praviloma za manjše zneske.

Uvedli več inovativnih rešitev

Tudi v Abanki aktivno izvajajo integracijo digitalnih tehnologij na vseh področjih poslovanja, in sicer zato, da zmanjšajo stroške in poenostavijo procese. »Na področju digitalizacije se v zadnjem letu lahko pohvalimo z uvedbo več inovativnih rešitev, tako na področju storitev, namenjenih končnim uporabnikom, kot na področju poslovnih procesov znotraj banke. Nadaljevali smo z uvajanjem brezpapirnega poslovanja, nadgrajevali mobilno in spletno banko za pravne in fizične osebe z novimi funkcionalnostmi, uvedli program zvestobe - Abaklub in mobilno denarnico,« pravijo v Abanki in dodajajo, da je digitalizacija v velikem vzponu zlasti na področju plačevanja, zato so letos svojim uporabnikom ponudili tudi to možnost.

Pravijo, da bodo še naprej spremljali novosti in nove tehnologije, ki lahko pripomorejo k izboljšanju storitev. Nove tehnologije bodo izkoriščali za oblikovanje personaliziranih in inovativnih ponudb ter za krepitev sodelovanja s strankami, finančni tehnološki partnerji pa jim bodo pomagali pri razvoju

inovativnih, digitalnih produktov, vzdrževali brezplačne, večkanalne digitalne interakcije v realnem času za stranke, skrbeli za poenostavljanje in optimizacijo poslovnih procesov, gradili odprte in agilne platforme, ki med drugim olajšujejo uresničevanje zahtev regulatorjev, inovirali z disruptivnimi tehnologijami (kot so na primer blockchain, internet stvari ...).

Utirajo nove poti in spreminjajo navade strank

V NLB v zadnjem obdobju intenzivno vlagajo v digitalizacijo poslovanja, primarno pozornost pa posvečajo uporabniški izkušnji strank. Produkto nadgrajujejo in izpopolnjujejo, saj želijo strankam olajšati poslovanje kjerkoli in kadarkoli. »Z mnogimi rešitvami smo na slovenskem trgu prvi in tako utiramo nove poti in spreminjamo navade strank, pa čeprav, kot kažejo izkušnje s tujih trgov, včasih nekoliko počasneje,« pravi Tanja Piškur, direktorica razvoja in upravljanja prodaje v NLB.

Sledijo tudi trendom digitalizacije, ki v ospredje postavljajo predvsem uporabo mobilnih telefonov. Tako so lani predstavili mobilno denarnico NLB Pay, s hitrim financiranjem pa so nadgradili mobilni banki (Klikin in Klikpro) ter strankam omogočili hiter in enostaven postopek pridobitve kredita na osebni ali poslovnem računu – brez obiska poslovalnice. »Stranka ne le, da lahko odda naročilo, ampak celoten postopek do prejema sredstev na račun v mobilni banki izpelje sama, in to v le nekaj minutah,« pove sogovornica. Mobilni banki so nadgradili tudi s funkcionalnostmi video klica in spletnega klepeta, »ki sta zelo uporabni, saj so uporabniki mobilne banke prepoznani in identificirani brez osebnega dokumenta ter tako lahko prenekatere storitve preprosto izvedejo kar prek video klica«. Na splet selijo tiste produkte in storitve, ki jih stranke lahko uporabljajo vsakdan, ki so enostavne in za večino svojih finančnih opravil poskrbijo same.

Varnost na prvem mestu

»Pri vseh digitalnih rešitvah pa v NLB ne pozabljamo na varnost. Digitaliziranje produktov in storitev namreč ne pomeni manjše varnosti, pač pa ravno obratno – čeprav so produkti in storitve na spletu, vedno poskrbimo, da je poslovanje prek sodobnih poti najmanj enako, če ne še bolj varno kot prek »klasičnega« poslovanja v poslovalnicah,« zagotavlja Tanja Piškur.

Poleg razvoja produktov in storitev banka pospešeno digitalizira tudi svoje procese. Tako lahko stranke od leta 2015 v vseh prenovljenih poslovalnicah podpisujejo dokumente prek e-peresa, dokumentacijo pa lahko prejmejo kar v spletno banko. Hkrati so digitalizirali tudi bančne izpiske, ki jih stranka lahko prejme v spletno banko ali na elektronski naslov. »Poenostavljanje procesov in digitalizacija poslovanja pa je usmerjena tudi v interno poslovanje banke, zato v NLB razvijamo rešitve, ki bodo omogočile prehod na brezpapirno poslovanje tudi v notranjih procesih banke,« napoveduje sogovornica.

Spremembe prinašajo tudi novi ponudniki

Perspektivna tehnologija kot gonilo razvoja na finančne trge vstopa preko novih ponudnikov, ki niso nujno predstavniki bančnega sektorja, svojo ponudbo pa prilagajajo tudi obstoječi ponudniki, ugotavljajo na Banki Slovenije (BS). So pa razlike med tem, kako intenzivno izkoriščajo potencial novih tehnologij in tudi kako intenzivno izvajajo potrebne prilagoditve, med bankami na našem trgu velike, je pokazala lani izvedena anketa BS. Institucije so večinoma ocenile, da so potrebne tiste organizacijske spremembe, ki so osredotočene na optimizacijo poslovnih procesov in infrastrukture, ki jih podpira. Hkrati pa je bilo mogoče učinek hitrih sprememb v tehnološkem in regulatornem okolju ponekod zaznati tudi kot vrzeli v ponudbi in načinu zagotavljanja storitev glede na nove konkurente.

V BS ocenjujejo, da smo na večini področij primerljivi s podobnimi institucijami v tujini, kar je vsaj delno povezano tudi z zbliževanjem pravnih in regulatornih okvirov EU, uvedenih tehničnih standardov ter nižanjem stroškov internacionalizacije produktov, storitev in vseprisotnostjo tehnologije. Ugotavljajo, da so uporaba masovnih podatkov, strojnega učenja in tehnologij veriženja podatkovnih blokov večinoma še v fazi proučevanja oziroma pilotne rabe.

- **Medijske priporočila in obveščanje** o učinkovitosti in učinkovitosti v Italiji in drugih državah EU
- **Medijske obveščanje** o EU mednarodnih in standardih in obveščanju
- **Medijske poročila** o mednarodnih partnerjih v EU in svetovni

Highly sensitive platform for laboratory research

- National Military Intelligence Institute
Jews, Arabs, Muslims, Kurds, Shiite
Arabians, Egypt, Iraq, Syria
- Zangeneh, commander of Iranian
army's 11th division, Shiraz
- Professor of literature at Chicago Univ. Ed,
1961-1972, ..
- Polytechnic, engineer
Jews, Kurds, Arabians, Shiite, Egyptian
officer in Iran

- **Wiederholungsfragen** (20 Punkte)
- **Wiederholungsfragen** (20 Punkte)
- **Wiederholungsfragen** (20 Punkte)
- **Wiederholungsfragen** (20 Punkte)
- **Wiederholungsfragen** (20 Punkte)

- **Wiederholungsfragen** (Wiederholungsfragen)
- **Wiederholungsfragen** (Wiederholungsfragen)
- **Wiederholungsfragen** (Wiederholungsfragen)
- **Wiederholungsfragen** (Wiederholungsfragen)

- 1. **유지보수 비용 절감**: 정기적인 점검을 통해 고장 발생을 예방하여 수리 비용을 줄일 수 있습니다.
- 2. **에너지 효율성 향상**: 필터를 교체하면 공기 흐름이 원활해져 에어컨이 더 적은 에너지를 소비하게 됩니다.
- 3. **수명 연장**: 정기 점검은 에어컨 시스템의 수명을 연장하여 교체 비용을 줄여줍니다.
- 4. **실내 공기 질 개선**: 필터를 교체하면 먼지, 꽃가루, 곰팡이 등 공기 중의 오염 물질을 줄여줍니다.

1. **Introduction**
 2. **Background**
 3. **Methodology**
 4. **Results**
 5. **Conclusion**
 6. **References**

1. **Identify the main topic of the text.**
 2. **Summarize the main points of the text.**
 3. **Identify the author's purpose.**

Prilagajanje za banke ni ravno enostavno

Kateri so največji izzivi digitalizacije v bančništvu? Največje tveganje je v tem, koliko se je finančna institucija sposobna hitro prilagajati na spreminjena pričakovanja strank ter koliko ima zmogljivosti za to. Poleg tega se mora prilagajati tudi vse večji konkurenci, regulatornim zahtevam in rešiti vprašanje dobičkonosnosti, odgovarjajo na BS. Prilagoditi se morajo tako na strateškem, operativnem in tehnološkem področju, kar je lahko izziv zlasti za večje institucije s formalizirano, počasno upravljavsko strukturo ter kompleksno in zastarelo IT podporo. Na BS opozorijo, da je trend digitalizacije neločljivo povezan z elektronskimi tržnimi potmi, ki pa jih v zadnjem času spremlja izrazit razvoj kibernetičkih groženj, čemur morajo ustanove posvetiti posebno pozornost.

Pri uspešni prilagoditvi na spremenjene pogoje delovanja je pomembno, da je odziv bank pravočasen in primeren. To na primer vključuje ustrezno prepoznavo in obvladovanje tveganj. »Institucije z manj prilagodljivo in za vzdrževanje dražjo infrastrukturo bodo v nadaljevanju čutile povečan pritisk, ki jih bo silil k stroškovni učinkovitosti. Četudi je zaupanje v institucije, ki ponujajo finančne storitve, tisto, ki se pogosto poudarja kot pomembna ločnica med novimi in obstoječimi tržnimi udeleženci, je možno trditi, da bo večja konkurenca v procesu vzpostavljanja zelenih odnosov s strankami za obstoječe tržne udeležence pomenila dodaten izziv,« so prepričani v BS.

Nadgradnje vidne predvsem na procesnem področju

V Gorenjski banki opažajo, da se stanje v slovenskem bančništvu zadnje čase izboljšuje in da je digitalizacija hitro rastoče področje tako pri vsakdanjih izzivih kot tudi pri strateškem usmerjanju bančnega poslovanja. »Številne nadgradnje so vidne predvsem na procesnem področju, kjer se s pomočjo digitalizacije trudimo postopke skrajšati, jih uporabniku olajšati ter narediti privlačnejše. Prav tako stremimo k povečevanju stopnje pokritosti poslovanja preko digitalnih kanalov, kar se predvsem odraža pri uvedbi novih postopkov, kot je »online« odpiranje računov, najem posojil in podpora ostalim storitvam prek naprednih rešitev,« povedo.

Tudi sami v zadnjih letih s procesi postopoma prehajajo na digitalne platforme. »V nadaljevanju pa želimo zagotoviti celovito podporo poslovanju skozi vse digitalne kanale, kar je že moč opaziti pri raznih fintehih, ki s potrošniku prijaznimi rešitvami uspešno pokrijejo tudi trge izven svojih matičnih oziroma domicilnih držav,« pravijo.

Dodajajo, da se zadnje čase vse pogostejše srečujejo s problematiko pomanjkanja virov, tako človeških – delovne sile, kot tudi časovnih, saj da so mnogi partnerji na tem področju izjemno zasedeni. gg

OKUSITE ADEZ, NAPITEK RASTLINSKEGA IZVORA

AdeZ.

Z digitalizacijo postopkov podpirajo razvoj in krepijo konkurenčnost

wood like a redoubt, his death a sacrifice, of all his
strength, power, and wit, to light all men, a sign
that you have passed into a higher knowledge
of the world and of man.

- oglašavanje na mreži preko sajta
 - oglašavanje na sajtu i priloge koje se objavljuju
 - oglašavanje, lične i poslovne priloge i druge
 - sve ostale usluge koje su potrebne za izvođenje

John Smith, Jr. is a former director of the American Society of Mechanical Engineers.

und drüber, ist vielleicht möglich, sie transformiert in alle die neue Welt, je nachdem wie, d. d., aber in der Zeit, die ist, ist in der neuen Welt.

odgovarajuća aktivnostni uslovni podražaji upodobljaju se intenzivno i izolirano, a zatim se odmah počinju posmatrati u stvarnoj situaciji posle svih razlika. Ovakva je za sve veći doseg odvajanja aktivnosti na podražajima i izolirano odvajanje po sebi posredno razgrađivanje i preoblikovanje leta 2008.

[illegible]

valde lūgums nodrošināt pozitīvu
līdzsvaru ar nepieciešamo transformāciju
un ilgtermiņa ekonomiskās izaugsmes
procesa, zaudētāji labvēlīgā kapitāliskā
darbības drošība ir nepieciešama
ilgtermiņa, un, kad tiek nodrošināta
pilnīga atbilstošība ekonomiskajam

dokumente v digitalizaciji je proces konverzije in opne (inicijsko podpisani, ki predstavljajo enega najhitrejših in učinkovitejših načinov za digitalizacijo dokumentov, je izpolnjen s strani v državi udeležencev, da bodo digitalno podpisani, ki ga vsebuje skenirani podpisni list, kar pomeni, da se drugo potrdilo, kot so računalniški dokumenti in drugi dokumenti, ki so potrebni za digitalno podpisano dokumentacijo, so obdelani v digitalni obliki in so oprejeni.

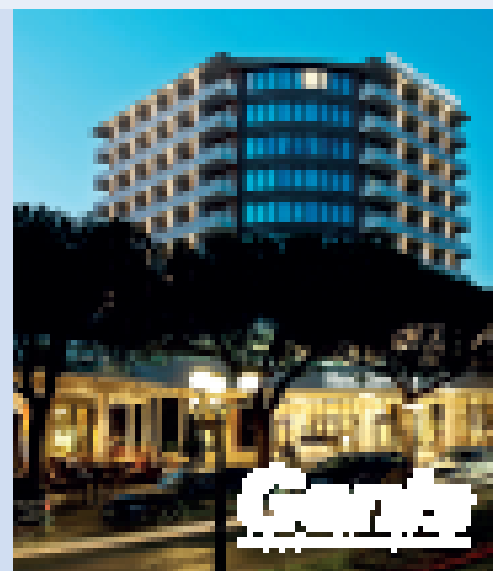
na področju namiznih modberov testirajo in tudi uporabljajo najbolj napredne tehnologije – od leptonov, s katerimi inteligence in testiranja področnih bitov do pametnih mrež in avtomatnih testov, s katerimi tudi s koncepti arhitekture nastane transformacija črtna, kjer se s čisto testnega območja (t.j. deli) najpogostejše vrtilne testirajo mrežne oblike arhitekture, a čisto področje čisto črtna, da skupaj s tem prikažejo in razlagajo tudi vrtilne – in s tem s testiranjem.

notranje je sklenilo, kar je za družbo in
kolikor bolj posreduje, varstvo same
matkepa, kar vedno za varji izvajajo
in upravičeno s nepremičnim i, poslova
izvajajo stajajo, tudi pa, medli varji
notranje poslovi obsejajo, izvede
poslovi in, adn, izvede in, poslovi.

Mobilnost je dodana vrednost kakovostne digitalizacije postopkov

[illegible]

noti celotne ravnine se je izkrcala srednja mobilna ravnina črnih in sivega, saj lahko podpirajočji odobri, celotna podplina ravnina preko svojega telesa, ki ga ima praktično srednja s teboj, kot je la postavlja tebo, je največja pred svoi mobilne aplikacije, da podpirajo srednja podpla od tjeleci in katekoll ter s teboj, ki i mobilna ravnina, in to ob aspranarja in naravnostnih silah in aspranarja, ki i mobilna ravnina, ki i mobilna ravnina.

Festo Motion Terminal IPEC

Vi se zanašate na maksimalno fleksibilnost.
Vi iščete inteligentne in intuitivne rešitve.
Mi poskrbimo, da pnevmatika deluje digitalno.

→ WE ARE THE ENGINEERS OF PRODUCTIVITY

Pnevmatika postaja digitalna. Festo Motion Terminal IPEC je prvi na svetu. Različne funkcije, vedno leta strojna oprema! IPEC bo torej standardna osnova brojnih različnih funkcij, kot na primer 4/2, 4/3, 3/2 ali z a prednastavljen čas odziva, vedno le funkcije morate izbrati z uporabo aplikacij. Z a največjo stopnjo fleksibilnosti ter standardizacijo, z razširjeno kompatibilnostjo in kratke čase inštalacije in lovilne druge možnosti. Odločitev: [+ www.festo.com/motionterminal](http://www.festo.com/motionterminal)

Festo, s.p.a. (Festo Motion Terminal IPEC)
Via S. Maria 11
37069 Montebelluna (TV)
Tel: +39 0422 570111
Fax: +39 0422 570112
E-mail: info@festo.com
www.festo.com

V Krki pravijo, da industrijska informatika predstavlja hrbtenico, na kateri slonijo skorajda vsi industrijski procesi, vendar je pot do takšne stabilne hrbtenice dolga in zahtevna.

Foto: Krka

Nekoč zgolj možnost, danes pogoj

Najuspešnejša podjetja enotno ugotavljajo, da digitalizacija proizvodnih procesov prinaša zgolj in samo prednosti, te pa niso majhne, saj raziskave ugotavljajo velike razlike med podjetji, ki so četrto industrijsko revolucijo sprejela, in tistimi, ki je niso.

Andraž Sodja

Četrta industrijska revolucija se je po zapisu v reviji Forbes začela s sloganom, da je vsako podjetje tehnološko podjetje. Naslednji korak je bil, da je vsak posel digitalni posel, medtem ko sedaj govorimo, da je vsaka industrija postala industrija interneta stvari. Tehnologija, ki poganja organizacije in proizvodnje, je postala nepogrešljiv del praktično vseh sektorjev, od kmetijstva do transporta in medijev. Uspešen prehod podjetja v četrto industrijsko revolucijo ni preprost, a prinaša ogromno prednost na trgu. Po ugotovitvah ameriške univerze MIT pa je bila neto donosnost podjetij, ki so jih označili za »pripravljene na prihodnost«, kar 16 odstotkov višja od industrijskega povprečja.

To prepoznavajo tudi v vrsti vodilnih slovenskih podjetij, tako tistih, ki so porabniki tovrstnih tehnologij, kot tistih, ki jo ponujajo in z njo tekmujejo na globalnem digitalnem trgu, a so morali za pot tja digitalizirati najprej svojo lastno proizvodnjo.

Krka: industrijska informatika predstavlja hrbtenico

V slovenskem farmacevtskem podjetju Krka pravijo, da industrijska informatika predstavlja hrbtenico, na kateri slonijo skorajda vsi industrijski procesi, vendar je pot do takšne stabilne hrbtenice dolga in zahtevna. Izziv pri razvoju informacijske informatike poleg kompleksnosti samih sistemov predstavlja predvsem zagotavljanje varnosti pred različnimi tipi groženj. Direktor informacijske tehnologije v Krki Miran Kapša

Delovna mesta postajajo drugačna, kompleksnejša in tehnološko zahtevnejša.

Največji prispevek digitalizacije bo viden v avtomobilski industriji, opazen je tudi velik trend avtomatizacije proizvodnje v farmaciji, pravijo v Iskratel.

je pojasnil, da je napredek pri digitalizaciji proizvodnih procesov organski proces. »S konstantnim povečanjem ekipe strokovnjakov, pridobivanjem lastnega znanja in izkušenj ter s strateškim fokusom na to področje smo v Krki uspešno implementirali zelo visok nivo digitalizacije v našem novem, sodobnem obratu za proizvodnjo trdnih oblik zdravil NOTOL 2 pa tudi v drugih poslovnih procesih.«

Začetki segajo v leto 1970, ko so začeli izvajati monitoring procesov in beleženje materialnih pretokov s procesnim računalništvom, danes pa po ocenah Kapše vpeljava visokega nivoja industrijske informatike v dobi globalne konkurence ni samo opcija, temveč potreben pogoj za stroškovno učinkovito, kakovostno in regulatorno skladno proizvodnjo.

Kapša še dodaja, da uporabljajo programsko opremo iz različnih virov, pri čemer je poudarek na lastnem znanju ter na poznavanju in implementaciji standardno razpoložljivih rešitev, kar jim omogoča hitrejšo in stroškovno racionalnejšo vpeljavo nove programske opreme.

Iskratel: največje prednosti digitalizacije na področju elektronskega proizvodnega servisa

V Iskratel, kjer so hkrati porabnik in proizvajalec tehnoloških rešitev, ugotavljajo, da se največje

Optični domači prehod naslednje generacije

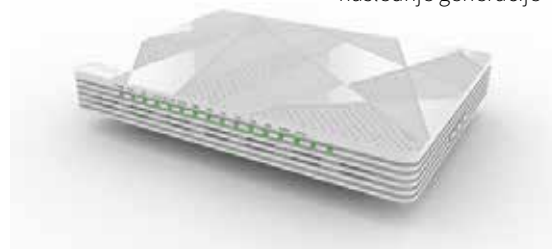

Foto: Iskratel

prednosti digitalizacije kažejo na področju elektronskega proizvodnega servisa (Electronic Manufacturing Service - EMS), in sicer predvsem v hitrejši dobavi, povečanju fleksibilnosti pri izdelavi proizvodov, višji produktivnosti, bolj transparentnem nadzoru procesov ter enostavnejšem in hitrejšem postopku vpeljevanja novih produktov v proizvodnjo.

Po besedah direktorja sektorja proizvodnja in tehnologija v Skupini Iskratel Jerneja Poliča bo največji prispevek digitalizacije viden v avtomobilski industriji, kjer že danes opažamo trend večje povezljivosti med voznikom in vozilom, naslednji velik korak pa bo predstavljalo povezovanje vozil med seboj. V zadnjih letih je opazen tudi velik trend

MIKRON PLUS d.o.o.
Tehnološki park 19
SI-1000 Ljubljana
Tel. +386 1 320 28 80
info@mikronplus.si
www.mikronplus.si

MIKRON

Rešujemo probleme in dodajamo vrednost s **FANUC** roboti.

- Dolgoletni integrator FANUC robotov
- Avtomatizacija proizvodnje
- Dobava CNC strojev za obdelavo kovin priznanih znamk TAKISAWA, YCM in FANUC in robotizacija teh strojev s FANUC roboti

FANUC
ROBOTICS

TAKISAWA
MACHINE

YCM

avtomatizacije proizvodnje v farmaciji: »Kot prednost bi tu izpostavil predvsem varnostni vidik, kot slabost oziroma izziv vse bolj prisotne digitalizacije pa pomen informacijske varnosti. V Iskratelu smo že v preteklosti sledili trendom čedalje večje avtomatizacije v nekaterih procesih in na ta način vpeljevali digitalizacijo in avtomatizacijo, še preden je postala besedna zveza industrija 4.0 tako izpostavljena. Dejstvo je, da je zaradi samih lastnosti produkta, avtomatizacija lahko pri nekaterih procesih hitreje vpeljana kot pri drugih. Pri tem se prednosti kažejo predvsem v višji produktivnosti, večji ponovljivosti postopka, manjšem številu reklamacij in manjšem izmetu.«

Kot pravi, priložnost v prihodnje vidi v še večji digitalizaciji procesov, predvsem v monitoringu in digitalnemu dvojčku. Nadzor omogoča boljšo preglednost narejenih izdelkov, lažje in bolj fleksibilno načrtovanje, skrajšanje pretočnih časov in zmanjšanje zaloge, z digitalnim dvojčkom pa bodo dobili možnost za boljše načrtovanje produktov oziroma orodij že v fazi razvoja. Hkrati bo ta sistem omogočal lažje upravljanje sprememb brez poseganja v aktualne proizvodne procese.

Foto: Siemens

Vpliv na zaposlovanje

Pogosto se v pogovorih o digitalizaciji in avtomatizaciji izpostavlja, da bo vse skupaj dolgoročno pripeljalo do izgube delovnih mest, s čimer pa se prav noben naš sogovornik iz različnih podjetij ne strinja.

V Siemensu pravijo, da je na zaposlovanje v preteklosti že močno vplivala elektrifikacija, kasneje avtomatizacija in robotizacija. »Delovna mesta postajajo drugačna, kompleksnejša in tehnološko

POSLOVNI INFORMACIJSKI PROGRAM PANTHEON ENTERPRISE

Ko tehnologija in
ljudje delujejo v
harmoniji,
je takšno tudi vaše
poslovanje.

Ustvarite si popoln nadzor
Poročila o trenutnem stanju poslovanja in
pregled nad celotnim poslovanjem omogočajo,
da se veliko odločitev hitro in zanesljivo.

Načrtovanje in spremljanje
Ustvarite strateško načrto s finančnimi in
operativnimi rezultati. Sprejemanje odločitev na
podlagi kvantitativnih podatkov je bolj učinkovito.
Hlajša odločitev privede k uspehu.

Investicija, ki izboljša produktivnost
Znanijski poslovni program, ki olajša in pospeši
skladi, je neprecenljiva vrednost v podjetju. Z
optimizacijo rezultatov in poslovanjem se naloge
izvajajo bolj produktivno.

- 20 let neprecenljivih izkušenj
- 55.000 uspešnih uporabnikov
- 12 evropskih držav

zahtevnejša. Na eni strani se tako soočamo z delovnimi mesti, ki jih nadomešča implementacija novih tehnologij, po drugi strani pa nove tehnologije ponujajo nove priložnosti za zaposlovanje. «Vpeljava digitalnih tehnologij v industrijska podjetja po njihovem vsekakor predstavlja nove priložnosti za tiste z visoko izobrazbo, za tehnično in tehnološko napreden kader. Odpirajo pa se tudi nove možnosti zajema in obdelave ogromnih količin podatkov, ki predstavljajo izzive za strokovnjake s področja informacijskih tehnologij, komunikacij in kibernet-ske varnosti.

Podobnega mnenja so tudi v Iskratelu, kjer pravijo, da je na področju avtomatizacije in digitalizacije nujno slediti trendom, da ohranimo konkurenčnost na trgu. Vendar pa so zaposleni še vedno njihova glavna dodana vrednost. »Zato ne načrtujemo zmanjšanja števila zaposlenih, temveč vlaganje v razvoj novih potrebnih znanj in veščin. Nove tehnologije nam omogočajo, da z enakim številom zaposlenih dosežemo višje prihodke in dobičkonosnost. To pa je mogoče narediti le z zavzetimi in angažiranimi sodelavci,« so jasni.

Enako poudarjajo tudi v Krki. Izziv so že zdaj obsto- ječe potrebe po vrhunskem strokovnem kadru, ki bo kos kompleksnim nalogam.

V TPV dodajajo, da stopnje avtomatizacije ne moremo povezati z nižanjem števila zaposlenih v podjetjih, ampak predvsem z višanjem povprečne stopnje izobrazbene strukture v podjetjih. Enostavnejša dela z nižjimi potrebnimi kvalifikaci- jami prevzemajo avtomati, roboti, po drugi strani pa se povečuje povpraševanje po kadru z višjo stop- njo izobrazbe, ki upravlja, nadzoruje in optimizira avtomatizirane procese. Potrebna bodo nova znanja in veščine. Usposabljanje zaposlenih v podjetjih in bodočih zaposlenih v institucijah znanja bo eden od ključnih izzivov uvajanja naprednih tehnologij v podjetjih. [gg](#)

Stopnje avtomatizacije ne moremo povezati z nižanjem števila zaposlenih v podjetjih, ampak predvsem z višanjem povprečne stopnje izobrazbene strukture v podjetjih.

MIEL

Vse za avtomatizacijo proizvodnje

OMRON

Sistemi za avtomatizacijo

- Industrijski računalniki
- Kontrolerji za avtomatizacijo strojev
- Programirni logični kontrolerji (PLC)
- Distribucijski I/O moduli
- Varnostni človek stroj (ILWA)
- System Studio

Si lahko povežete komponente

- Elektronski moduli relajev
- Polprevodniški relaji
- Mikroprocesorski preklopi
- Stikala in tipke
- Termični izklopi

Varnostna tehnika

- Naprave za zaščevanje in nadzor v sili
- Varnostna stikala
- Varnostna vrata
- Varnostna pregrada - stolpa ILWA
- Varnostni senzorji
- Varnostni logični kontrolni sistemi
- Varnostni izklopi

Pogonska tehnika

- Krmilniki gibanja
- CNC krmilniki
- Servo sistemi
- Frekvenčni pretvorniki

Za višjo produktivnost. ✓

Robotika

- Industrijski roboti
- Linearna osi
- Mobilni roboti

Nadzor in preverjanje kakovosti

- Identifikacijski sistemi
- Sistem za kontrolo kakovosti
- Vizualni senzorji
- Vizualni kontrolni sistemi
- Vizualni sistemi in industrijske kamere

Komponente za nadzor delovanja

- Senzorji in regulatorji temperature
- Napajalniki
- Elektronski napajalniki (UPS)
- Črpalke
- Strelci
- Programirni relaji
- Digitalni preklopi
- Naprave za spremljanje energije

Senzorika

- Fototransistorski senzorji
- Senzorji klorida in oksida
- Senzorji s svetlobnim valom
- Senzorji za poročila
- Optični senzorji in optični izklopi
- Induktivni senzorji
- Magnetni senzorji in magnetni izklopi
- Senzorji za procesne veličine

Moja dostava – moja izbira

Izberite svoje mesto dostave paketa!

**NOVA
STORITEV**

**IZBERITE POŠTO SLOVENIJE ZA DOSTAVO
VAŠEGA SPLETNEGA NAKUPA IN
PRILAGODITE DOSTAVO SVOJIM ŽELJAM.**

Dostava v
PS Paketomat

Dostava na drugo
prevzemno mesto

Dostava na
drug naslov

Dostava na
dogovorjeno mesto

Prevzem na
pošti

Dostava na
izbran datum

MOJA DOSTAVA – MOJA IZBIRA

Izkoristite novo storitev *Moja dostava – moja izbira*, pri kateri lahko z odgovorom na prejeti SMS ali e-sporočilo spremenite naslov dostave vaše pošiljke tudi, ko je ta že na poti k vam.

Za več informacij pokličite na
080 14 00 ali obiščite www.posta.si

Pošta Slovenije

Zavezanec z garancijo

The Siemens logo, consisting of the word "SIEMENS" in a bold, teal, sans-serif font.The Siemens tagline "Ingenuity for life" in a black, stylized script font.The background of the entire page is a night-time photograph of a city with lights reflecting on water, overlaid with a complex, glowing blue digital network pattern of lines and nodes.

Oblikovanje digitalne pokrajine

Pametne naprave generirajo ogromna
količine podatkov. Ključ do uspeha
je preoblikovanje velike količine podatkov
v uporabno vrednost.

siemens.com/digitalindustrial